



Budapest,
2005. október 19.,
szerda

138. szám

Ára: 828,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

		Oldal
2005: CVIII. tv.	A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény módosításáról	7524
2005: CIX. tv.	A haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről.	7525
230/2005. (X. 19.) Korm. r.	A tűzvédelmi bírságnak, valamint a biztosítók tűzvédelmi hozzájárulásának a központi költségvetésbe történő befizetése és elszámolása rendjéről, valamint felhasználásának és ellenőrzésének módjáról szóló 180/1998. (XI. 6.) Korm. rendelet módosításáról	7535
231/2005. (X. 19.) Korm. r.	A Kutatási és Technológiai Innovációs Alap kezeléséről és felhasználásáról szóló 133/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet módosításáról.	7535
232/2005. (X. 19.) Korm. r.	A részarány földkiadás során keletkezett osztatlan közös tulajdon megszüntetésének részletes szabályairól szóló 63/2005. (IV. 8.) Korm. rendelet módosításáról	7536
233/2005. (X. 19.) Korm. r.	A szomszédos államokban élő magyaroknak nyújtott támogatások központi nyilvántartásáról	7536
44/2005. (X. 19.) EüM r.	Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerek gyártásának személyi és tárgyi feltételeiről.	7537
81/2005. (X. 19.) OGY h.	A nemzeti és etnikai kisebbségek kedvezményes mandátumhoz jutásáról	7546
40/2005. (X. 19.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	7546
8002/2005. (MK 138.) KvVM táj.	A nyílt karszt területek külterületi jegyzékéről	7561
	Az Állami Számvevőszék elnökének pályázati felhívása a Szülőföld Alap könyvvizsgálói feladatainak ellátására	7562
	A Belügyminisztérium Országos Bűnmegelőzési Központ pályázati felhívása	7563
	Helyesbítés	7564

II. rész JOGSZABÁLYOK

Törvények

2005. évi CVIII. törvény

a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény módosításáról*

1. § A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) 70. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„70. § (1) Eredeti műalkotás tulajdonjogának műkereskedő közreműködésével történő visszerthes átruházásakor szerzői díjat kell fizetni. E rendelkezést csak a műalkotás tulajdonjogának első – a szerző részéről történő – átruházását követően kell alkalmazni. E díjazásról nem lehet lemondani.

(2) E § alkalmazásában eredeti műalkotás a képzőművészeti alkotás (pl. kép, kollázs, festmény, rajz, metszet, nyomtat, litográfia, szobrászati alkotás), az iparművészeti alkotás (pl. falikárpit, kerámia, üvegtárgy) és a fotóművészeti alkotás, feltéve, hogy azt maga a szerző készítette, vagy olyan másolat, amely eredetinek minősül. Eredetinek minősül a másolat, ha korlátozott számban a szerző maga készítette, vagy az ő irányításával készült. A sorszámmal, a szerző kézjeggyel ellátott, vagy más alkalmas módon a szerző által megjelölt műpéldányt ilyen másolatnak kell tekinteni.

(3) E § alkalmazásában műkereskedőnek minősül a műalkotásokat forgalmazó természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság.

(4) A szerzői díj mértéke a műalkotás – adót és más köztartozást (pl. kulturális járulékot) nem tartalmazó – pénzben kifejezett vagy kifejezhető ellenértékének (a továbbiakban: vételárának)

a) 5 százaléka a vételárnak az 50 000 eurónak megfelelő forintösszeget meg nem haladó részében;

b) 3 százaléka a vételárnak az 50 000,01 és 200 000 eurónak megfelelő forintösszeg közötti részében;

c) 1 százaléka a vételárnak a 200 000,01 és 350 000 eurónak megfelelő forintösszeg közötti részében;

d) 0,5 százaléka a vételárnak a 350 000,01 és 500 000 eurónak megfelelő forintösszeg közötti részében;

e) 0,25 százaléka a vételárnak az 500 000 eurónak megfelelő forintösszeg feletti részében.

(5) A díj mértéke nem haladhatja meg a 12 500 eurónak megfelelő forintösszeget.

(6) A díjfizetési kötelezettség nem terjed ki az (1) bekezdésben szabályozott átruházásra, ha az adót és más köztartozást (pl. kulturális járulékot) nem tartalmazó vételár nem haladja meg az 5000 forintot.

(7) A forintösszeg számításánál a Magyar Nemzeti Banknak a szerződéskötés szerinti naptári negyedév első napján érvényes hivatalos devizaárfolyama irányadó.

(8) Ha muzeális intézmény nem műkereskedőtől szerzi meg az eredeti műalkotás tulajdonjogát, az (1) bekezdésben meghatározott szerzői díjat nem kell megfizetni, feltéve, hogy a muzeális intézmény működése jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálja.

(9) A szerzői díjat a műkereskedő fizeti meg a képzőművészeti és iparművészeti alkotásokra vonatkozó szerzői jogok közös kezelését végző szervezetnek. Ha a tulajdonjog átruházását eredményező ügyletben több műkereskedő működik közre, a műkereskedők a díj megfizetéséért egyetemlegesen felelnek. Ilyen esetben egymás között a kötelezettség a műkereskedők közül – ha eltérően nem állapodnak meg – az eladót terheli. Ha az ügyletben közreműködő műkereskedők közül egyik sem vesz részt eladóként az átruházásban, eltérő megállapodás hiányában a kötelezettség közülük a vevőt terheli.

(10) A műkereskedő a szerzői díjat negyedévenként, a negyedévet követő hónap 20. napjáig köteles megfizetni az adott negyedévben megkötött szerződések után a képzőművészeti és iparművészeti alkotásokra vonatkozó szerzői jogok közös kezelését végző szervezetnek. A szerzői díj megfizetésekor közölni kell a szerző nevét, hacsak az nem bizonyul lehetetlenné, valamint a mű címét, művenként a vételárat és a díj összegét. A közös jogkezelő szervezet a hozzá befolyt szerzői díjat az alkotás szerzőjének vagy jogutódjának fizeti ki.

(11) A közös jogkezelő szervezet a műkereskedőtől az (1) bekezdésben meghatározott átruházásra vonatkozó szerződés megkötésétől számított három évig követelheti mindazoknak az adatoknak a megadását, amelyek a díj beszedéséhez szükségesek.

(12) Az (1)–(11) bekezdésben foglaltakat alkalmazni kell

a) arra a szerzőre, illetve jogutódjára, aki az Európai Gazdasági Térség bármely tagállamának állampolgára, továbbá

b) az Európai Gazdasági Térségen kívüli országok állampolgárait is, feltéve, hogy a szerző, illetve jogutódja állampolgársága szerinti ország jogszabályai biztosítják a követő jogot az illető országban az Európai Gazdasági Térség tagállamaiból származó szerzők és jogutódjaik számára, vagy

c) arra a szerzőre, illetve jogutódjára, aki nem állampolgára az Európai Gazdasági Térség egyik tagállamának sem, de szokásos tartózkodási helye a Magyar Köztársaság területén van.

* A törvényt az Országgyűlés a 2005. október 3-i ülésnapján fogadta el.

(13) A (12) bekezdés *b)* pontja tekintetében az igazságügy-miniszter nyilatkozata irányadó. Az eredeti műalkotás szerzőjét megillető követő jogról szóló 2001. szeptember 27-i 2001/84/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatálya alá tartozó műalkotás esetében az igazságügy-miniszter az Európai Bizottság által közzétett lista figyelembevételével adja ki a nyilatkozatot.”

2. § Az Szjt. 100. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek, egyidejűleg e § a következő új (3) bekezdéssel egészül ki, a (3) és (4) bekezdés számozása pedig (4) és (5) bekezdésre változik:

„(1) A szerzői jogok védelmi idejének eltelte után az eredeti műalkotás tulajdonjogának műkereskedő közreműködésével történő visszerthes átruházásakor járulékot kell fizetni.

(2) A járulék mértéke az adót és más köztartozást (pl. kulturális járulékot) nem tartalmazó vételár öt százalékáig. Az eredeti műalkotások körének és a vételár fogalmának meghatározására, valamint a járulék kötelezettjére, beszedésére és átutalására a 70. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy a közös jogkezelő szervezet a megfizetett járulékot az alkotó tevékenység támogatására és az alkotóművészek szociális céljaira használja fel.

(3) Nem kell a járulékot megfizetni, ha az eredeti műalkotás tulajdonjogát muzeális intézmény szerzi meg vagy ilyen intézménytől szerzik meg.”

3. § Az Szjt. 113. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„E törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 91/250/EGK irányelve (1991. május 14.) a számítógépi programok jogi védelméről;

b) a Tanács 92/100/EGK irányelve (1992. november 19.) a bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joghoz kapcsolódó egyes jogokról;

c) a Tanács 93/83/EGK irányelve (1993. szeptember 27.) a műholdas műsorsugárzásra és a vezeték útján történő továbbközvetítésre alkalmazandó szerzői jogra és a szerzői joghoz kapcsolódó jogokra vonatkozó egyes szabályok összehangolásáról;

d) a Tanács 93/98/EGK irányelve (1993. október 29.) a szerzői jog és egyes kapcsolódó jogok védelmi idejének összehangolásáról;

e) az Európai Parlament és a Tanács 96/9/EK irányelve (1996. március 11.) az adatbázisok jogi védelméről;

f) az Európai Parlament és a Tanács 2001/29/EK irányelve (2001. május 22.) az információs társadalomban érvényesülő szerzői és kapcsolódó jogok egyes kérdéseiben történő összehangolásáról;

g) az Európai Parlament és a Tanács 2001/84/EK irányelve (2001. szeptember 27.) az eredeti műalkotás szerzőjét megillető követő jogról.”

4. § (1) E törvény 2006. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény rendelkezéseit a törvény hatálybalépését követően kötött szerződésekre kell alkalmazni, azzal, hogy megfelelően alkalmazni kell az 5. §-ban említett irányelv 10. cikkét is.

5. § Ez a törvény az eredeti műalkotás szerzőjét megillető követő jogról szóló 2001. szeptember 27-i 2001/84/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Sólyom László s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2005. évi CIX. törvény

a haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről*

A haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezése, továbbá egyes haditechnikai termékekhez kapcsolódóan a Magyar Köztársaság nemzetközi kötelezettségei teljesítése érdekében az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

Értelmező rendelkezések

1. § E törvény alkalmazásában:

a) **felelős vezető:** a hadiipari tevékenységet folytató gazdálkodó szervezet (gazdasági társaság, külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, szövetkezet) vezető tisztségviselője vagy bármely vezető állású munkavállalója, illetve az egyéni vállalkozó, aki a haditechnikai termék gyártását vagy a haditechnikai szolgáltatás nyújtását irányítja;

b) **hadiipari tevékenység:** haditechnikai termék gyártása vagy haditechnikai szolgáltatás nyújtása;

c) **haditechnikai termék, szolgáltatás:** a védelem terén alapvető biztonsági érdekeket érintő, kifejezetten katonai, nemzetbiztonsági, rendvédelmi és rendészeti célokra alkalmas, az e törvény *melléklete* szerinti I–XXVI. fejezetekbe tartozó termék, illetőleg szolgáltatás;

d) **haditechnikai termék gyártása:** a haditechnikai termék előállítására, átalakítására irányuló tevékenység;

* A törvényt az Országgyűlés a 2005. október 3-i ülésnapján fogadta el.

e) *haditechnikai szolgáltatás nyújtása*: a gyártási folyamattól esetenként elkülönült műszaki és gyártástechnikai tervezés, a termék élettartamán belül annak készletezése, forgalmazása, minőségi vizsgálata, üzembe helyezése, üzemben tartása, karbantartása, javítása, korszerűsítése, szét- és összeszerelése, hatástalanítása, megsemmisítése, továbbá a haditechnikai termék-kezelői kiképzés, oktatás;

f) *hatástalanítás*: olyan technológiai folyamat, melynek eredményeként a haditechnikai termék visszafordíthatatlanul elveszíti eredeti funkcióit, ezzel alkalmatlanná válik a rendeltetés szerinti használatra; a folyamat eredményeként egyéb célra alkalmas eszköz, anyag, alkatrész keletkezhet;

g) *megsemmisítés*: olyan technológiai folyamat, melynek során a haditechnikai termék visszafordíthatatlanul elveszíti eredeti funkcióját; a folyamat eredményeként tovább-, illetve újrahasznosítható anyag vagy hulladék keletkezik.

Az engedély

2. § (1) A Magyar Köztársaság területén hadiipari tevékenység végzéséhez engedély szükséges.

(2) Nem végezhető olyan tevékenység, mely a Magyar Köztársaság nemzetközi kötelezettségvállalásába ütközik.

(3) Nem kell külön engedélyt beszerezniük a Magyar Honvédség, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a rendvédelmi és rendészeti szervek kutatással és fejlesztéssel, javítással és karbantartással foglalkozó, valamint hatástalanítást és megsemmisítést végző szervezeti egységeinek.

(4) Az engedély kiadására – a Haditechnikai Ipari Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) javaslata alapján – a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) jogosult.

(5) A hadiipari tevékenység abban az esetben engedélyezhető, ha

a) a tevékenység nem ellentétes a Magyar Köztársaság nemzetközi kötelezettségeivel,

b) a kérelmező vagy valamely felelős vezetője rendelkezik a termék gyártásához vagy a szolgáltatás nyújtásához szükséges – külön jogszabályban megjelölt – szakirányú végzettséggel és gyakorlattal,

c) a kérelmező rendelkezik olyan székhellyel (telephellyel) és eszközökkel, melyek műszakilag alkalmassá teszik a kérelmezett tevékenység végzésére, azok biztonságtechnikailag alkalmasak a haditechnikai termék biztonságmozgatóására, szállítására, tárolására és őrzésére,

d) a kérelmező felelős vezetője rendelkezik a külön jogszabály szerinti nemzetbiztonsági ellenőrzéssel,

e) a tervezett gyártáshoz vagy a szolgáltatás nyújtásához kapcsolódó munkakörben alkalmazottak megfelelnek az 5. §-ban meghatározott követelményeknek,

f) a kérelmező vállalja, hogy a külön jogszabályban előírt termékekről nyilvántartást vezet, illetve arról adatot szolgáltat.

(6) A Hivatal elsőfokú határozata ellen benyújtott fellebbezést a gazdasági és közlekedési miniszter bírálja el.

(7) A kérelem jogerős elutasítása vagy a kiadott engedély 4. § szerinti visszavonása esetén a kérelmező az elutasított kérelemmel, illetve a visszavont engedéllyel azonos tartalmú új kérelmet 6 hónapon belül nem terjeszthet elő.

Az engedély kiadása, visszavonása

3. § (1) Az engedély gazdasági társaság, külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, szövetkezet és egyéni vállalkozó részére adható ki.

(2) A kérelmezőnek a kérelem benyújtásakor okirattal igazolnia kell, hogy

a) cégbírószági nyilvántartásba vétele vagy a vállalkozói igazolványának kiadása legkésőbb a kérelem benyújtását egy évvel megelőzően megtörtént;

b) a kérelemben megjelölt tevékenység irányítására kijelölt felelős vezetője a külön jogszabályban megjelölt szakirányú végzettséggel és gyakorlattal rendelkezik;

c) nyilvántartásba vett tevékenységi körei között a haditechnikai termék gyártása vagy a termékhez kapcsolódó szolgáltatás nyújtása szerepel.

(3) El kell tekinteni a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott feltételtől, ha a kérelmező

a) a korábban hadiipari tevékenységet végző gazdálkodó szervezetnek az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyoni értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. törvény szerinti értékesítése, illetve a gazdasági társaság átalakulása folytán létrejött gazdasági társaság,

b) többségi vagy közvetlen irányítást biztosító befolyással bíró tagja (részvényese) hadiipari tevékenységet folytat.

(4) Az engedélyezési eljárás során a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényt kell alkalmazni azzal, hogy a kérelem elbírálási határideje a beérkezésétől számított 45 nap.

4. § Az engedélyt vissza kell vonni, ha

a) a kiadásának bármely feltétele megszűnt,

b) az engedélyes a külön jogszabályban meghatározott, a tevékenységéről időszakonként igazolandó feltételek tanúsítását elmulasztja,

c) az engedély kiadását követően jut a Hivatal tudomására olyan körülmény, amely alapján az engedély nem lett volna kiadható,

d) az engedélyes ellen a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi

LVII. törvény szerint hivatalból indult versenyfelügyeleti eljárás során jogerős marasztaló döntés született,

e) az engedélyes jelen törvényben, a törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben, illetőleg az engedélyben meghatározott feltételeket megszegi,

f) az engedélyes ellen irányuló csődeljárás, felszámolás vagy végelszámolás során azt nemzetgazdasági vagy nemzetbiztonsági érdek indokolja,

g) a hadiipari tevékenység vonatkozásában jogerős ítélet bűncselekmény elkövetését állapította meg,

h) a hadiipari tevékenység akadályozza vagy ellehetleníti a rendvédelmi, illetve nemzetbiztonsági szervek jogszabályban meghatározott tevékenységének ellátását vagy nemzetbiztonsági érdeket sért.

Az alkalmazottakkal szembeni követelmények

5. § (1) A tervezett haditechnikai termék gyártásához vagy szolgáltatás nyújtásához kapcsolódó munkakörben alkalmazható, aki

a) e törvény mellékletének I–IV. és XXVI. fejezete szerinti termékek gyártása vagy azokhoz kapcsolódó szolgáltatás nyújtása esetén megfelel a munkakör betöltéséhez szükséges, a (2) bekezdésben meghatározott biztonsági követelményeknek,

b) e törvény mellékletének V–XXV. fejezete szerinti termékek gyártása vagy azokhoz kapcsolódó szolgáltatás nyújtása esetén rendelkezik hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti haditechnikai termék gyártásához vagy szolgáltatás nyújtásához kapcsolódó munkakörben alkalmazható, aki

a) a tervezett alkalmazását megelőző három évben állam elleni bűncselekmény [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) X. fejezet], emberiség elleni bűncselekmény (Btk. XI. fejezet), személy elleni bűncselekmény [Btk. XII. fejezet I. cím 166–168. §, 170. § (2)–(5) bekezdés, 171. §, III. cím 174. §, 175/B. §], nemi erkölcs elleni erőszakos bűncselekmény [Btk. XIV. fejezet II. cím 197. és 198. §, 207. § (3) bekezdés b) pont], hivatalos személy elleni bűncselekmények (Btk. XV. fejezet V. cím), embercsempészség (Btk. 218. §), közérdekű üzem működésének megzavarása (Btk. 260. §), terrorcselekmény (Btk. 261. §), nemzetközi jogi kötelezettség megszegése (Btk. 261/A. §), légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése (Btk. 262. §), visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel (Btk. 263/A. §), a Btk. 263/A. §-ának (5) bekezdésében meghatározott – a különös visszaesés szempontjából a visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel bűncselekményhez hasonló – bűncselekmény, bünszervezetben részvétel (Btk. 263/C. §), tiltott állatviadal szervezése (Btk. 266/A. §), állatkínzás (Btk.

266/B. §), garázdaság (Btk. 271. §), önbíráskodás (Btk. 273. §), visszaélés kábítószer előállításához használt anyaggal (Btk. 283/A. §) vagy vagyon elleni szándékos bűncselekmény (Btk. XVIII. fejezet 316–324. §, 326. és 327. §) elkövetése miatt nem volt elítélve, illetőleg vele szemben intézkedést nem alkalmaztak,

b) a tervezett alkalmazását megelőző három évben bűncselekmény bünszervezetben történt elkövetése miatt nem volt elítélve, illetve vele szemben bűncselekmény bünszervezetben történt elkövetése miatt intézkedést nem alkalmaztak,

c) ellen a tervezett alkalmazását megelőző két évben ipari robbantóanyaggal és pirotechnikai termékekkel, lőfegyverrel, közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértés, rendzavarás, sportrendezvény rendjének megbontása, számszerű vagy szigonypuska jogellenes használata, veszélyes fenyegetés, jogosulatlan vadászat, természetvédelmi szabálysértés elkövetése miatt büntetést nem szabtak ki vagy intézkedést nem alkalmaztak.

Adatkezelés

6. § (1) A Hivatal nyilvántartja és kezeli

a) az engedélyes adatait: nevét és székhelyét, levelezési címét, cégjegyzékszámát vagy a vállalkozói igazolvány számát, statisztikai és adóazonosító jelét, képviselőjének nevét, telefon- és telefaxszámát, e-mail címét; továbbá egyéni vállalkozó esetén a születési helyét és időpontját, anyja nevét, lakcímét,

b) a felelős vezető személyes adatait: nevét, születési helyét és időpontját, anyja nevét, lakcímét, telefon- és telefaxszámát, e-mail címét, szakirányú végzettségét, a végzettséget igazoló okirat sorszámát.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott személyes adatok kezelésének célja a benyújtott kérelem elbírálásának biztosítása, valamint a jogszabály által meghatározott és az engedélyezés alapjául szolgáló feltételrendszereknek való megfelelés folyamatos ellenőrzése.

(3) A Hivatal munkatársai, valamint a Bizottság tagjai az előttük folyó eljárásban kezelt adatok megismerésére jogosultak.

(4) A Hivatal a kérelem kézhezvételétől a kérelem jogerős elutasítását vagy az engedély visszavonását követő 6 hónapig jogosult az (1) bekezdés szerinti adatok kezelésére. A kezelési idő lejártá után az adatokat meg kell semmisíteni.

7. § (1) A Hivatal nyilvántartást vezet a kiadott engedélyek érvényességi idejéről, azonosító számáról.

(2) A Hivatal nyilvántartja a visszavont engedélyek (1) bekezdés szerinti adatait.

Záró rendelkezések

8. § Ez a törvény 2005. december 1-jén lép hatályba.

9. § (1) E törvény hatálybalépése előtt haditechnikai terméket gyártók vagy haditechnikai szolgáltatást nyújtók a tevékenység továbbfolytatása iránti engedély megszerzésére irányuló kérelmüket a hatálybalépést követő 90 napon belül nyújthatják be a Hivatalhoz.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kérelmezők kérelmük elbírálásáig – meglévő szerződésük által meghatározott kerektek között – folytathatják tevékenységüket.

(3) A gyártó vagy a szolgáltatást nyújtó – amennyiben a rendelkezésre álló határidőn belül nem nyújtott be a Hivatalhoz a tevékenység továbbfolytatása iránti engedély megszerzésére irányuló kérelmet – e törvény hatálybalépése előtt megkötött, érvényes szerződése szerinti kötelezettségének eleget tehet.

10. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg a haditechnikai termékek gyártása és a haditechnikai szolgáltatások nyújtása engedélyezésének részletes szabályait.

(2) Felhatalmazást kap a gazdasági és közlekedési miniszter, hogy az érdekelt miniszterekkel egyetértésben rendeletben szabályozza a haditechnikai termékek jelölését és nyilvántartását.

11. § Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény melléklete a következő XXIII. címmel és rendelkezéssel egészül ki:

„XXIII. A haditechnikai termékek gyártása és a haditechnikai szolgáltatások nyújtása engedélyezésének illetéke

1. A haditechnikai termékek gyártása és a haditechnikai szolgáltatások nyújtása engedélyezésének kérelemre indult eljárási illetéke 25 000 forint.

2. A fellebbezés illetéke az alapeljárás illetékének kétszerese.”

Sólyom László s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Melléklet
a 2005. évi CXIX. törvényhez

Haditechnikai termékek és szolgáltatások jegyzéke

I. fejezet

*Sima csövű fegyverek 20 mm-nél kisebb kaliberrel, más kézfegyverek és automata fegyverek 12,7 mm (0,50 hüvelyk/inch) vagy kisebb kaliberrel és tartozékok a következők szerint, és a kifejezetten azokhoz tervezett részek (ML 1):*¹

a) puskák, karabélyok, revolverek, pisztolyok, géppisztolyok és géppuskák;

b) sima csövű fegyverek:

1. kizárólag katonai használatra tervezett sima csövű fegyverek,

2. más sima csövű fegyverek:

a) teljesen automata típusok,

b) félautomata és pumpás működésű típusok;

c) hüvely nélküli lőszerrel működő fegyverek;

d) az a), b) és c) alpontokban engedélyezés alá vont fegyverek hangtompítói, különleges fegyverállványok, csatlakozó (kapcsolódó) elemek, fegyver célzókészülékek, lángrejtők;

e) az a), b) és c) pontokban engedélyezés alá vont fegyverek csomagolóeszközei, hordtáskái;

f) az a), b) és c) pontokban engedélyezés alá vont fegyverek makettjei, metszetei.

II. fejezet

20 mm és ennél nagyobb kaliberű sima csövű fegyverek, más fegyverek és fegyverzetek 12,7 mm-nél (0,50 hüvelyk/inch) nagyobb kaliberrel, tűzvetők és tartozékok, és az azokhoz tervezett különleges részek (ML 2):

a) ágyúk, tarackok, gépágyúk, aknavetők, páncéltörő (tankelhárító) fegyverek, sorozatvetők, katonai lángszórók, hátrasiklás nélküli lőfegyverek, és az ezekhez tartozó lángrejtő eszközök,

b) katonai füst-, gáz- és pirotechnikai vetők vagy generátorok,

c) fegyver célzókészülékek,

d) az a), b) és c) pontokban engedélyezés alá vont fegyverek tartozékai, csomagolóeszközei, hordtáskái,

e) az a), b) és c) pontokban engedélyezés alá vont fegyverek makettjei, metszetei.

III. fejezet

Lőszerek és mechanikus gyújtószerkezetek, és az azokhoz tervezett különleges részek (ML 3):

a) az I., II. vagy XII. fejezetek által engedélyezés alá vont fegyverek és fegyverzetek lőszerei,

b) kifejezetten az a) pontban szereplő lőszerkezetekhez tervezett gyújtószerkezetek,

c) az a) és b) pontokban szereplő lőszerkezetek részek, csomagolóeszközei, beleértve a fegyvertartozékokat nem képező rakaszokat, táraikat is.

IV. fejezet

Bombák, torpedók, nem irányított és irányított rakéták, más robbanóeszközök és töltetek, valamint a hozzájuk tartozó eszközök és részek a következő felsorolás szerint, amelyeket kifejezetten katonai felhasználásra terveztek, és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek (ML 4):

¹ ML: Munition List/Military List = Haditechnikai Jegyzék, a Wassehaar-i Megállapodás és az EU által alkalmazott jelölés a Haditechnikai Jegyzék fejezeteire.

a) bombák, torpedók, gránátok, füstgránátok, nem irányított rakéták (reaktív eszközök), aknák, irányított rakéták, mélységi robbanótöltetek, rombolóeszközök és rombolókészletek, pirotechnikai eszközök, töltetek és szimulátorok (berendezések, amelyek a felsorolt eszközök jellemzőit szimulálják),

b) kifejezetten az a) pontban engedélyezés alá vont tételek alábbi műveleteire tervezett berendezések: azok kezelése, ellenőrzése, működtetése, egyszeri üzemeltetésre való energiaellátása, indítása, lerakása, élesítése, hatástalanítása, zavarása, robbantása vagy érzékelése.

V. fejezet

Tűzvezető, és kapcsolódó készültségi és riasztóeszközök, kapcsolódó rendszerek, ellenőrző, illesztő- és ellentevékenység berendezései a következők szerint, amelyeket kifejezetten katonai célra terveztek, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek és szerelvények (ML 5):

a) fegyverirányzók, bombavető számítógépek, lövegbeállító irányzóberendezések és fegyverzet tűzvezető rendszerek,

b) célfelderítő, -megjelölő, távolságmérő, megfigyelő vagy rávezető rendszerek, felderítés, adatelemzés, felismerés, vagy azonosítás berendezései, és szenzor integrációs berendezések,

c) az a) és b) pont által engedélyezés alá vont eszközök elleni ellentevékenység eszközei,

d) az a) és b) pont által engedélyezés alá vont eszközök kipróbálásához vagy illesztéséhez használatos berendezések, amelyeket kifejezetten e célra terveztek.

VI. fejezet

Szárazföldi járművek és részegységeik, a következők szerint (ML 6):

a) kifejezetten katonai célra tervezett vagy módosított szárazföldi járművek, azok részegységei és alkatrészei:

1. harckocsik (tankok) és más katonai fegyverrel ellátott járművek és olyan katonai járművek, amelyek fegyverek elhelyezésére szolgáló elő-beépítésekkel, vagy aknalerakó, vagy a IV. fejezet szerinti engedélyezés alá vont fegyverzet indítására szolgáló eszközökkel vannak ellátva,
2. páncélozott járművek,
3. kételtű és úszó (mély vízben is átkelő) járművek,
4. katonai célra kialakított szállító járművek, mentő (javító) járművek, járművek, műszaki eszközök, fegyverrendszerek vontatására, illetve lőszer szállítására, a rakomány megfelelő kezelésére szolgáló berendezések,

b) összkerék-meghajtású járművek, amelyek terepjáró képességgel rendelkeznek, és már eredetileg is úgy készültek, vagy utóbb lettek ellátva a III. szintnek megfelelő vagy jobb ballisztikai (golyóálló) védelmi képességet biztosító anyagokkal,

c) az a) és b) pontokban szereplő járművek kipróbálására, vizsgálatára kifejlesztett eszközök, berendezések.

VII. fejezet

Vegyí vagy biológiai mérgező anyagok, könnygázok, radioaktív anyagok, kapcsolódó berendezések, összetevők, anyagok és technológiák a következők szerint (ML 7):

a) katonai felhasználásra alkalmas biológiai ágensek és radioaktív anyagok, amelyek képesek emberekben, állatokban, berendezésekben, csapatokban vagy környezetben kárt tenni, és vegyi fegyver (CW) harcanyagok,

b) vegyi fegyver (CW) bináris prekursorok és kulcs prekursorok,

c) könnygázok és tömegoszlató anyagok,

d) a következőkben felsoroltak szétterítésére (szétszórására) kifejezetten katonai célra tervezett vagy módosított berendezések és kifejezetten azokhoz tervezett részegységek:

1. anyagok és ágensek, amelyek az a) vagy c) pont szerint kerülnek engedélyezésre, vagy
2. vegyi fegyverek (CW), amelyek a b) pont szerinti prekursorokból készülnek,

e) védő- és semlegesítő berendezések, azok kifejezetten ilyen célra tervezett részegységei, és különleges összetételű vegyi keverékek:

1. kifejezetten védelmi célra tervezett, vagy katonai célra módosított berendezés az a) vagy c) pont szerinti anyagok ellen és kifejezetten ahhoz tervezett részegységek, idetartoznak a kifejezetten nukleáris, biológiai vegyi szűrésre tervezett vagy módosított légkondicionáló berendezések, védőruházat,
2. kifejezetten vegyi mentesítésre tervezett vagy katonai célra módosított berendezések és azok részegységei, amelyek az a) pont szerinti anyagokkal szennyezett létesítmények mentesítését szolgálják,
3. kifejezetten vegyi mentesítésre kifejlesztett/előállított vegyi keverékek, amelyek az a) pont szerinti anyagokkal szennyezett létesítmények mentesítését szolgálják,

f) kifejezetten katonai célra tervezett, az a) vagy c) pont alatt engedélyezésre kerülő anyagok felderítésére és azonosítására szolgáló berendezések és azok részegységei,

g) a kifejezetten az a) pont alatt engedélyezésre kerülő vegyi harcanyagok (CW)/ágensek érzékelésére vagy azonosítására tervezett vagy feldolgozott „Biopolimerek” és az ezek előállításához használt specifikus sejtkultúrák,

h) vegyi harcanyagok (CW) semlegesítésére és lebontására szolgáló „Biokatalizátorok” és biológiai rendszerek.

VIII. fejezet

„Energiahordozó anyagok” és kapcsolódó összetevők a következők szerint (ML 8):

a) „Robbanóanyagok” és azok tartozékai,

b) „Hajtóanyagok”,

c) pirotechnikai eszközök, üzemanyagok és kapcsolódó összetevőik és azok keverékei,

- d) „Oxidánsok” és azok keverékei,
- e) „Kötőanyagok, lágyítók, monomerek, polimerek”,
- f) „Adalékanyagok”,
- g) „Prekurzorok”,
- h) kifejezetten az a)–g) pontok alatt szereplő anyagok tárolására és szállítására kifejlesztett csomagolóeszközök.

IX. fejezet

Kifejezetten katonai használatra tervezett vízi járművek, különleges tengerészeti berendezések és tartozékok, és azok alkatrészei a következők szerint (ML 9):

a) hadihajó és kifejezetten támadó vagy védekező tevékenységre tervezett vagy módosított (felszíni vagy víz alatti) vízi jármű, tekintet nélkül arra, hogy átalakították-e polgári használatra, függetlenül a jelenlegi állapotától vagy üzemeltetési feltételeiről, és attól, hogy rendelkezik-e fegyverzethordozó rendszerekkel vagy páncélzattal, valamint ilyen vízi járművek úszótestei vagy azok részei,

b) hajtóművek (motorok):

1. dízelmotorok kifejezetten tengeralattjárók meghajtására tervezve,
2. elektromos motorok kifejezetten tengeralattjárók meghajtására tervezve,
3. antimágneses dízelmotorok kifejezetten katonai célra tervezve,

c) víz alatti érzékelés eszközei kifejezetten katonai használatra és azok irányítására,

d) tengeralattjáró- és torpedóhálók,

e) irányítási és navigációs berendezések [lásd a XI. fejezet h) pontjában],

f) kifejezetten katonai célra tervezett hajótest áthatolók és csatlakozók, amelyek a hajótesten kívüli berendezésekkel való kölcsönös együttműködésre képesek,

g) alacsony zajszintű csapágyak gáz- vagy mágneses felfüggesztéssel, aktív jel- és vibráció elnyomás-vezérlés, és azok a berendezések, amelyek kifejezetten katonai használatra tervezett csapágyakat foglalnak magukba.

X. fejezet

Repülőgép, személyzet nélküli légi jármű, repülőgép-hajtómű (motor) és repülőgép-részegység, hozzátartozó berendezések és alkatrészek, amelyeket kifejezetten katonai használatra terveztek vagy módosítottak a következők szerint (ML 10):

a) harci repülőgép (beleértve a merev és forgósárnyas eszközöket) és a kifejezetten hozzá tervezett részegységek/alkatrészek,

b) egyéb repülőgép (beleértve a merev és forgósárnyas eszközöket), kifejezetten katonai alkalmazásra tervezve vagy módosítva, amely magába foglalja a katonai felderítő, csata, katonai kiképző, szállító és légi deszant, vagy katonai berendezést ledobó, logisztikai támogató repülőgépet, valamint kifejezetten ezekhez tervezett részegységek/alkatrészek,

c) személyzet nélküli légi járművek és kapcsolódó berendezések kifejezetten katonai alkalmazásra tervezve vagy módosítva, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek/alkatrészek,

d) légi-hajtóművek kifejezetten katonai használatra tervezve vagy módosítva, és a kifejezetten azokhoz tervezett fődarabok/részegységek/alkatrészek,

e) fedélzeti berendezések, beleértve a légi üzemanyag-utántöltés eszközeit, amelyeket kifejezetten az a) vagy b) pont alapján engedélyezés alá vont repülőgéphez való használatra, vagy a d) pont alapján engedélyköteles légi-hajtóműhöz terveztek, és a kifejezetten azokhoz tervezett fődarabok/részegységek/alkatrészek,

f) nyomás alatti üzemanyag-feltöltők, nyomás alatti üzemanyag-utántöltő berendezések, kifejezetten hadműveleti területeken végrehajtandó műveletekhez tervezett berendezések és földi kiszolgálóeszközök, amelyeket kifejezetten az a) vagy b) pont alapján engedély alá vont repülőgépekhez való használatra, vagy a d) pont alapján engedély alá vont légi járművekhez terveztek,

g) túlnyomásos légzőkészülékek és részleges túlnyomás alatt álló ruhák repülőgépen való használatra, antigravitációs ruhák, katonai védősisakok és védő álarcok, repülőgépen, vagy rakétáknál használatos folyékony-oxigén-átalakítók, katapultok és töltet által működésbe hozható eszközök vészhelyzetben a személyzet repülőgépből történő kimentésére,

h) harcoló személyzet által használt ejtőernyők és kapcsolódó berendezések, valamint teher ledobására, vagy a repülőgép lassítására használatos eszközök:

1. ejtőernyők célba ugráshoz felderítők (rohamcsapatok) részére, vagy légi-deszantosok ledobásához,
2. teher ejtőernyők,
3. siklóernyők, kihúzó ernyők, fékezőernyők a ledobott testek stabilizálásához és irányításához (visszatérő kapszulák, katapultülések, bombák),
4. fékezőernyők katapultülés rendszerekhez, a mentőernyők működésbe hozatala és lelobbanása sorrendjének szabályozására,
5. mentő (visszatérő) ernyők irányított rakétákhoz, pilóta nélküli repülőgépekhez (cél eszközökhöz), vagy úrjárművekhez,
6. megközelítő és/vagy célba juttató, továbbá a lezálláslassító ernyők,
7. más katonai ejtőernyők,
8. kifejezetten nagy magasságból történő ejtőernyős ugrásokra tervezett berendezések (ruhák, különleges sisakok, légzőkészülékek, navigációs eszközök),

i) ejtőernyővel ledobott terhek automatikus irányító rendszerei, kifejezetten katonai használatra tervezett vagy módosított berendezések késleltetett nyitású ugrásokhoz bármilyen magasságban, beleértve az oxigént biztosító berendezést is.

XI. fejezet

A jelen Jegyzékben másutt engedélyezés alá nem vont, kifejezetten katonai célra tervezett elektronikai berendezések, valamint kifejezetten ezekhez tervezett alkatrészek (ML 11):

a) kifejezetten katonai célra kifejlesztett híradó és informatikai eszközök, kapcsolástechnikai eszközök és berendezések, adatátviteli eszközök, kiegészítő készletek, beleértve a Jegyzék hatálya alá tartozó eszközökbe utólag beépített, illetve leválasztható ilyen eszközöket, berendezéseket is,

b) elektronikai ellentevékenységi és elektronikai ellentevékenységi elleni berendezések (úgy mint oda nem tartozó vagy hibás jelek a radar- vagy rádiókommunikációs vevőkbe történő bejuttatásra tervezett berendezéseken vagy amelyek képesek másképpen megakadályozni az ellenséges elektronikus vevőket a hatásos vételben, működésben, beleértve azok ellentevékenységi berendezéseit is), beleértve a zavarás és zavarás elleni berendezéseket,

c) széles frekvenciasávban hangolható elektroncsövek,

d) elektronikai rendszerek vagy berendezések, amelyeket elektromágneses spektrum ellenőrzésére és megfigyelésére, katonai hírszerzési vagy biztonsági célokra vagy ilyen hírszerzési és megfigyelési tevékenység elhárítására terveztek,

e) víz alatti ellentevékenységi eszközök, többek között akusztikai és mágneses zavaróeszközök és csapdák, a szonár vevőkbe zavaró vagy hamis jeleket továbbító berendezések,

f) biztonsági adatfeldolgozó berendezés, adattitkosító berendezés, rejtjelezési eljárásokkal ellátott biztonsági távközlési és jelátviteli berendezések,

g) azonosító, engedélyező és kulcsbetöltő berendezés, valamint a kulcs kezelésére, készítésére és elosztására szolgáló berendezés,

h) irányítási és navigációs berendezések.

XII. fejezet

Nagy sebességű, kinetikai energiájú fegyverrendszerek és kapcsolódó eszközök a következők szerint, és az azokhoz tervezett különleges részek (ML 12):

a) a célpont megsemmisítésére vagy a kiadott tüzfeladat visszavonásának foganatosítására tervezett kinetikai energiájú fegyverrendszerek,

b) kifejezetten e célra tervezett vizsgáló- és érzékelő berendezések és vizsgálati modellek, beleértve a diagnosztikai műszereket és célokat, a kinetikai energiájú lövedékek és rendszerek dinamikus vizsgálatára.

XIII. fejezet

Páncélozott, vagy védőberendezések és szerkezetek, valamint anyagok az alábbiak szerint (ML 13):

a) páncéllemezek:

1. kifejezetten katonai szabvány vagy követelmény szerint gyártva vagy
2. katonai alkalmazásnak megfelelő,

b) kifejezetten katonai rendszerek ballisztikai (golyóálló) védelmére tervezett fémek vagy nemfémek szerkezetek vagy azok kombinációi, és kifejezetten azokhoz tervezett részegységek/elemek/alkatrészek,

c) katonai sisakok,

d) testvédő páncélzat és védőruházat katonai szabvány, felsorolás vagy annak megfelelő követelmény szerint gyártva, és a kifejezetten azokhoz tervezett elemek/alkatrészek.

XIV. fejezet

Kifejezetten katonai kiképzési vagy hadgyakorlat forgatókönyvi szimulációs célú berendezések, gyakorló (szimulátor) berendezések bármilyen tüzfegyver és fegyverzet használata begyakorlására, amelyek az I. vagy II. fejezetek szerint kerülnek engedélyezésre, és a kifejezetten azokhoz tervezett elemek/alkatrészek és szerelvények (ML 14):

A „kifejezetten katonai gyakorlóeszköz” fogalom má-
gába foglalja:

a) a katonai célú támadásgyakorló eszközöket,

b) a repülésoktató eszközöket,

c) a lokátorcélpont gyakorlóeszközöket,

d) a lokátor-célpont generátorokat,

e) a ballisztikai (lövész) oktatóberendezéseket,

f) a tengeralattjáró elhárító harci eszközök gyakorló eszközeit,

g) a repülésszimulátorokat (beleértve a pilóták/űr-
hajók kiképzésére szolgáló emberméretű centrifugákat),

h) a lokátor oktatóberendezéseket,

i) a műszeres repülés gyakorlását szolgáló oktatóberendezést, navigációs oktatóberendezést, rakéta indítását oktató berendezéseket, célberendezéseket, pilóta nélküli (cél) repülőgépeket, fegyverzetgyakorló berendezéseket, pilóta nélküli repülőgép gyakorlóberendezést, mobil gyakorlóegységeket,

j) a katonai hadműveletek gyakorlására szolgáló berendezéseket.

XV. fejezet

Kifejezetten katonai használatra tervezett képletapogató (képalkotó/imaging), vagy ezeket zavaró berendezések és a kifejezetten ezekhez tervezett elemek/alkatrészek és szerelvények az alábbiak szerint (ML 15):

a) rögzítő- és képfeldolgozó berendezések,

b) kamerák, fényképezési és filmfeldolgozó berendezések,

c) képerősítő berendezések,

d) infravörös vagy termikus képletapogató berendezések,

e) képletapogató lokátor-szenzor berendezések,

f) az a)–e) pontok szerint engedélyezés alá vont berendezésekhez zavaró- és zavaráselhárító berendezések.

XVI. fejezet

Kovácsolt, sajtolt és más félkész gyártmányok, amelyek felhasználását engedélyezés alá vont termékekben lehet azonosítani az anyagösszetétel, geometriai méret, vagy alkalmazás alapján, és amelyeket kifejezetten az I–IV., VI., IX., X., XII. vagy XIX. fejezet alapján engedélyköteles termék részére terveztek (ML 16).

XVII. fejezet

Különféle berendezések, anyagok és könyvtárak (adatbázisok) a következők szerint, és a kifejezetten azokhoz tervezett elemek/alkatrészek/részegységek (ML 17):

a) önállóan alámerülő és víz alatti úszó készülék a következők szerint:

1. zárt vagy félig zárt rendszerű (ismételt belégzésű) készülék kifejezetten katonai használatra tervezve (kifejezetten nem mágneses kivitelben megtervezve),
2. kizárólag a nyitott rendszerű készülék katonai használatra történő átalakításához tervezett elemek/alkatrészek,
3. kifejezetten katonai használatra tervezett gyártmányok az önálló alámerülő és víz alatti úszó készülékhez,

b) kifejezetten katonai használatra tervezett szerkezeti elemek,

c) kifejezetten katonai használatra tervezett szerelvények, bevonatok és eljárások a jel elfojtásához,

d) kifejezetten harctéri használatra tervezett műszaki (utász) eszközök,

e) robotok, robotvezérlések és robotvégrehajtók, amelyek a következő jellemzők valamelyikével bírnak:

1. kifejezetten katonai használatra tervezték,
2. hidraulikavezetékek védelmét magában foglaló elemek a kívülről ballisztikai repeszek által okozott lyukasztás ellen (pl. öntömítő vezetéket foglal magába) és 839 K (566 °C) hőmérsékletnél magasabb lobbanáspontú hidraulikafolyadék használatára tervezett, vagy
3. kifejezetten elektromágneses impulzus (EMP) környezetben való működésre tervezett, vagy minősített,

f) a kifejezetten katonai használatra tervezett berendezésekkel kapcsolatban használatos műszaki adatbázis (parametrikus könyvtár),

g) nukleáris energia előállítására szolgáló berendezések vagy meghajtó berendezések, amelyek magukban foglalják a „nukleáris reaktorokat”, amelyeket kifejezetten katonai célra terveztek és a kifejezetten katonai használatra azokhoz tervezett vagy módosított elemeket/alkatrészeket,

h) kifejezetten katonai használatra tervezett jelkibocsátást elnyomó (csökkentő) olyan berendezés és anyag, amit a jelen Jegyzék máshol nem sorol az engedélyköteles termékek közé,

i) kifejezetten katonai „nukleáris reaktorok” részére tervezett szimulátorok,

j) kifejezetten katonai berendezéseket kiszolgáló mobil javítóműhelyek,

k) kifejezetten katonai használatra tervezett harctéri vagy tábori körülmények között alkalmazható generátorok,

l) kifejezetten katonai használatra tervezett vagy átalakított konténerek,

m) komphajók, amelyeket jelen Jegyzék máshol nem sorol az engedélyköteles termékek közé, valamint kifejezetten katonai használatra tervezett hidak és pontonok (állóhajók),

n) kifejezetten a IV., VI., IX. vagy X. fejezetek szerint engedélyköteles termékek fejlesztéséhez tervezett teszt (kísérleti) modellek.

XVIII. fejezet

Gyártóberendezések a jelen Jegyzékben felsorolt termékek előállításához/gyártásához, az alábbiak szerint (ML 18):

a) kifejezetten a jelen Jegyzék alapján engedélyezésre kerülő termékek előállításához/gyártásához tervezett, vagy módosított termelőberendezések, és a kifejezetten azokhoz tervezett elemek/részegységek/alkatrészek,

b) kifejezetten a jelen Jegyzék alapján engedélyezésre kerülő termékek tanúsításához, minősítéséhez és ellenőrzéséhez tervezett környezetállósági, ellenőrző/próba állomások és az azokhoz tervezett berendezések.

XIX. fejezet

Irányított energiát kibocsátó fegyverrendszerek (DEW), kapcsolódó berendezések vagy ellentevékenység eszközei, és kísérleti modellek a következők szerint, és a kifejezetten azokhoz tervezett fődarabok/részegységek/alkatrészek (ML 19):

a) a célpont megsemmisítésére vagy a kiadott harci feladat visszavonásának foganatosítására tervezett lézerrendszerek,

b) a célpont megsemmisítésére vagy a kiadott harci feladat visszavonásának foganatosítására alkalmas részecskesugárzó rendszerek,

c) a célpont megsemmisítésére vagy a kiadott harci feladat visszavonásának foganatosítására alkalmas nagy teljesítményű rádiófrekvenciás (RF) rendszerek,

d) kifejezetten az a)–c) pontban engedélyezés alá vont rendszerek felderítésére, vagy azonosítására, illetve az ellenük való védelemre tervezett berendezések,

e) az a)–d) pontban engedélyezés alá vont rendszerek, berendezések és alkatrészek fizikai tesztmodelljei és a vonatkozó tesztteredmények,

f) folyamatos vagy pulzáló lézerrendszerek, amelyek arra lettek tervezve, hogy maradandó vakságot okozzanak a nem erősített látásnak, pl. szabad szemnek vagy látást javító eszközzel ellátott szemnek.

XX. fejezet

Kriogén és szupravezető berendezések az alábbiak szerint, valamint a kifejezetten hozzájuk tervezett elemek/alkatrészek és szerelvények (ML 20):

a) kifejezetten katonai földi, vízi, légi vagy űrjárművekbe való beépítésre tervezett berendezések, amelyek képesek a jármű mozgása közben 103 K (–170 °C) alatti hőmérsékleten fennmaradni és működni,

b) olyan szupravezető villamos berendezés (forgógépek és átalakítók), amelyeket kifejezetten katonai földi, vízi, légi vagy űrjárművekbe való beépítésre terveztek, és amelyek a jármű mozgása közben is működtethetők.

XXI. fejezet

„Szoftver”, a következők szerint (ML 21):

a) kifejezetten a jelen Jegyzékben engedélyezés alá vont berendezések vagy anyagok kifejlesztésére, gyártására vagy felhasználására tervezett vagy átalakított szoftver,

b) speciális „szoftver” az alábbiak szerint:

1. kifejezetten az alábbiak számára tervezett „szoftver”:
 - a) katonai fegyverrendszerek modellezése, szimulálása vagy értékelése,
 - b) katonai fegyverrendszerekben alkalmazott „szoftver” kifejlesztése, ellenőrzése, karbantartása vagy aktualizálása,
 - c) a XIV. fejezetben engedélyezés alá vont katonai műveletek modellezése vagy szimulálása,
 - d) Vezetési, Hírközlési, Irányítási és Hírszerzési (Command, Communications, Control and Intelligence – C³I) vagy Vezetési, Hírközlési, Irányítási, Számítástechnikai és Hírszerzési (Command, Communications, Control, Computer and Intelligence – C⁴I) rendszeralkalmazások,
2. hagyományos, nukleáris, vegyi vagy biológiai harci fegyverek hatásának kiértékelésére szolgáló „szoftver”
3. az a), b) 1. vagy b) 2. alpontok szerint nem engedélyköteles „szoftver”, amely kifejezetten arra van tervezve vagy módosítva, hogy lehetővé tegye az V. fejezet, a VII. fejezet f) pontja, a IX. fejezet c) és e) pontja, a X. fejezet e) pontja, a XI., a XIV–XV. fejezet, a XVII. fejezet i) pontja vagy a XVIII. fejezet alapján engedélyköteles berendezések számára katonai rendeltetés betöltését.

XXII. fejezet

Technológia a következők szerint (ML 22):

a) jelen Jegyzék szerinti „Technológia” a jelen Jegyzék alapján engedélyköteles termékek fejlesztésére, gyártására vagy használatára szolgáló és a VII. fejezet alapján nem engedélyköteles „technológia”,

b) „Technológia”, amely a jelen Jegyzékben felsorolt termékek teljes gyártási eljárásának tervezésére, az elemek, részegységek, alkatrészek összeszerelésére, és azok működtetésére, üzemeltetésére és javítására szolgál még akkor is, ha a gyártási eljárás elemei nem engedélykötelesek.

XXIII. fejezet

Kifejezetten katonai célú felszerelések²

a) kifejezetten katonai alkalmazásra kifejlesztett, hadi-ruházati felszerelések, lábbelik, málhazsákok és hordeszközök,

b) egyéni álcázó- és takaróeszközök,

c) kifejezetten katonai alkalmazásra kifejlesztett túlélést biztosító eszközök, felszerelések.

XXIV. fejezet

Kifejezetten katonai célú szolgáltatások³

a) kifejezetten katonai célú szállítások,

b) kifejezetten katonai célokra tervezett és alkalmazott, az I–VII., valamint a IX–XXI. fejezetekben szereplő termékek rendszeresítésével, üzemeltetésével, üzemben- és rendszerben tartásával, illetve rendszerből történő kivonásával és kezelésével közvetlenül összefüggő szolgáltatások,

c) kifejezetten veszélyes, vagy speciális jellege miatt oda sorolható termékek – beleértve az I–IV., a VII–VIII., a X–XIII., a XV. és a XIX. fejezetben felsorolt termékeket – hatástalanítására, megsemmisítésére vagy az azzal összefüggő tevékenységekre irányuló szolgáltatások.

XXV. fejezet

Kényszerítő és bünfelderítő eszközök⁴

1. Kényszerítő eszközök:

a) gumibotok,

b) elektromos sokkoló eszközök,

c) mozgásszabadságot korlátozó eszközök az alábbiak szerint:

1. kézbilincs,

2. lábbilincs, szorítóbilincs,

3. hüvelykujjbilincs, illetve -szorító és különleges rendeltetésű eszközök,

d) klórbenzál-malononitrilt (CS) és klóracetofenont (CN) tartalmazó könnygázfajták,

e) természetes hatóanyagok.

2. Bünfelderítő eszközök:

a) lézeres ujjlenyomat-azonosító berendezés,

b) számítógépes ujjlenyomat-azonosító berendezés,

c) hangelemző és -azonosító berendezések és alkatrészek,

² Magyar terminológia szerint, az ML lista nem tartalmazza.

³ Magyar terminológia szerint, az ML lista nem tartalmazza.

⁴ Magyar terminológia szerint, az ML lista nem tartalmazza.

d) mobil bűnügyi vizsgálati laboratóriumok, ezek berendezései és tartozékai,

e) speciális rendeltetésű biológiai, neurofizikai reakcióvizsgáló berendezések, illetve ezek alkatrészei és tartozékai:

1. 4 vagy több csatornaszámú poligráfok,
2. ujjlenyomat-elemzők, monitorok és berendezések,
3. automatizált ujjlenyomat-azonosító és kereső-rendszerek,
4. pszichológiai stresszelemző berendezések,
5. különleges rendeltetésű alkatrészek és tartozékok a 4. pontban szereplő berendezésekhez és rendszerekhez.

XXVI. fejezet

Titkosszolgálati eszközök⁵

1. Lehallgatóeszközök, azok alkatrészei és tartozékai:

a) közvetlen beszéd titkos lehallgatására, továbbítására, rögzítésére tervezett, gyártott vagy erre lényeges átalakítás nélkül felhasználható eszközök:

1. elektronikus erősítővel ellátott fal (kontakt) mikrofonok és sztetoszkópok,
2. lézer- vagy infravörös sugárzást felhasználó, illetve ultrahangos elven működő lehallgatórendszer és elemei,
3. beépíthető miniatűr, esetleg távvezérelhető adóberendezések és azok speciális vevőkészülékei,
4. különféle rejtő eszközökbe épített vagy ruházat alá rejthető kisméretű adók, az azokhoz tartozó vevők és hangrögzítő eszközök,
5. a 10 órát meghaladó felvételi idejű miniatűr hangrögzítő eszközök,
6. nagyérzékenységű parabola- puskamikrofonok,
7. szubminiatűr elektret mikrofonok és akusztikus szondák,

b) digitális vagy analóg információkat tároló és/vagy feldolgozó számítógépekből, számítástechnikai vagy egyéb eszközökből vagy a hozzájuk használható információhordozókon tárolt információk bármilyen módon történő titkos megszerzésére, továbbítására, rögzítésére tervezett, gyártott vagy erre lényeges átalakítás nélkül felhasználható eszköz,

c) vezetékes és/vagy vezeték nélküli beszéd és nem beszéd jellegű információt továbbító távközlési rendszerek, harmadik félként történő titkos lehallgatására tervezett, gyártott vagy erre lényeges átalakítás nélkül felhasználható eszköz.

2. Lehallgatóeszközök felderítésére, működésének kimutatására szolgáló eszközök:

a) telefonvonal-ellenőrző, a telefonbeszélgetés védelmét szolgáló, lehallgatást detektáló berendezések,

b) szélessávú zavaradók, akusztikus „féhérzaj” generátorok,

c) rejtett adók felderítésére és helyének meghatározására szolgáló detektorok,

d) nem lineáris átmenet gerjesztésén alapuló detektáló eszköz passzív lehallgató-berendezések felderítésére,

e) ruházat alá rejthető, a beszélgetőpartnernél lévő adóberendezés vagy működő magnetofon felfedését biztosító eszközök.

3. A titkos vizuális megfigyelés eszközei:

a) emberek, emberi tevékenység vagy azzal összefüggő cselekmények titkos megfigyelésére, rögzítésére (dokumentálására), illetve az így nyert információ továbbítására és feldolgozására tervezett, gyártott vagy erre lényeges átalakítás nélkül használható eszközök:

1. kisméretű, nagy felbontású és érzékenységű CCD kamerák és azok tartozékai,
2. rejtő eszközbe, vagy ruházat alá rejtett miniatűr kamerák és tartozékaik,
3. mikrohullámú tartományban üzemelő videojel-továbbító berendezések és ezek vevői,
4. az elektromos hálózatot felhasználó videojel-továbbító berendezések és ezek vevői,
5. kis belépőnyílású fiberoszkópok, illetve az üveg-száloptikát felhasználó rejtett megfigyelést lehetővé tevő rendszer és az ezek fényképezőgéphez vagy videokamerához való csatlakozását biztosító adapterek és tartozékok,

b) korlátozott fényviszonyok mellett működő (segéd-megvilágítást nem igénylő) és különleges fotósokszorozó, csövet vagy optikai elemet, alkatrészt tartalmazó eszközök, így különösen: éjszakai fényképezésre és videofelvétel készítéséhez felhasználható 2. és 3. generációs fényerősítő berendezések és tartozékaik,

c) infravörös tartományban működő speciális rendőrségi éjjellátó készülékek és azok tartozékai.

4. A titkos behatolás eszközei:

a) mechanikus, elektromos, elektronikus vagy egyéb elven működő záruk, lakatok, reteszek stb. rendeltetészerű nyitóeszközeit helyettesítő roncsolásos vagy roncsolásmentes nyitására tervezett és gyártott eszközök, „technológiák”, tartozékaik és alkatrészüik,

b) elektronikus biztonsági rendszerek rendeltetészerű működését befolyásoló, vagy működésképtelenséget kiváltó, speciálisan e célra készült eszközök, szoftverek és ezek tartozékai.

5. Rejtjelző és titkosító berendezések:

a) távközlési és informatikai rendszerekben használatos rejtjelző és titkosító eszközök, gépek, berendezések, és speciálisan ezekhez tervezett szoftverek, valamint azok funkcionális részegységei, alkatrészei, továbbá kiegészítő egységei és tartozékai,

b) speciális rejtjelkulcsok előállítására, szállítására tervezett vagy használt eszközök, berendezések és speciálisan ezekhez tervezett szoftverek.

⁵ Magyar terminológia szerint az ML lista nem tartalmazza.

6. Egyéb eszközök:

a) ruházat alá rejthető, vezeték nélküli fülhallgatóval ellátott kommunikációs rendszer,

b) irány- és helymeghatározásra használható miniatűr jeladók és ezek speciális vevői.

A Kormány rendeletei

A Kormány

230/2005. (X. 19.) Korm. rendelete

**a tűzvédelmi bírságnak, valamint a biztosítók
tűzvédelmi hozzájárulásának a központi
költségvetésbe történő befizetése és elszámolása
rendjéről, valamint felhasználásának
és ellenőrzésének módjáról szóló
180/1998. (XI. 6.) Korm. rendelet módosításáról**

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló, az 1998. évi XXX. törvénnyel és a 2005. évi XCVI. törvénnyel módosított 1996. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 47. §-a (1) bekezdésének *f)* pontjában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

A tűzvédelmi bírságnak, valamint a biztosítók tűzvédelmi hozzájárulásának a központi költségvetésbe történő befizetése és elszámolása rendjéről, valamint felhasználásának és ellenőrzésének módjáról szóló 180/1998. (XI. 6.) Korm. rendelet a következő 8/A. §-sal egészül ki:

„8/A. § A Belügyminisztérium minden év július 15-éig biztosítónkénti bontásban tájékoztatja a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletét (a továbbiakban: Felügyelet) a megelőző évi kötelezettségekre befolyó tűzvédelmi hozzájárulás összegéről és egyben kéri a Felügyeletről azok megfelelőségének visszaigazolását.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 231/2005. (X. 19.) Korm. rendelete

**a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap
kezeléséről és felhasználásáról szóló
133/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról szóló 2003. évi XC. törvény 17. §-ának *a)* pontjában foglalt felhatalmazása alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

A Kutatási és Technológiai Innovációs Alap kezeléséről és felhasználásáról szóló 133/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet 18. §-a a következő (8) és (9) bekezdésekkel egészül ki:

„(8) Az Alapból támogatott beruházással létrehozott vagyon vagy beszerzett vagyonelem (a továbbiakban: vagyonelem) a záróbeszámoló elfogadásáig kizárólag a támogatási szerződésben meghatározott célokra megfelelően hasznosítható. A záróbeszámoló elfogadását követően, a vissza nem térítendő támogatás esetében a vagyonelem – amennyiben az a támogatási döntés kedvezményezettjének tulajdonába kerül – a támogatási szerződésben foglalt kötelezettségek lejártáig, illetve a támogatási szerződésben meghatározott más időpontig csak az Iroda előzetes írásos jóváhagyásával, a támogatási szerződésben foglalt kötelezettségek átruházásával és azoknak a szerző fél általi átvállalása esetén idegeníthető el, adható bérbe vagy hasznosítható más módon.

(9) Az Iroda jóváhagyása esetén, ha a szerző fél a támogatási szerződésben rögzített kötelezettségeket teljes körűen átvállalja, a kedvezményezett mentesül a támogatás arányának megfelelő, de legalább a támogatással azonos összeg visszafizetése alól. A támogatási szerződésben rögzített kötelezettségek részbeni átvállalása esetében a visszatérítés összegét az Iroda határozza meg, a támogatás arányának és az átvállalás mértékének figyelembevételével. Hozzájárulás hiányában – figyelemmel a Ptk. 215. §-ának (3) bekezdésében foglaltakra –, továbbá a kötelezettségek átvállalásának megtagadása esetén a kedvezményezett köteles a támogatás folyósításának időpontjától számítva a támogatás arányának megfelelő, de legalább a támogatással azonos összeget a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresével növelten visszafizetni.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
232/2005. (X. 19.) Korm.
rendelete**

**a részarány földkiadás során keletkezett osztatlan
közös tulajdon megszüntetésének részletes
szabályairól szóló
63/2005. (IV. 8.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 15. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

A részarány földkiadás során keletkezett osztatlan közös tulajdon megszüntetésének részletes szabályairól szóló 63/2005. (IV. 8.) Korm. rendelet 5. §-ának (4)–(6) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(4) A sorsolást a körzeti földhivatal által létrehozott sorsolási bizottság bonyolítja le. Amennyiben egy adott földrészletben húsz vagy annál több kérelmező van, úgy a sorsolást közjegyző jelenlétében kell lebonyolítani. A sorsolási bizottság egyik tagját a kérelmezők maguk közül delegálhatják.

(5) A sorsolásról a körzeti földhivatal, illetve a közjegyző jelenlétében lebonyolított sorsolás esetén a közjegyző jegyzőkönyvet készít, amely tartalmazza:

- a) a földrészlet azonosítóját (település, helyrajzi szám);
- b) a sorsolás helyét és idejét;
- c) a sorsolás eredménye szerinti kiosztási sorrendet (a kérelmezők sorrendjét természetes személyazonosító adataikkal és lakcímükkel együtt);
- d) a sorsoláson elhangzott, a sorsolásra vonatkozó lényeges nyilatkozatokat és megállapításokat;
- e) a sorsolási bizottság tagjai és a közjegyző jelenlétében lebonyolított sorsolás esetén a közjegyző aláírását, továbbá

f) mellékletként a jelenléti ívet.

(6) A sorsolási jegyzőkönyvet és az (5) bekezdés f) pontjában foglalt mellékletet – a közjegyző jelenlétében lebonyolított sorsolás esetén azok hiteles kiadmányát vagy hiteles másolatát – a megosztás kiindulási helyét és irányát meghatározó határozat földhivatal által hitelesített másolatával együtt 48 órára közzemlére kell tenni a 4. § (1) bekezdésében foglaltak szerint. Az eljárás csak abban az esetben folytatható, ha a sorsolás ellen ezen időtartamon belül kifogás nem érkezett, vagy a kifogással kapcsolatos eljárás jogerősen befejeződött.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
233/2005. (X. 19.) Korm.
rendelete**

**a szomszédos államokban élő magyaroknak nyújtott
támogatások központi nyilvántartásáról**

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Szátv.) 26. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak, valamint a Szülőföld Alapról szóló 2005. évi II. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 10. § (4) bekezdésében foglaltak végrehajtására, az Sztv. 12. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján – figyelemmel az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 15/A. §-ának (1) bekezdésére is – a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

(1) E rendelet hatálya azokra a szervezetekre (a továbbiakban: támogató szervezet) terjed ki, amelyek

a) a Szátv.-ben meghatározott személyek és szervezetek számára elnyerhető támogatásokat bírálják el és folyósítanak,

b) az Sztv.-ben meghatározott személyek és szervezetek számára elnyerhető támogatásokat bírálják el és folyósítják, továbbá

c) a szomszédos államokban élő, magukat magyar nemzetiségűnek valló személyek, illetve a szomszédos államokban működő szervezetek, gazdasági társaságok számára bármilyen – az államháztartás valamely alrendszeréből származó – támogatást bírálják el, illetve folyósítanak.

(2) Ez a rendelet határozza meg a támogató szervezeteknek a támogatások központi nyilvántartásával kapcsolatos feladatait.

2. §

(1) Az 1. §-ban foglalt szervezetek által nyújtott támogatások (a továbbiakban: támogatás) iránt benyújtott kérelmekről, a támogatások fajtájáról, továbbá az odaítélt támogatások összegéről központi nyilvántartást kell vezetni.

(2) A támogatások központi nyilvántartásának (a továbbiakban: Nyilvántartási Rendszer) célja különösen:

a) a támogatási rendszer működése koordinálásának megalapozása,

b) a halmozott pénzügyi támogatási igények azonosítása és annak megakadályozása,

c) a támogatásról döntő szervezetek szakmai együttműködésének, valamint a támogatások hatásvizsgálatának elősegítése,

d) a támogatást a támogatási szerződésben foglaltaktól eltérő módon felhasználók regisztrálása.

3. §

(1) A Nyilvántartási Rendszer közérdekű adatokon kívül csak olyan adatokat tartalmazhat, amelynek nyilvános közzétételéhez a támogatást igénylő előzetesen hozzájárult.

(2) A Nyilvántartási Rendszer kezeli és nyilvántartja a Szátv. 26. § (3) bekezdése szerinti adatokat a Szátv. 26. § (4) bekezdése szerinti határidőig.

(3) A Nyilvántartási Rendszer kezeli az igényelt támogatási kérelem és támogatás

- a) adatait, benyújtásának időpontját,
- b) a támogatás elbírálásában közreműködő és jogosult szervezet nevét,
- c) a támogatás fajtáját és annak összegét.

(4) A Nyilvántartási Rendszer az igénylőt a támogatás jogszerű felhasználásának ellenőrzése érdekében regisztrációs számmal látja el.

4. §

(1) A Nyilvántartási Rendszernek minden támogató szervezet köteles a támogatásra vonatkozó adatokat a támogatás odaítélését követő 30 napon belül elektronikus úton megküldeni.

(2) A támogató szervezet köteles az (1) bekezdésben foglaltakon túl, a támogatást érintő, időközben bekövetkező adatváltozásokat, azok keletkezésétől számított 30 napon belül elektronikus úton a Nyilvántartó Rendszerbe bevenni.

(3) A nemzetközi együttműködés keretében magyar részvétellel folyó, a szomszédos államokban élő, magukat magyar nemzetiségűnek valló személyekkel kapcsolatos támogatásról rendelkezésre álló adatokat a támogató szervezet vagy az általa megbízott szervezeti egység köteles folyamatosan megküldeni a Nyilvántartási Rendszernek.

5. §

(1) A Nyilvántartási Rendszert a Határon Túli Magyarok Hivatala (a továbbiakban: HTMH) kezeli és működteti.

(2) A Nyilvántartási Rendszerben szereplő adatoknak a Szátv. 26. § (5) bekezdése alapján a támogató szervezetek részére történő – igény szerinti – átadásáról a HTMH elnöke gondoskodik.

6. §

A Nyilvántartási Rendszer működési és felhalmozási kiadásaihoz kapcsolatos költségeket a HTMH költségvetése biztosítja.

7. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvényben meghatározott támogatások központi nyilvántartásáról szóló 92/2002. (IV. 26.) Korm. rendelet, valamint a Professzorok Háza szervezeti átalakításával és a Balassi Bálint Intézet felügyeleti jogának megváltozásával összefüggő jogszabály-módosításokról szóló 13/2005. (I. 26.) Korm. rendelet 3. §-a hatályát veszti.

(2) E rendelet rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell azzal, hogy a 4. § szerinti adatszolgáltatást a rendelet hatálybalépésétől számított 30 napon belül kell teljesíteni.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány tagjainak rendeletei

Az egészségügyi miniszter 44/2005. (X. 19.) EüM rendelete

az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerek gyártásának személyi és tárgyi feltételeiről

Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Gytv.) 32. § (5) bekezdésének *k)* pontjában kapott felhatalmazás alapján az alábbiakat rendelem el:

1. §

(1) Gazdálkodó szervezet [Ptk. 685. § *c)* pont], valamint külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe (a továbbiakban együtt: gazdálkodó szervezet) a Magyar Köztársaság területén gyógyszergyártási tevékenységet (Gytv. 1. § 11. pont) a Gytv. 4. §-ában foglaltak, valamint e rendelet előírásai szerint folytathat.

(2) Gyógyszer gyártására jogosító engedély (a továbbiakban: gyógyszergyártási engedély) szükséges gyógyszer, gyógyszer hatóanyaga, illetve vizsgálati készítmény teljes vagy részleges előállításához, készleteinek szétosztásához, csomagolásához, minőség-ellenőrzéséhez, forgalomba hozatal céljából való felszabadításához, továbbá a nem az Európai Gazdasági Térségben (a továbbiakban: EGT), illetve az Európai Közösséggel vagy az EGT-vel megkötött nemzetközi szerződés alapján az EGT tagállam-

mával azonos jogállást élvező államból (a továbbiakban: harmadik ország) történő importjához, illetve kizárólag exportra történő előállításához.

2. §

(1) A gyógyszergyártási engedélyt az Országos Gyógyszerészeti Intézet (a továbbiakban: OGYI) a Gytv. 4. §-a szerinti eljárás során akkor adja meg, ha a kérelmező rendelkezik olyan – az 1. mellékletében meghatározott – szakmai feltételekkel, amelyek biztosítják, hogy az általa gyártott vagy harmadik országból importált gyógyszer megfelel a forgalomba hozatali engedélyben rögzített követelményeknek.

(2) Az OGYI az (1) bekezdésben szereplő szakmai feltételeknek való megfelelés biztosítására magyar nyelven hivatalos lapjában, illetve a honlapján közzéteszi az Európai Bizottság által e célból kiadott „Útmutató a gyógyszerek és vizsgálati gyógyszerek helyes gyógyszergyártási gyakorlatához” című részletes iránymutatást és ennek módosításait.

(3) A gyógyszergyártási engedély iránti kérelmet az OGYI-hoz 3 példányban a 2. mellékletében meghatározott adatlapon kell benyújtani. A kérelemhez mellékelni kell

a) a gyógyszerforma (gyógyszerformák), illetőleg speciális tevékenység (tevékenységek) – 3. melléklet szerinti – megjelölését, amelyre a kérelmező az engedélyt kéri;

b) a gyógyszergyártás helyszínére vonatkozó alapadatokat és a gyógyszergyártás helyszínének helyszínrajzát;

c) a külön jogszabályban meghatározott szakképesítéshez kötött meghatalmazott személy(ek) (a továbbiakban: meghatalmazott személy) nevét, valamint a jogszabályban meghatározott igazoló dokumentumokat;

d) a Gytv. 4. §-ának (3) bekezdése szerinti felelősségbiztosítási szerződés másolatát;

e) a cégkivonatát; valamint

f) nyilatkozatot arról, hogy a kérelmező megfelel a 2. § (1) bekezdés szerinti feltételeknek.

(4) A gyógyszergyártási engedély csak a kérelemben meghatározott telephelyekre, gyógyszerekre és/vagy gyógyszerformákra és tevékenységekre érvényes.

3. §

A gyógyszergyártási engedély jogosultja a Gytv. 4. §-ának (8) bekezdésében foglaltakon túl

a) betartja a gyógyszerekre vonatkozó helyes gyártási gyakorlat elveit és iránymutatásait;

b) lehetővé teszi a meghatalmazott személy e rendeletben és a külön jogszabályban meghatározott feladatainak ellátását;

c) biztosítja a gyártáshoz és minőség-ellenőrzéshez szükséges személyzetet;

d) garantálja, hogy a forgalomba hozatalra engedélyezett gyógyszereket a hatályos jogszabályokban foglaltaknak megfelelően értékesíti;

e) a gyógyszer gyártásával összefüggő minőségi kifogásokról negyedévente minőségi jelentést küld az OGYI-nak.

4. §

(1) A meghatalmazott személy a gyógyszergyártási engedély jogosultjával fennálló kapcsolatának sérelme nélkül gondoskodik a teljes körű minőség-ellenőrzés Magyarországon történő elvégzéséről a harmadik országból érkező gyógyszerek minden tétele vonatkozásában. A minőség-ellenőrzés kiterjed legalább a feltüntetett hatóanyagok mennyiségi ellenőrzésére, valamint a forgalomba hozatali engedélyben foglaltak szerinti, a gyógyszer minőségének biztosításához szükséges többi vizsgálatra.

(2) Az (1) bekezdésben említett vizsgálat alól mentesülnek azok a tételek, amelyekre vonatkozó minőség-ellenőrzést az EGT más tagállamában már elvégezték, amennyiben ezt a másik tagállamban meghatalmazott személy aláírásával igazolta. Az igazolás meglétét a magyarországi gyártó meghatalmazott személye ellenőrzi.

(3) Mentesül a meghatalmazott személy a (2) bekezdés szerinti ellenőrzés alól, ha az exportáló ország és az Európai Közösség vagy az EGT-vel megkötött nemzetközi szerződés alapján az EGT tagállama között megállapodás született arról, hogy a gyógyszer gyártója a gyártás során legalább az e rendeletben meghatározott helyes gyártási gyakorlat előírásaival egyenértékű előírásokat alkalmaz, és hogy az exportáló országban elvégzik az (1) bekezdésben említett ellenőrzéseket.

5. §

(1) A gyógyszergyártási tevékenység hatósági felügyeletét – az ellátás folyamatosságára is kiterjedően – a Gytv. 20. §-ában foglaltak szerint az OGYI látja el.

(2) Az OGYI a hatósági ellenőrzés keretében jogosult jegyzőkönyv felvétele mellett a gyártó költségére minta és ellenminta vételére.

(3) A helyszíni gyártásellenőrzésről az OGYI jegyzőkönyvet vesz fel, melynek egy példányát a gyártási engedély kérelmezőjének/jogosultjának, valamint a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalnak is megküldi.

(4) Amennyiben az OGYI megállapítja, hogy a meghatalmazott személy e rendeletben, illetve külön jogszabályban foglalt kötelezettségeit megszegi, a meghatalmazott személy jóváhagyását felfüggesztheti, és a helyes gyártási gyakorlatra vonatkozó továbbképzés elvégzésének igazol-

lásához kötheti. Ismételt jogsértés esetén a tevékenység végzésére jogosító engedélyt visszavonhatja.

6. §

(1) Ez a rendelet 2005. október 30. napján lép hatályba.

(2) Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) az Európai Parlament és a Tanács 2001/83/EK irányelve (2001. november 6.) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/27/EK irányelve (2004. március 31.) az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló 2001/83/EK irányelv módosításáról;

c) a Bizottság 2003/94/EK (2003. október 8.) irányelve az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek és az emberi felhasználásra szánt vizsgálati gyógyszerek helyes gyártási gyakorlatára vonatkozó alapelvek és iránymutatások megállapításáról.

Dr. Rácz Jenő s. k.,
egészségügyi miniszter

1. melléklet

a 44/2005. (X. 19.) EüM rendelethez

Az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerek és vizsgálati készítmények gyártásának személyi és tárgyi feltételei

Fogalommeghatározások

a) *Gyógyszerészeti minőségbiztosítás (pharmaceutical quality assurance)*: azon megtervezett és megszervezett munkák összessége, amelyek betartásával biztosítható, hogy a gyógyszerek és vizsgálati gyógyszerek a tervezett felhasználásuknak megfelelő minőségűek legyenek;

b) *Helyes gyártási gyakorlat (good manufacturing practice)*: a minőségbiztosítás azon része, amely biztosítja, hogy a termékek előállítása és ellenőrzése folyamatosan a tervezett felhasználásuknak megfelelő minőségi normákkal összhangban történjen;

c) *Kódolás (blinding)*: a vizsgálati készítmény azonosíthatóságának szándékos elfedése a vizsgálat megbízójának utasításai szerint;

d) *Kódfeltörés (unblinding)*: valamely kódolt készítmény azonosságának felfedése.

Hatósági ellenőrzések

(1) A helyes gyártási gyakorlat betartatását szolgálják a Gytv.-ben és e rendelet 4. §-ában részletezett helyszíni ha-

tósági ellenőrzések, a hatósági ellenőrök által vett minták laboratóriumi vizsgálata, valamint az EGT tagállamai közötti információcsere. Utóbbi során figyelembe kell venni az Európai Bizottság által meghatározott közösségi eljárásokat is.

(2) A helyes gyártási gyakorlat alapelveinek és iránymutatásainak értelmezése céljából a gyártók és az OGYI figyelembe veszi az Európai Bizottság által az „Útmutató a gyógyszerek és vizsgálati gyógyszerek helyes gyártási gyakorlatához” című útmutatás fordításaként az OGYI által e rendelet 2. § (2) bekezdése szerint közzétett részletes iránymutatásokat.

A helyes gyártási gyakorlat betartása

(1) A gyártó biztosítja, hogy a gyártási műveleteket a helyes gyártási gyakorlatnak és a gyógyszergyártási engedélynek megfelelően végzi. E rendelkezést a kizárólag kivételre szánt gyógyszerekre is alkalmazni kell.

(2) A harmadik országokból behozott gyógyszerek és vizsgálati készítmények tekintetében az importáló igazolja, hogy ezeket a termékeket a helyes gyártási gyakorlatra vonatkozóan megállapított, azokkal egyenértékű követelmények szerint gyártják.

Ezen gyógyszerek importálója igazolja továbbá, hogy e termékeket az arra szabályszerűen kiadott gyógyszergyártási engedéllyel rendelkező gyártók állítják elő.

A vizsgálati készítményeket importáló igazolja, hogy e termékeket az illetékes hatóságok által kiadott tevékenységi engedéllyel rendelkező gyártó gyártja.

A forgalomba hozatali engedélyben foglaltak betartása

(1) A gyártó biztosítja, hogy a forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező gyógyszerekkel kapcsolatos valamennyi gyártási műveletet az OGYI által kiadott forgalomba hozatali engedélyben foglaltakkal összhangban végezzék.

Vizsgálati készítmények esetében a gyártó biztosítja, hogy minden gyártási műveletet a megbízó által a külön jogszabály szerint rendelkezésre bocsátott és az OGYI által elfogadott eljárással összhangban végezzék.

(2) A gyártó a gyártás módszereit a tudományos és műszaki fejlődés és a vizsgálati gyógyszer figyelembevételével rendszeresen felülvizsgálja.

Amennyiben szükségessé válik a forgalomba hozatali engedély iránti vagy klinikai vizsgálatra vonatkozó kérelemhez benyújtott dokumentáció módosítása, az OGYI-hoz módosítási kérelmet kell benyújtani.

Minőségbiztosítási rendszer

A gyártó a vezetőség és a különböző szervezeti egységek munkatársainak aktív részvételével hatékony gyógyszerészeti minőségbiztosítási rendszert alakít ki és tart fenn.

Személyzet

(1) A gyártónak minden gyártási helyszínen a gyógyszerészeti minőségbiztosítás célkitűzésének megvalósításához elegendő számú tapasztalattal rendelkező és megfelelően képezett személyzettel kell rendelkeznie.

(2) A helyes gyártási gyakorlat végrehajtásáért és működtetéséért felelős vezető és felügyelő munkatársak – a külön jogszabály szerinti képzésű meghatalmazott személyeket is beleértve – feladatait munkaköri leírásuk, közöttük az alá-fölérendeltségi kapcsolatokat a szervezeti felépítési ábra határozza meg. A szervezeti felépítést és a munkaköri leírásokat a gyártó belső eljárásaival összhangban kell jóváhagyni.

(3) A (2) bekezdésben említett személyeknek megfelelő hatáskört kell biztosítani kötelezettségeik megfelelő teljesítéséhez.

(4) A személyeknek alap- és folyamatos továbbképzésben kell részesülniük, amely képzések hatékonyságáról meg kell győződni, különös tekintettel a minőségbiztosítás és a helyes gyártási gyakorlat elméletére és alkalmazására, valamint szükség esetén a vizsgálati gyógyszerek gyártására vonatkozó különleges előírásokra.

(5) Az elvégzendő tevékenységekhez igazodó higiénés programokat kell kialakítani, és gondoskodni kell azok betartásáról. A higiénés programba be kell foglalni minden olyan tevékenységet, amely a személyzet egészségével, gyakorlati higiéniájával és az öltözködésével összefügg.

Helyiségek és berendezések

(1) A helyiségeket és a gyártóberendezéseket az ott végezni kívánt műveleteknek megfelelően kell elhelyezni, megtervezni, felépíteni, kialakítani és karbantartani.

(2) A gyártási helyiségeket és a gyártóberendezéseket olyan módon kell elhelyezni, megtervezni és működtetni, hogy a hiba valószínűsége a lehető legkisebb legyen, valamint, hogy a szennyeződés, a keresztszennyeződés és általában a termékek minőségét károsan befolyásoló hatások elkerülhetők legyenek. A helyiségeket gondosan rendben kell tartani, és biztosítani kell, hogy a javítási és karbantartási műveletek ne veszélyeztessék a termék minőségét.

(3) A termékek minőségének szempontjából kulcsfontosságú gyártási műveletekben használt gyártási helyszí-

neket és gyártóberendezéseket megfelelő minősítésnek (kvalifikáció) és validálásnak kell alávetni.

Dokumentáció

(1) A gyártó dokumentációt készít és vezet a különböző gyártási műveletekről és folyamatokról, tekintettel a minőségi előíratokra, a feldolgozási és csomagolási utasításokra. A dokumentációnak világosnak, egyértelműnek, hibátlanak és naprakésznek kell lennie. Az általános gyártási műveletekre és feltételekre vonatkozóan szabványművelti előírásoknak kell rendelkezésre állniuk, az egyes gyártási tételek gyártására vonatkozó külön dokumentációval együtt. E dokumentumok lehetővé teszik az egyes gyártási tételek gyártásának és a vizsgálati készítmények fejlesztése során bevezetett módosítások nyomon követését.

Adott gyógyszer esetében az egyes gyártási tételekre vonatkozó dokumentációt a gyártási tételek lejáratí idejét követően egy évig kell megőrizni, vagy – harmadik országból importált gyógyszer esetében – az illetékes meghatalmazott személy által kiadott igazolás után öt évig, amelyek e két időszak közül a hosszabb.

Adott vizsgálati készítmény esetében az egyes gyártási tételekre vonatkozó dokumentációt azon klinikai vizsgálat befejezésétől, illetve hivatalos megszakításától számítva legalább öt évig kell megőrizni, amelyben az érintett gyártási tételt felhasználták. A megbízó, vagy ha az eltérő személy, a forgalomba hozatali engedély jogosultja felelős a forgalomba hozatali engedélyekre vonatkozó dokumentációt az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerek forgalomba hozataláról szóló külön jogszabályban megszabottak szerinti megőrzéséért, ha az egy későbbi forgalomba hozatali engedély kiadása szempontjából szükséges.

(2) Ha az írásbeli dokumentáció megőrzése helyett elektronikus, fényképes vagy más adatfeldolgozó rendszereket használnak, a gyártó először annak igazolásával validálja a rendszereket, hogy az adatokat az előírt tárolási idő alatt megfelelően tárolják. Az e rendszerek segítségével tárolt adatokat az illetékes hatóságok kérésére olvasható formában azonnal rendelkezésre kell bocsátani. Az elektronikus úton tárolt adatokat másolatok készítésével vagy más tárolórendszerbe átvitt biztonsági másolattal adatvesztés vagy -sérülés ellen védeni kell, és ellenőrző eljárásokat kell bevezetni.

Gyártás

(1) A különböző gyártási műveleteket előre meghatározott utasításoknak és eljárásoknak, valamint a helyes gyártási gyakorlatnak megfelelően kell végezni. A gyártásközi ellenőrzésre megfelelő és elégséges erőforrást kell biztosítani. A folyamat során minden eltérést és minden termékhibát dokumentálni kell, és alaposan ki kell vizsgálni.

(2) A keresztszennyeződés és a keveredések elkerülése érdekében megfelelő műszaki és szervezési intézkedéseket kell tenni. A vizsgálati készítmények esetén különös figyelmet kell fordítani a termékek kezelésére valamennyi kódolási művelet alatt és után.

(3) Gyógyszerek esetében bármely termék gyártási eljárásában bekövetkező lényeges módosítást vagy az új gyártási eljárást validálni kell. A gyártási folyamat lényeges szakaszait rendszeresen újra kell validálni.

(4) Vizsgálati gyógyszerek esetében – amennyiben ez szükséges – a gyártási folyamatot teljes egészében kell validálni, figyelembe véve a termékfejlesztés szakaszát. A gyártási folyamat jelentős lépéseit, mint például a sterilizálás, validálni kell. A gyártási folyamat tervezésének és fejlesztésének minden lépését teljesszűrtül dokumentálni kell.

Minőség-ellenőrzés

(1) A gyártó megfelelő képesítésekkel rendelkező és a termeléstől független személy vezetése alatt álló minőség-ellenőrző részleget köteles kialakítani és fenntartani.

E személy rendelkezésére áll a kiinduló és a csomagolóanyagok, valamint a köztes és késztermékek vizsgálatára kialakított, megfelelő személyzettel és berendezéssel ellátott egy vagy több minőség-ellenőrző laboratórium, vagy ezekhez hozzáféréssel rendelkezik.

(2) Gyógyszerek esetében, beleértve a harmadik országokból importált gyógyszereket is, szerződéses laboratórium is alkalmazható, ha azt az e rendeletben, valamint a Szerződéses (alvállalkozók által végzett) munka címben kifejtettekkel összhangban engedélyezték.

Vizsgálati készítmények esetében a megbízó igazolja, hogy a szerződéses laboratórium eleget tesz a klinikai vizsgálatok engedélyezéséről szóló külön jogszabály által említett, az OGYI által elfogadott kérelem tartalmának.

(3) A késztermék értékesítését, forgalmazását vagy klinikai vizsgálatokban történő felhasználását megelőző végző felszabadítás során a minőségbiztosítási rendszer az analitikai eredményeken felül olyan alapvető információkat is figyelembe vesz, mint például a gyártási feltételek, a gyártásközi ellenőrzések eredménye, a gyártási dokumentáció vizsgálata, valamint a termék, ezen belül a végleges csomagolás megfelelősége.

(4) A kész gyógyszer minden gyártási tételéből legalább két teljes vizsgálatra alkalmas gyári csomagolási egységnek a megjelölt felhasználhatósági határidőt követő egy évig történő megőrzéséről kell gondoskodni.

Vizsgálati készítmények esetében a nem kimért adagokban kiszerelt (ömlesztett) termék minden egyes gyártási tételéből és a késztermék minden egyes gyártási tételéhez felhasznált csomagolás fő összetevőiből kielégítő mennyiségű mintát kell megőrizni azon klinikai vizsgálat befeje-

zésétől vagy hivatalos megszakításától számítva legalább két évig, amelyben a gyártási tételt felhasználták, attól függően, melyik e két időszak közül a hosszabb.

Amennyiben külön jogszabály hosszabb időszakot nem ír elő, a kiindulási anyagok mintáit a gyártási folyamatban felhasznált oldószerek, gázok és víz kivételével a termék felszabadításától számítva legalább két évig meg kell őrizni. Ezen időszakot meg lehet rövidíteni, ha az anyagra vonatkozó előírás szerint az anyag stabilitási (eltarthatósági) időszaka rövidebb. Igény esetén minden mintát az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátani.

Az OGYI beleegyezésével más feltételek is meghatározhatóak a kiinduló anyagok és egyedileg vagy kis mennyiségekben gyártott, illetve olyan anyagok mintavétele és megőrzése esetében, amelyek tárolása különleges problémákat vet fel.

Szerződéses (alvállalkozók által végzett) munka

(1) Az alvállalkozók vagy megbízottak által végzett munkára – így a gyártási műveletekre, illetve ahhoz kapcsolódó műveletre, a felek felelősségére, különös tekintettel a megbízott fél által követendő helyes gyártási gyakorlatra, valamint az egyes gyártási tételek felszabadításáért felelős meghatalmazott személy feladata elvégzésének módjára irányadó munkavégzésre – e rendelet rendelkezésein túl a velük írásban kötött szerződés rendelkezései is irányadóak.

(2) A megbízott a megbízó írásbeli felhatalmazása nélkül a szerződéssel ráruházott munkát nem adhatja alvállalkozásba.

(3) A megbízott betartja a helyes gyártási gyakorlat alapelveit és iránymutatásait, és aláveti magát az illetékes hatóságok által az e rendelet szerint végzett ellenőrzéseknek.

Panaszok, forgalomból való kivonás és vészhelyzeti kódjelentés

(1) Gyógyszerek esetében a gyártó a panaszok rögzítésére és kivizsgálására szolgáló rendszert és a gyógyszereknek a forgalomból történő azonnali kivonása végrehajtására szolgáló hatékony rendszert alakít ki. A gyártó minden hibára vonatkozó panaszt rögzít és kivizsgál. A gyártó minden olyan hibáról tájékoztatja az OGYI-t, amely forgalomból való kivonást eredményezhet, vagy amely a forgalmazás rendkívüli korlátozását vonhatja maga után, és amennyiben lehetséges, megjelöli a rendeltetési országokat is, ahova a termék kiszállításra került.

A forgalomból való kivonást a Gytv.-ben, ebben a rendeletben és a külön jogszabályban meghatározott előírásokkal összhangban kell végezni.

(2) Vizsgálati készítmények esetében a gyártó a megbízóval együttműködésben a panaszok rögzítésére és felülvizsgálatára szolgáló rendszert, valamint a már forgalomba került vizsgálati készítmények bármikori azonnali visszagyűjtésére szolgáló hatékony rendszert alakít ki. A gyártó minden panaszt rögzít és kivizsgál, és minden olyan hibáról tájékoztatja az OGYI-t, amely forgalomból való kivonást eredményezhet, vagy amely a forgalmazás rendkívüli korlátozását vonhatja maga után.

Adott vizsgálati készítmény esetében minden vizsgálati helyszínt azonosítani kell, és ha lehetséges, minden rendeltetési országot (ahova a készítmény kiszállításra került) meg kell jelölni.

Forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező vizsgálati készítmények esetében annak gyártója a megbízóval együttműködésben tájékoztatja a forgalomba hozatali engedély jogosultját minden olyan hibáról, amely az engedélyezett gyógyszerrel kapcsolatos lehet.

(3) A megbízó a kódolt termékek gyors kódfeltörésére vonatkozó eljárást hajt végre, amennyiben ez a (2) bekezdésben említett forgalomból történő azonnali kivonást tesz

szükségessé. A megbízó biztosítja, hogy az eljárás csak a szükséges mértékben fedi fel a kódolt terméket.

Önellenőrzés

A gyártó a minőségbiztosítási rendszer részeként rendszeresen önellenőrzést hajt végre a helyes gyártási gyakorlat végrehajtásának és betartásának ellenőrzése, valamint az esetlegesen szükséges helyesbítő intézkedések javaslása érdekében. Az önellenőrzésről és az ezt követően bevezetett esetleges helyesbítő intézkedésekről nyilvántartást kell vezetni.

Címkézés

Vizsgálati készítmények esetében a címkézésnek biztosítani kell a vizsgálatban részt vevő személy védelmét és a nyomon követhetőséget, lehetővé kell tennie a termék és a vizsgálat azonosítását, valamint elő kell segítenie a vizsgálati készítmény megfelelő használatát.

2. melléklet a 44/2005. (X. 19.) EüM rendelethez

Adatszolgáltatás gyógyszergyártási engedély iránti kérelemhez, illetve annak módosításához

Alulírott

új gyógyszergyártási engedély

sz. gyógyszergyártási engedély módosítása

iránti kérelméhez az alábbi adatokat szolgáltatja:

☐ ☐

A kérelmező

pontos neve (külföldi cég esetén, ha az előbbtől különbözik, az eredeti neve is):

székhelye, címe, telefon-, telefaxszáma, e-mail:

Az engedélyezendő telephely(ek) címe, telefon-, telefaxszáma, e-mail:

A gyógyszergyártáson kívül folytatott tevékenységek felsorolása:

A gyógyszergyártási engedély kérelem, illetve a meglévő engedély módosítása az alábbiakra vonatkozik:

Egy bizonyos gyógyszer

ami Magyarország területén érvényes forgalomba hozatali engedéllyel

ami Magyarország területén érvényes forgalomba hozatali engedéllyel nem

gyártására

csomagolására

☐
☐
☐
☐

Egyféle gyógyszerforma

gyártására

csomagolására

☐
☐

Többféle gyógyszerforma

gyártására

☐

csomagolására

☐

A megnevezett gyógyszerformák gyártásának

minden lépését saját telephely(ek)en végzik el

☐

egyes lépéseit bér munkában más cég végzi

☐

A bér munkában végeztetett gyártási lépés(ek)/tevékenységek (beleértve a szerződéses fizikai, kémiai és mikrobiológiai vizsgálatokat is) megnevezése, a bér munkát végző cég(ek) neve, érvényes gyártási engedélyének száma és kiadásának dátuma:

Szervezési és személyi feltételek

A minőségbiztosítás, gyártás, minőség-ellenőrzés és raktározás területén dolgozók száma: fő, ebből

felsőfokú végzettségű: fő

középszintű szakképzettségű: fő

betanított munkás: fő

A gyártásért felelős vezető

neve:

képzettsége:

szakmai gyakorlata ebben vagy az ehhez kapcsolódó munkakörben: év

A meghatalmazott személy (jelölt)

neve:

képzettsége:

szakmai gyakorlata ebben vagy az ehhez kapcsolódó munkakörben: év

Dátum:

.....

cégszerű aláírás

3. melléklet a 44/2005. (X. 19.) EüM rendelethez

Gyógyszerformák és tevékenységek megnevezése, amelyekre gyógyszergyártási engedély kérhető

Engedélyezett gyártási tevékenység, gyógyszerformák	Forgalomba hozatalra engedélyezett készítmények	Vizsgálati készítmények	Import (3. ország)
1. Steril gyógyszerek gyártása			
1.1. Aszeptikus gyógyszergyártás			
Folyékony gyógyszerformák			
Nagy volumenű készítmények	☐	☐	☐
Kis volumenű készítmények	☐	☐	☐
Szemcseppek	☐	☐	☐
Lágy gyógyszerformák			
Szemkenőcsök	☐	☐	☐
Szilárd gyógyszerformák			
Porampullák	☐	☐	☐
Liofilizált termékek	☐	☐	☐
1.2. Végsterilezett gyógyszerek gyártása			
Folyékony gyógyszerformák			
Nagy volumenű készítmények	☐	☐	☐
Kis volumenű készítmények	☐	☐	☐
Szemcseppek	☐	☐	☐
2. Nem steril gyógyszerek gyártása			
Folyékony gyógyszerformák			
Oldatok, bevételre szánt cseppek	☐	☐	☐
Szuszpenziók, emulziók	☐	☐	☐
Aeroszolak (ideértve a hab-aeroszolakat is)	☐	☐	☐
Állati vagy növényi eredetű kivonatok	☐	☐	☐
Hemodializáló oldatkonzentrátumok	☐	☐	☐
Lágy gyógyszerformák			
Kenőcsök (ideértve a krémeket és géleket is)	☐	☐	☐
Kúpok (végbél-, hüvelykúpok, hüvelygolyók)	☐	☐	☐
Tapaszok	☐	☐	☐
Szilárd gyógyszerformák			
Egyadagos gyógyszerformák (tabletták, kapszulák stb.)	☐	☐	☐
Többadagos gyógyszerformák (porok, granulátumok stb.)	☐	☐	☐
3. Biológiai eredetű gyógyszerek gyártása			
3.1. Vakcinák	☐	☐	☐
3.2. Immunológiai termékek	☐	☐	☐
3.3. Vérvkészítmények	☐	☐	☐
3.4. Sejterápiás termékek	☐	☐	☐

Engedélyezett gyártási tevékenység, gyógyszerformák	Forgalomba hozatalra engedélyezett készítmények	Vizsgálati készítmények	Import (3. ország)
3.5. Génterápiás termékek	☐	☐	☐
3.6. Human vagy állati eredetű, kivonással készült termékek	☐	☐	☐
3.7. Biotechnológiai termékek	☐	☐	☐
3.8. Egyéb	☐	☐	☐
<i>4. Egyéb gyártási tevékenység</i>			
4.1. Gyógyszerhatóanyagok gyártása	☐	☐	
4.2. Biológiaiilag aktív kiindulási anyagok gyártása	☐	☐	
4.3. Steril hatóanyagok gyártása/csomagolása	☐	☐	
4.4. Növényi kivonatok gyártása	☐	☐	
4.5. Orvosi gázok gyártása	☐	☐	☐
4.6. Homeopátiás készítmények gyártása	☐	☐	☐
4.7. Radioaktív gyógyszerek gyártása			
Izotóppal jelzett készítmények	☐	☐	☐
Készletek radioaktív jelzésre (kit-ek)	☐	☐	☐
Radioaktív izotópgenerátorok	☐	☐	☐
4.8. Aqua destillata (gyógyszerkönyvi minőségű) víz gyártása forgalmazás céljából	☐		
4.9. Penicillin tartalmú gyógyszerek gyártása/csomagolása	☐	☐	☐
4.10. Citosztatikum tartalmú gyógyszerek gyártása/csomagolása	☐	☐	☐
4.11. Hormontartalmú gyógyszerek gyártása/csomagolása	☐	☐	☐
4.12. Egyéb (megnevezendő):	☐	☐	☐
<i>5. Csak csomagolás</i>			
Elsődleges csomagolás	☐	☐	
Másodlagos csomagolás	☐	☐	
<i>6. Csak félkész termék vagy részleges gyártás</i>	☐	☐	☐
<i>7. Csak minőség-ellenőrzési vizsgálatok</i>	☐	☐	☐
<i>8. Csak gyártási tétel felszabadítás</i>	☐	☐	☐

Dátum:

.....
cégszerű aláírás

III. rész HATÁROZATOK

Az Országgyűlés határozatai

Az Országgyűlés 81/2005. (X. 19.) OGY határozata

a nemzeti és etnikai kisebbségek kedvezményes mandátumhoz jutásáról*

Az Országgyűlés – tudomásul véve, hogy az Alkotmánybíróság 34/2005. (IX. 29.) AB határozatával megállapította, hogy a kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló, az Országgyűlés 2005. június 13-i ülésén elfogadott, de ki nem hirdetett törvény 68. §-ának (3) bekezdése alkotmányellenes – a következő intézkedéseket teszi:

– Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy – együttműködve az Országgyűlés négy képviselőcsoportjával – gondoskodjon a kisebbségek kedvezményes mandátumhoz jutásáról szóló törvénytervezet előkészítéséről, oly módon, hogy az az Alkotmány rendelkezéseinek minden tekintetben megfeleljen.

– A Kormány a négy képviselőcsoporttal történő egyeztetés alapján 30 napon belül terjessze a törvényjavaslatot az Országgyűlés elé, annak érdekében, hogy az őszi ülészaká végéig a törvény elfogadása és kihirdetése megtörténhessen.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Podolák György s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Szűcs Lajos s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2005. október 17-i ülésnapján fogadta el.

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 40/2005. (X. 19.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok,

valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére hivatalból indított eljárás alapján – *dr. Bihari Mihály, dr. Kukorelli István és dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Bagi István és dr. Harmathy Attila* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság – hivatalból eljárva – megállapítja: az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével ellentétes alkotmányellenes helyzet keletkezett annak következtében, hogy az Országgyűlés a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényben nem alkotta meg az Országos Érdekegyeztető Tanácsnak mint az országos foglalkoztatáspolitikai érdekegyeztetés szervezetének létrehozására és működésére vonatkozó törvényi rendelkezéseket.

Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy az alkotmányellenes mulasztás megszüntetése érdekében jogalkotási kötelezettségének 2006. március 31-ig tegyen eleget.

2. Az Alkotmánybíróság a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 9. §-a, 10. §-a, 10/A. §-a és 12. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasítja.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Alkotmánybírósághoz a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvénynek (a továbbiakban: Flt.) a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról szóló 1996. évi CVII. törvénnyel (a továbbiakban: Fltm.) megállapított 9. §-a, 10. §-a, 10/A. §-a és 12. §-a alkotmányossági vizsgálatára két indítvány érkezett. Az indítványokat az Alkotmánybíróság egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

Az egyik indítványozó szerint az Flt.-nek – az Fltm. 2–4. §-aival és 6. §-ával módosított – 9–10/A. §-ai és 12. §-a azért sértik az Alkotmány 2. § (3) bekezdését, 4. §-át, 70. § (2)–(4) bekezdéseit, valamint a 70/A. § (1) bekezdését, „mivel a fent idézett törvénnyel diszkriminatívan kirekeszti a megyei munkaügyi tanácsokból és a megyei érdekegyeztetésből a rendszerváltás alkalmával vagy azóta alakult, demokratikusan alulról szerveződő szabad-szakszervezeteket”. Az indítványozó szerint a tá-

madott szabályok – jogtalan hátrányos megkülönböztetést alkalmazva – egyes szakszervezeti szövetségeket „a demokratikus közügyek társadalmisításából, a közgondolkodásból és a közügyek gyakorlásából” kizárják azzal, hogy a megyei érdekegyeztetésben csak az Országos Érdekegyeztető Tanácsban (a továbbiakban: OÉT) képviselttel rendelkező szakszervezeti szövetségek vehetnek részt. Az indítványozó sérelmezte és az alkotmányellenesség indokaként hivatkozott továbbá arra is, hogy a törvény – annak ellenére, hogy az egyes szakszervezeti szövetségek „megyéenként változó súllyal és szervezettséggel vannak jelen” – „hat szakszervezeti szövetségben maximálisan számszerűsíti a megyék munkavállalói oldalának résztvevőit”.

A másik indítványozó az Flt. 9. §-a, 10/A. §-a és a 12. §-a alkotmányellenességének megállapítását az Alkotmány 4. §-a sérelmére hivatkozva kérte. Azt kifogásolta, hogy az OÉT-ben, a Munkaerőpiaci Alap Irányító Testületében (a továbbiakban: MAT) és a Megyei (fővárosi) Munkaügyi Tanácsokban (a továbbiakban: munkaügyi tanács) való részvétel szabályai nem határozzák meg a munkavállalók érdekképviselésének ellátására jogosultak körét, „a szakszervezetek mégis rajtuk kívül mindenkit kizárnak”. Sérelmezte, hogy e testületekben „kizárólag szakszervezeti tisztségviselők a teljes jogú tagok”, és hogy a támadott rendelkezések alapján a szakszervezetek „a munkavállalói érdekképviselésből konkrét megfogalmazás nélkül általánosságban törvényekre való hivatkozással” kizárják a nem szervezett munkavállalók munkahelyen kívüli érdekképviselését és a munkanélküliek érdekképviselését felvállaló társadalmi szervezeteket. A támadott szabályok alkotmányellenessége körében az indítványozó arra is hivatkozott, hogy azok az „aktív korosztály egyéb érdekképviselését” ellátó, nem szakszervezetként működő társadalmi szervezetek és szövetségeik Alkotmányban írt feladatainak ellátását „jogilag nem biztosítják”, mivel – ellentétben a szakszervezetekkel – az általuk vállalt feladatok ellátásához, működésükhöz a központi költségvetésből normatív támogatáshoz nem juthatnak, szakértelmükért díjazásban nem részesülhetnek, vállalkozásból származó bevételeiket pedig közhasznú feladatokra kötelesek fordítani.

2. Az Alkotmány 70. §-át az indítványok benyújtását követően, 2004. május 1-jei hatállyal módosította a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény módosításáról szóló 2002. évi LXI. törvény 7. §-a. A helyi önkormányzati képviselő- és polgármester választás, valamint a helyi népszavazásban és népi kezdeményezésben való részvétel jogáról továbbra is az Alkotmány 70. § (2) bekezdése rendelkezik, míg a passzív választójog általánosságát kimondó rendelkezés alóli kivételeket a korábbi 70. § (3) bekezdése helyett a 70. § (5) bekezdése jelenleg hatályos rendelkezése tartalmazza. A közhivatal viselésének alkotmányos alapjogát pedig a korábbi 70. § (4) bekezdése helyett a 70. § (6) bekezdés új rendelkezése

szabályozza. Az Alkotmánybíróság ezért az indítványozó által megsemmisíteni kért rendelkezések alkotmányossági vizsgálatát az Alkotmánynak az elbíráláskor hatályos 70. § (2), (5) és (6) bekezdésére figyelemmel végezte el.

Az Alkotmánybíróság eljárása során észlelte, hogy az indítványok benyújtását követően az Flt. 12. § (7) bekezdésének második mondatát hatályon kívül helyezte a miniszterek feladat- és hatáskörének változásával, valamint az Ifjúsági és Sportminisztérium létrehozásával összefüggésben szükséges törvénymódosításokról szóló 1998. évi LXXXVI. törvény 77. § (2) bekezdésének a) pontja, az Flt. 9. §-át, 10. § (4) bekezdését, 10/A. § (1) bekezdését és a 12. § (1) bekezdését pedig a miniszterek feladat- és hatáskörének változásával összefüggésben szükséges törvénymódosításokról szóló 2002. évi XLVII. törvény 1–4. §-a módosította. A jogszabály-módosítások azonban az indítványokban felvetett problémák tartalmát lényegében nem érintették. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a támadott norma helyébe lépő hasonló tartalmú szabályozás az indítványban megjelölt szempontok alapján vizsgálendő. [137/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 456, 457.; 138/B/1992. AB határozat, ABH 1992, 579, 581.; 822/B/1998. AB határozat, ABH 2002, 861, 862.] Mivel a jelen ügyben vizsgált jogszabály módosítása nem változtatott a sérelmezett rendelkezések alkotmányosságával összefüggésben felvetett kérdéseken, az Alkotmánybíróság az érdemi vizsgálatot az elbíráláskor hatályos rendelkezések tekintetében folytatta le.

3. Az Alkotmánybíróság az eljárás során – az indítvánnyal kapcsolatos észrevételei megtétele érdekében – megkereste a gazdasági minisztert és a Miniszterelnöki Hivatal vezető minisztert.

II.

Az indítványban megjelölt és az elbírálásnál figyelembe vett jogszabályok:

Az Alkotmány rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.

(2) ...

(3) Senkinek a tevékenysége sem irányulhat a hatalom erőszakos megszerzésére vagy gyakorlására, illetőleg kizárólagos birtoklására. Az ilyen törekvésekkel szemben törvényes úton mindenki jogosult és egyben köteles fellépni.”

„4. § A szakszervezetek és más érdekképviselések védik és képviselik a munkavállalók, a szövetkezeti tagok és a vállalkozók érdekeit.”

„70. § (2) A Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező minden nagykorú magyar állampolgárt és az Európai Unió más tagállamának a Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező nagykorú állampolgárát

megilleti az a jog, hogy a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek választásán választható és – amennyiben a választás, illetve a népszavazás napján a Magyar Köztársaság területén tartózkodik – választó legyen, valamint helyi népszavazásban és népi kezdeményezésben részt vegyen. Polgármesterré és fővárosi főpolgármesterré magyar állampolgár választható.

(5) Nincs választójoga annak, aki jogerős ítélet alapján a cselekvőképességet korlátozó vagy kizáró gondnokság, illetőleg a közügyek gyakorlásától eltiltás hatálya alatt áll, szabadságvesztés büntetését vagy büntetőeljárásban elrendelt intézeti kényszergyógykezelését tölti. Az Európai Unió más tagállamának a Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező nagykorú állampolgára akkor sem választható, ha az állampolgársága szerinti állam jogszabálya, bírósági vagy más hatósági döntése alapján hazájában kizárták e jog gyakorlásából.

(6) Minden magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy rátermettségének, képzettségének és szakmai tudásának megfelelően közhivatalt viseljen.”

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.”

Az Flt. indítványozók által kifogásolt rendelkezései:

„9. § A Kormány az országos jelentőségű foglalkoztatáspolitikai kérdésekben a munkavállalók és a munkaadók országos érdekképviselői szervezeteivel az Országos Érdekegyeztető Tanácsban (a továbbiakban: OÉT) egyeztet. Ennek során az OÉT

a) véleményezi a foglalkoztatást közvetlenül érintő törvénytervezeteket,

b) évente beszámoltatja a Munkaerőpiaci Alap Irányító Testületét,

c) a munkájában résztvevő országos munkaadói és munkavállalói szövetségek útján kijelöli a Munkaerőpiaci Alap Irányító Testületének a munkaadói, továbbá munkavállalói képviselőit, és javaslatot tesz a visszahívásukra.

A Munkaerőpiaci Alap Irányító Testülete

10. § (1) A Munkaerőpiaci Alap Irányító Testülete (a továbbiakban: MAT) a munkaadók, a munkavállalók és a Kormány képviselőiből álló testület, amely a Munkaerőpiaci Alappal kapcsolatos jogokat, illetőleg kötelezettségeket az e törvényben foglaltak szerint gyakorolja, illetőleg teljesíti.

(2) A MAT munkaadói oldala a munkaadók képviselőiből, munkavállalói oldala a munkavállalók képviselőiből, kormányzati oldala a Kormány képviselőiből áll.

(3) A MAT megbízatása négy évre szól.

(4) Ha a MAT a megbízatásának lejártát követő munkanapig nem alakul meg, a Munkaerőpiaci Alap foglalkozta-

tási és rehabilitációs alaprészével kapcsolatos döntési jogkörét a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter gyakorolja.

10/A. § (1) A MAT tagjait a munkaadók képviselői tekintetében az OÉT-ben képviselettel rendelkező országos munkaadói szövetségek, a munkavállalók képviselői tekintetében az OÉT-ben képviselettel rendelkező országos munkavállalói szövetségek jelölik, egyéb megegyezés hiányában az általuk képviseltek részéről teljesített munkaadói, illetve munkavállalói járulékfizetés arányának figyelembevételével. A MAT tagjait a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter bízta meg, valamint vonja vissza a megbízást. A Kormány képviseletét ellátó tagok közül a megbízásra, illetőleg a megbízás visszavonására egy-egy tag esetében az oktatási miniszter, valamint a pénzügyminiszter tesz javaslatot, további négy tag esetében a megbízásról, illetőleg a megbízás visszavonásáról a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter a saját hatáskörében dönt.

(2) A MAT új tagját, ha a korábbi tag megbízatásának megszűnésére

a) a MAT megbízatásának lejártá miatt került sor, legkésőbb a lejáratot megelőző 15. napig,

b) egyéb okból került sor, az ok bekövetkezésétől számított 30 napon belül kell jelölni.

(3) A MAT-nak nem lehet tagja, illetve nem vehet részt a szervezetét érintő döntések meghozatalában az a személy, aki olyan szervezetnek a tulajdonosa, vezető tisztségviselője, vezető állású munkavállalója, amelyet a MAT döntései közvetlenül érintenek. E rendelkezés alkalmazása szempontjából a Kormány képviseletét ellátó tagok tekintetében figyelmen kívül kell hagyni a Miniszterelnöki Hivatallal, a minisztériumokkal, az országos hatáskörű szervekkel, továbbá az Állami Foglalkoztatási Szolgálat szerveivel fennálló közszolgálati és közalkalmazotti jogviszonyt.

(4) A MAT egyes oldalain résztvevő tagok száma hat főnél több nem lehet.

(5) A tagok megbízatása a MAT megbízatásának időtartamára szól. A MAT döntéseinek meghozatalában csak az vehet részt, aki megbízólevéllel rendelkezik.

(6) Ha a szavazásra a MAT

a) oldalai jogosultak, az oldalak szavazata egyenlő,

b) tagjai jogosultak, az egyes oldalak hat-hat szavazattal rendelkeznek.

(7) A MAT ügyrendjét egyhangúan maga határozza meg.”

„12. § (1) A munkaügyi tanácsnak a munkaadók képviseletét ellátó tagjait (munkaadói oldalát) az OÉT-ben képviselettel rendelkező országos munkaadói szövetségek megyei szervezetei, a munkavállalók képviseletét ellátó tagjait (munkavállalói oldalát) OÉT-ben képviselettel rendelkező országos munkavállalói szövetségek megyei szervezetei jelölik, illetve vonják vissza a jelölést. A tagokat – a jelölés, illetőleg annak visszavonása alapján – a mun-

kaügyi központ igazgatója bízta meg a munkaügyi tanács megbízatásának lejártáig terjedő időtartamra, továbbá hívja vissza. A helyi önkormányzatok képviselőtét ellátó tagokat (önkormányzati oldalt) a megyei (fővárosi) közgyűlés, valamint a megye területén lévő megyei jogú városok képviselőtestülete választja, és hívja vissza. A választás, illetve visszahívás alapján a tagok részére a megbízólevelet a munkaügyi központ igazgatója adja át, illetve vonja vissza.

(2) A munkaügyi tanácsnak nem lehet tagja az a személy, aki olyan szervezetnek a tulajdonosa, vezető tisztviselője, vezető állású munkavállalója, amely a munkaügyi központ által közvetített személyek részére rendszeres szolgáltatást (képzést, munkaközvetítést) nyújt. A munkaügyi tanács a tagjai tekintetében további összeférhetetlenségi szabályt is megállapíthat.

(3) A munkaügyi tanácsban a munkaadók, a munkavállalók és az önkormányzatok képviselőtét oldalanként legfeljebb három, de legfeljebb hat tag látja el.

(4) A tagok megbízatása a munkaügyi tanács megbízatásának időtartamára szól. A megbízatásról, annak változásáról a munkaügyi központ igazgatója 15 napon belül értesíti a MAT-ot.

(5) A munkaügyi tanács új tagját, ha a korábbi tag megbízatásának megszűnésére

a) a munkaügyi tanács megbízatásának lejártá miatt került sor, legkésőbb a lejáratot megelőző 15. napig,

b) egyéb okból kerül sor, az ok bekövetkezésétől számított 30 napon belül kell jelölni, illetőleg megválasztani.

(6) Ha a tagokat kijelölő, illetőleg választó szervezetek között vita merül fel, a vitás kérdésben a megyei (fővárosi) munkaügyi központ igazgatója a MAT-hoz fordulhat.

(7) A munkaügyi tanács döntéseinek meghozatalában csak az vehet részt, aki megbízólevéllel rendelkezik.

(8) A munkaügyi tanács a munkavállalók, a munkaadók és az önkormányzatok képviselőinek megegyezésével határoz. A munkaügyi tanács határozatának meghozatala során a munkaadói, a munkavállalói, valamint az önkormányzati oldalt egy-egy szavazat illeti meg. A munkaügyi tanács megegyezés hiányában a MAT-hoz fordulhat, amelynek képviselője közvetíti a felek között, és javaslatot tesz a megállapodásra.

(9) A munkaügyi tanács az ügyrendjét egyhangúan maga határozza meg.

(10) A munkaügyi tanács a megyei foglalkoztatási feladatok ellátása érdekében együttműködik a megyei területfejlesztési tanáccsal.”

III.

Az indítványok részben megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróság elsőként röviden áttekintette az állami és a versenyszférát befolyásoló, ún. makroszintű érdekegyeztetés mai rendszerének kialakulását.

Az Országos Érdekegyeztető Tanács létrehozását a Minisztertanács az akkori vezető érdekképviselői szervezetek (SZOT, Magyar Gazdasági Kamara stb.) meghívásával kezdeményezte az 1081/1988. (X. 1.) MT határozatában. „A gazdasági érdekegyeztetés intézményes rendszerének kialakítása érdekében” létrehozott Tanács főként a központi bérszabályozást előkészítő és befolyásoló érdekegyeztető fórumként működött.

A rendszerváltást követően megalakult új kormány 1990-ben – bevonva a rendszerváltás során alakult új érdekképviselőket – átalakította az érdekegyeztetés rendszerét. A 3240/1990. (VIII. 12.) Korm. határozat nyomán megalakult Érdekegyeztető Tanács (a továbbiakban: ÉT) az 1990. augusztus 31-én elfogadott ügyrendje és az 1991. szeptember 20-án elfogadott, egységes szerkezetbe foglalt alapszabálya alapján mint „az érdekegyeztetés folyamatosan működő, tripartit (háromoldalú) rendszerű országos fóruma” kezdte meg működését. Az ÉT érdekképviselői oldalát munkavállalói oldalon hat, munkáltatói oldalon kilenc érdekképviselői tömörülés alkotta. A tagokat az alapszabály a Kormány, a munkavállalói és a munkáltatói érdekképviselők tárgyalócsoportjaiként határozta meg, amelyek „a napirendben szereplő kérdésekben megállapodásra jogosult személyekkel, önszerveződéssel jönnek létre”, feladatuk pedig a munka világának szereplőit érintő átfogó gazdasági, jövedelmi, szociális és munkaügyi kérdések megtárgyalását, a különböző érdekek feltárását, valamint konfliktusok megelőzésében, kezelésében való közreműködésben jelölte meg.

A megalakulás időszakában, egészen a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 1992. július 1-jei hatálybalépéséig az ÉT létezését és működését semmilyen jogszabály nem jelezte, s az Mt. is csupán az ÉT résztvevőiről és hatásköreiről rendelkezett: „A munkaügyi kapcsolatokat és a munkaviszonyt érintő országos jelentőségű kérdésekben a Kormány a munkavállalók és munkáltatók országos érdekképviselői szervezeteivel az Érdekegyeztető Tanácsban egyeztet.” [A foglalkoztatási érdekegyeztetés kereteiről az 1991. március 1-jén hatályba lépett Flt. már tartalmazott szabályokat, az érdekegyeztetés ellátására működtetett szervezetként azonban nem az ÉT-t, hanem – az ÉT alapszabálya alapján létrehozott, annak állandó bizottságaként működő – Munkaerőpiaci Bizottságot, valamint a Megyei (fővárosi) Munkaügyi Tanácsokat nevezte meg.]

Az érdekegyeztetés országos fóruma megalakulása óta eltelt időszakra jellemző, hogy a Tanács hatásköreit és a Tanácsban „képvisellettél rendelkező” érdekszervezetek delegálási jogait megállapító jogszabályok köre folyamatosan bővült. Jellemző továbbá, hogy a különböző jogszabályokban a jogalkotó a Tanácsot, valamint néhány, az érdekképviselői oldal által delegáltak részvételével működtetett testületet konzultatív jogosítványokon túlmenő, különböző közhatalmi természetű hatáskörökkel is felruházta (pl. Mt. 17. §; Flt. 9. §; 39/A. §).

Az ÉT 1999 áprilisában Országos Munkaügyi Tanácsa (a továbbiakban: OMT) alakult át. Az OMT ideiglenes alapszabálya az érdekképviselési oldalt alkotó tagokra vonatkozóan reprezentativitási szabályokat fogalmazott meg (a tagsági kritériumok megegyeztek a társadalombiztosítás önkormányzati igazgatásáról szóló 1991. évi LXXXIV. törvényben írt feltételekkel). A tagi státus „elnyerése”, az érdekképviselési oldalon résztvevők kiválasztása, valamint a fórum létrehozása, szervezete és működése azonban továbbra sem jelentek meg a jogrendben. Ez a helyzet a mai napig változatlan.

A Tanács tényleges működése és a tételes jogi szabályozás összhangjának hiányát jelzi, hogy a jogi szabályozás az országos foglalkoztatási és munkaügyi tárgyú egyeztetés fórumaként 1999-ben még az ÉT-t, 2000. január 1-jétől 2002. december 9-ig az Országos Munkaügyi Tanácsot, ezt követően pedig az OÉT-t határozta meg. Ettől függetlenül a „testület” már 1999 áprilisától OMT-ként definiálta magát, az OMT megszűnését pedig az Országos Érdekegyeztető Tanács 2002. július 26-i alakuló ülésén állapította meg, a Kormány és a szociális partnerek által kötött, az érdekegyeztetés megújításáról szóló megállapodásban. E megállapodásban a felek rögzítették, hogy a háromoldalú tárgyalások legátfogóbb fóruma az OÉT, amelynek „hatáskörébe tartozik a munka világával összefüggő valamennyi kérdéskör, beleértve a gazdaságot, a foglalkoztatást, és a jövedelmek alakulását befolyásoló adó, járulék és költségvetési témakörök, jogszabálytervezetek megvitatása is”.

A Kormány és a szociális partnerek közötti makroszintű érdekegyeztetés tehát, egyrészt a jogszabályokban meghatározott keretekre, valamint – az érdekegyeztetés szükségességéről, folyamatosságáról, a társadalmi párbeszéd intézményrendszerének továbbfejlesztéséről kiadott kormányhatározatok által is jelzett – mindenkor kormányzati szándékra figyelemmel, változó intenzitással az ÉT-ben, majd annak „utódszervezeteiben” működött és működik jelenleg is. [Az ÉT megalakulása óta a gazdasági-szociális, munkaügyi, foglalkoztatási, képzési stb. tárgyú kérdéseket érintő érdekek két-, három- vagy többoldalú egyeztetésére – részint jogszabályi rendelkezések, részint a résztvevők megállapodása alapján – különböző szinteken új fórumok egész sora alakult meg (egyes esetekben állami, önkormányzati, illetőleg szakmai érdekképviselések stb. részvételével), ezek jogszabályi rendezése azonban nem képezte a jelen alkotmányossági vizsgálat tárgyát.]

Az alkotmányossági vizsgálat alá vont szabályozást illetően azonban – a határozat IV. részében kifejtettek szerint – a legjelentősebb tény az, hogy az ÉT és „utódszervezetei” jogállásáról, megalakulásáról, létrehozatala rendjéről, szervezetéről és működéséről egyetlen jogszabály sem rendelkezik, s a fórum a mai napig lényegében azonos szereplőkkel, a résztvevők konszenzusán nyugvó testületként, a saját maga által meghatározott szervezeti keretek között és működési rendben gyakorolja a jogszabályok-

ban, illetve a felek megállapodásaiban rögzített, részben konzultatív, részben közhatalmi típusú hatásköreit.

2. Az Alkotmánybírósághoz érkezett, jelen határozattal elbírált indítványok közös tartalmi vonása, hogy az Flt.-nek a „Foglalkoztatási érdekegyeztetés szervezete” című II. fejezetében rögzített egyes rendelkezéseit azonos szempontból, nevezetesen a munkavállalók érdekegyeztetésben való részvétele szabályozásával összefüggésben, konkrétan a részvételre jogosultak köre meghatározása, illetve annak elégtelensége miatti alkotmány sértő volta miatt támadják. Az Alkotmánybíróságnak az utólagos normakontroll hatáskörében eljárva ezért elsőként arra a kérdésre kellett választ adnia, hogy a foglalkoztatási érdekegyeztetés megvalósítása érdekében létrehozott együttműködési „formákban”, illetve szervezetekben való munkavállalói participáció Flt.-ben foglalt szabályozása sérti-e az indítványozók által megjelölt alkotmányi rendelkezéseket.

2.1. A jogalkotó az Flt. megalkotásának célját a törvény preambulumban a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való alapvető jog gyakorlásának elősegítésében, a foglalkoztatási feszültségek feloldásában és a munkanélküliek ellátásának biztosításában határozta meg. E célok megvalósítása, a foglalkoztatás elősegítése, a munkanélküliség megelőzése és hátrányos következményeinek enyhítése érdekében az Flt. 1. §-a a Kormány, a helyi önkormányzatok, a munkaadók és a munkavállalásra jogosultak és ez utóbbiak érdekképviselési szervezetei együttműködési kötelezettségét rögzíti. A foglalkoztatással kapcsolatos állami feladatok ellátása érdekében a törvény – az Országgyűlés, a Kormány és a helyi önkormányzatok feladatai mellett – rögzíti a munkaadók és a munkavállalók főbb jogosítványait és kötelezettségeit, ezek között azt, hogy a munkaadók „érdekképviselési szerveik”, a munkavállalók „képviselőik” útján részt vesznek a foglalkoztatási érdekegyeztetésben. (Flt. 8. §) A részvétel formáit a törvényhozó jelenleg az Flt. támadott rendelkezéseiben szabályozott három intézmény, az OÉT, a MAT és a munkaügyi tanácsok szabályozásával teremti meg: a Kormány, illetve a helyi önkormányzatok, valamint az Alkotmány 63. § (1) bekezdése, a 70/C. § (1) bekezdése és az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény alapján létrejött országos munkavállalói (és munkaadói) érdekképviselési koalíciók képviselőiből álló testületek működtetésére biztosít lehetőséget.

2.2. Az Flt. 9. §-ában szabályozott testületben (OÉT) való részvétel az érdekképviselések számára egyrészt jogot jelent a Kormánnyal való tanácskozási, a jogalkotás előkészítő szakaszában való konzultatív részvételre. Az érdekegyeztetés országos „fórumában” való részvétel jogot jelent továbbá a Munkaerőpiaci Alap pénzeszközei felhasználásával kapcsolatos, részben konzultatív, részben döntési, illetve igazgatási hatáskörökkel felruházott testületek (az Flt. támadott 10–10/A. §-ában és 12. §-ában szabályozott MAT és a munkaügyi tanácsok) megalakításá-

ban, személyi összetételének meghatározásában, valamint a MAT igazgatásában való részvételére (beszámoltatására).

Az Flt. támadott rendelkezéseiben tehát a törvényhozó a munkaerőpiac főbb szereplői konzultációjának, a foglalkoztatáspolitikával összefüggő érdekviták lefolytatásának, az eltérő érdekek összeegyeztetésének teremtett intézményes kereteket. Az érdekegyeztetésre alakult testületek hatáskörei gyakorlásában részt vevő érdekszervezeti konföderációk számára – intézményes keretek között – ad lehetőséget a törvényhozó a foglalkoztatáspolitikával összefüggő közhatalmi döntések meghozatalában, befolyásolásában, a foglalkoztatással, a munkanélküliek ellátásának biztosításával, munkához jutásának támogatásával, szociális biztonságának elősegítésével kapcsolatos állami, önkormányzati feladatok ellátásában való részvételle.

3. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a foglalkoztatási érdekegyeztetés szervezeteiben való munkavállalói részvétel Flt.-ben foglalt szabályozása sérti-e az Alkotmány 4. §-át.

3.1. Az érdekvédelem területein működő szervezetek különböző jogosítványaival és az érdekegyeztetés alkotmányosságával az Alkotmánybíróság több határozatában foglalkozott.

Az Alkotmánybíróság – szakszervezeti egyetértési jog alkotmányossági vizsgálata során – először a 8/1990. (IV. 23.) AB határozatában állapította meg, hogy az Alkotmány 4. §-a „(...) a szakszervezeteknek a korábbi alkotmányszövegben is szereplő érdekvédelmi és képviseleti jogát terjeszti ki más érdekképviseleti szervekre. Ugyanakkor sem ez a szabály, sem a 70/C. § (1) bekezdésének a szakszervezet és egyéb érdekképviselet alapításának szabadságát tartalmazó rendelkezése nem foglal magában előírást az érdekvédelmi és képviseleti tevékenység tartalmára vonatkozóan”. (ABH 1990, 42, 44.) Ugyanezt a megállapítást erősítette meg az 50/1998. (XI. 27.) AB határozat, ABH 1998, 387, 397.; a 488/B/1999. AB határozat, ABH 2003, 1104, 1108.; a 32/2002. (VII. 4.) AB határozat, ABH 2002, 153, 164.; a 911/B/2000. AB határozat, ABH 2004, 1487, 1494.

A 655/B/1995. AB határozatában (ABH 1997, 604, 606.) az Alkotmánybíróság megállapította: „A gazdasági és társadalmi érdekek védelmére létrehozott szervezetek működésének feltételeiről, feladatairól és formáiról az Alkotmány e rendelkezése kifejezett szabályt nem tartalmaz, így az érdekegyeztetés működésének pontosan meghatározott alkotmányossági kritériumai nincsenek.”

Az 518/B/1996. AB határozatában az Alkotmánybíróság elutasította az érdekvédelmi, illetőleg egységes és szankcionált érdekegyeztetési törvény hiánya miatt, mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló indítványt. „Sem az Alkotmány, sem más törvény nem kötelezi az Országgyűlést érdekképviseleti törvény meghozatalára. Az érdekképviseletek képviseleti és érdekvédő feladatait rögzíti az Alkotmány 4. §-a. Ezt a

követelményt konkretizálja a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (...), amelynek 20. §-a szerint az érdekképviseleti szerveket be kell vonni az őket érintő jogszabálytervezetek előkészítésébe. Hasonlóan rendelkezik a Gkt. 60. §-ának (5) bekezdése is, mely kimondja, hogy a gazdasági tartalmú helyi képviselő-testületi előterjesztésről – még a benyújtása előtt – ki kell kérni a területen érdekelt érdekképviseleti szervezet, illetőleg a területi gazdasági kamara véleményét. Van tehát jogszabály az érdekegyeztetésre a jogalkotási folyamatban.” (ABH 1996, 624, 625.)

Az Alkotmánybíróság a fenti határozatokban tett megállapításokat a jelen ügy elbírálása során is irányadónak tekintette.

3.2. Az Flt. támadott rendelkezései az Alkotmány – indítványozók által felhívott – 4. §-ával összefüggnek: részvételi jogaik gyakorlása során a munkavállalói érdekképviseltek – az Alkotmány 4. §-ában foglalt érdekképviseleti és védelmi funkciójuknak megfelelően – a munkavállalói érdekek érvényesülését biztosítják. A munkavállalók részvételére vonatkozó szabályoknak az Alkotmány 4. §-ába ütközés miatti alkotmányellenessége azonban nem állapítható meg – az indítványozók által hivatkozott – azon az alapon, hogy azok lehetőséget adnak egyes, a munkavállalói érdekek védelmét és képviselést ellátó társadalmi szervezetek érdekegyeztetésből való „kizárására”.

Az Alkotmány 4. §-ából nem származnak a foglalkoztatáspolitikai tárgyú érdekegyeztetés megvalósítása érdekében működtetett intézményekben, együttműködési formákban való részvétel szabályozására vonatkozó konkrét követelmények. Nem kérhető számon a jogalkotótól az Alkotmány 4. §-ával összefüggésben az sem, hogy a jelenlegi szabályok az érdekképviseltek megyénként eltérő „szervezettségét” figyelmen kívül hagyják, így a megyei érdekegyeztetésben – általuk jelölt képviselőik útján – résztvevő koalíciók nem reprezentálják „megfelelően” a munkavállalókat. A szakszervezetek és más érdekképviseltek feladatait rögzítő alkotmányos szabály – amint azt az Alkotmánybíróság a fent hivatkozott határozataiban kifejtette – az érdekvédelmi és képviseleti tevékenység tartalmáról, különböző formáiról nem tartalmaz rendelkezést. Az Alkotmánybíróság a 26/1992. (IV. 30.) AB határozatában a szakszervezeti vagyon átmeneti biztosításával, megóvásával kapcsolatos jogok és kötelezettségek elosztása alkotmányosságát vizsgálta. (A munkavállalók szervezkedési és szervezeteik működési esélyegyenlőségéről szóló 1991. évi XXVIII. törvény a jogokat és kötelezettségeket a várományi jogosultak közül csak azok egy meghatározott körére: a törvényben konkrétan megnevezett érdekképviseleti szövetségek képviselőiből álló Igazgató Tanácsra ruházta.) Az ebben a határozatban tett megállapítás a jelen ügyben is irányadó: „Ha a törvényhozó az alanyi jogok alkotmányellenes megkülönböztetés nélküli elosztását biztosítja, azzal az alkotmányossági követelményeknek eleget tesz; az érdekképviseltek számára alkotmányosan biztosított jog mikénti gyakorlása már az Alkotmány 4. §-ában írt rendelkezéssel összefüggésbe nem hozható.”

[26/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 135, 145–146.]

Nem ütközik az Alkotmány 4. §-ába az a megoldás sem, hogy a törvényhozó a MAT és a munkaügyi tanácsok személyi összetételének meghatározásában való részvételre (a munkavállalói oldalt alkotó tagok jelölésére, a munkaügyi tanácsoknál annak visszavonására is) jogosított érdekképviseltek esetében szűkítést alkalmaz. Az érdekegyeztetés intézményeiben való munkavállalói részvétel szabályozásának az Alkotmány 4. §-ából levezethető, pontosan meghatározott alkotmányossági kritériumai nincsenek. Az érdekközvetítést lehetővé tevő formák megválasztásában – így az állam, az önkormányzatok és a különböző érdekképviseltek közötti konzultáció, az érdekszervezeteknek a közhatalmi döntéshozatalba, a foglalkoztatással kapcsolatos problémák felszámolását célzó állami feladatok ellátásába való konzultatív bevonása biztosításának jogi kereteit illetően is – a jogalkotó széles körű mérlegelési hatáskörrel rendelkezik. E célra intézményesíthet érdekegyeztető tanácsot vagy más fórumokat, de ezen kívül számos más megoldás közül is választhat.

A támadott szabályok a munkanélküliséggel kapcsolatos állami feladatok ellátásában résztvevő társadalmi szervezetek költségvetésből vagy egyéb forrásból származó támogatásáról, szakértői díjazásáról és gazdálkodásáról nem szólnak, ezért az ezzel kapcsolatos indítványozói kifogások nem vizsgálhatók.

3.3. Az Alkotmánybíróság megállapítja: a közhatalom letéteményesei (állami szervek, önkormányzatok), illetve a civil szféra közötti érdekegyeztetés hagyományosan konzultációt, azaz tanácskozást, információcserét, érdekvitát, az eltérő érdekek, vélemények ütköztetését, konfliktusfeloldást, a közhatalmi döntésekkel érintetteknek a döntések előkészítésbe való bevonását, nem pedig a közhatalmi döntések meghozatalában való közvetlen részvételt jelenti.

Az Alkotmánybíróság a támadott szabályok alkotmányossági vizsgálata során észlelte, hogy az érdekegyeztetés Flt. által szabályozott rendszerében az érdekegyeztetés tartalmát adó jogok nemcsak „klasszikus” konzultatív (tárgyalási, javaslattevési, véleményezési stb.) jogosítványokat, hanem – a jelen határozat IV. részében részletesen kifejtettek szerint – igazgatási típusú, illetve döntési jogköröket, azaz közhatalom gyakorlást jelentő hatásköröket is takarnak. A támadott szabályok közül az Flt. 9. § b) pontja tartalmaz ilyen rendelkezést: a közhatalmi jogosítványokkal rendelkező, államigazgatási típusú szerv (MAT) feletti felügyeleti kontroll gyakorlása ugyanis közhatalmi hatáskört jelent.

A MAT és a munkaügyi tanácsok hatásköreit megállapító, közhatalmi jogosítványokat szabályozó rendelkezéseket az indítványok nem érintették. Azt a kérdést, hogy a foglalkoztatáspolitikai tárgyú érdekegyeztetésre létrehozott testületeknek közhatalom gyakorlására jogosító hatáskörökkel való felruházására az Alkotmány rendelkezéseinek megfelelő keretek között került-e sor, az Alkotmány-

bíróságnak az utólagos normakontroll hatáskörében eljárva – erre irányuló indítvány hiányában – nem volt lehetősége vizsgálni. Az indítványozók által hiányolt részvételi jogok „természetének” különbözőségét ezért kizárólag az Flt. 9. § b) pontja, az OÉT-nek a MAT beszámoltatására adott hatásköre vonatkozásában értékelhette az Alkotmánybíróság.

Az Alkotmány 4. §-ából a munkavállalói érdekszervezetek számára nem következik jogosultság közhatalom gyakorlást jelentő hatáskörök gyakorlásában való részvételre. Az Alkotmánybíróság elsőként a 7/1993. (II. 15.) AB határozatában (ABH 1993, 418, 420.), majd az 50/1998. (XI. 27.) AB határozatban az érdekképviseltek jogalkotásban, mint közhatalmi tevékenységben való közreműködésével (jogszabály tervezetek véleményezésével) kapcsolatban állapította meg: „A hatalmi ágak elválasztására épülő államszervezetben (...) szükséges az állami és érdekképviselési funkciók pontos elhatárolása, ezért a jogalkotás – mint közhatalmi tevékenység – nem tehető függővé a közhatalmi jogosítványokkal nem rendelkező szakszervezetek és egyéb szervezetek állásfoglalásaitól.” (ABH 1998, 387, 397.)

Ebből következően az Flt.-nek a foglalkoztatáspolitikai tárgyú érdekegyeztetésre létrehozott testület közhatalom gyakorlást jelentő hatásköre ellátásában való részvételét szabályozó 9. § b) pontja és az Alkotmány 4. §-a között nincs alkotmányjogiilag értékelhető összefüggés.

Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel az Flt. 9. §-a, 10. § (1) és (2) bekezdésének, a 10/A. § (1) bekezdésének, a 12. § (1) bekezdésének, és a 12. § (3) bekezdésének az Alkotmány 4. §-ába ütközése miatti alkotmányellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványokat elutasította.

4. Az Alkotmánybíróság a támadott szabályok alkotmányosságát a továbbiakban az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésével összefüggésben vizsgálta. E körben az Alkotmánybíróságnak abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a támadott rendelkezések megvalósítják-e a munkavállalók érdekvédelmét és képviselését ellátó érdekképviselési szervezetek alkotmányosított megkülönböztetését.

4.1. Az Alkotmánybíróság számos határozatában értelmezte az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdését. Az Alkotmány e rendelkezését – állandó gyakorlata szerint – a jogegyenlőség általános elvét megfogalmazó alkotmányi követelményként értelmezte. Az Alkotmánybíróság e határozatokban kifejtette, hogy bár az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdése szövegszerűen az alapvető jogok tekintetében tiltja a hátrányos megkülönböztetést, a tilalom, ha a megkülönböztetés sérti az emberi méltósághoz való alapvető jogot, kiterjed az egész jogrendszerre. Abban az esetben, ha a megkülönböztetés nem az emberi vagy az alapvető állampolgári jog tekintetében történt, az eltérő szabályozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha az emberi méltósághoz való jogot sérti. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata során ez utóbbi körben akkor ítélte alkotmány-

ellenesnek a jogalanyok közötti megkülönböztetést, ha a jogalkotó önkényesen, ésszerű indok nélkül tett különbséget az azonos szabályozási kör alá vont jogalanyok között [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48.; 21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 73, 77–78.; 61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992, 280, 281.; 35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197.; 30/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 130, 138–140. stb.].

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában személyek közötti diszkriminációról csak akkor lehet szó, ha a jogalkotó valamely személyt vagy embercsoportot más, azonos helyzetben lévő személyekkel vagy embercsoporttal történt összehasonlításban kezel hátrányosabb módon. [32/1991. (VI. 6.) AB határozat, ABH 1991, 146, 161–162.; 43/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 744, 745.; 397/B/1995. AB határozat, ABH 1995, 786, 787.; 432/B/1995. AB határozat, ABH 1995, 789, 792.; 719/B/1998. AB határozat, ABH 2000, 769, 775.; 17/2000. (V. 26.) AB határozat, ABH 2000, 112, 115.; 624/E/1999. AB határozat, ABH 2002, 1023, 1035. stb.] Az Alkotmánybíróság több határozatában leszögezte, hogy az Alkotmányban meghatározott alapjog-kategóriák, így az Alkotmány 70/A. §-ában írt, a diszkrimináció tilalmát meghatározó rendelkezés – annak ellenére, hogy azokat az Alkotmány állampolgári aspektusból fogalmazza meg – a személyekre általában, így a jogi személyekre is vonatkoznak [21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 72, 82.; 7/1991. (II. 28.) AB határozat, ABH 1991, 22, 27–28.; 28/1991. (VI. 3.) AB határozat, 1991, 88, 114., 10/2001. (IV. 12.) AB határozat, ABH 2001, 123, 141. stb.], a jogi személyek számára is biztosított tehát, hogy jogaikat alkotmányosan indokolatlan megkülönböztetés nélkül érvényesítsék.

4.2. Az Alkotmánybíróság határozata III. 2.1. pontjában megállapította, hogy az Flt. támadott rendelkezései által szabályozott testületek hatáskörei gyakorlására a munkavállalók képviseletében az Alkotmány 63. § (1) bekezdése, a 70/C. § (1) bekezdése és az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény alapján létrejött érdekképviseleti szervezetek közül az országos munkavállalói érdekképviseleti koalíciók, illetve ezek szövetségei által jelöltek jogosultak. E körbe pedig nem csupán a szakszervezet elnevezéssel működő érdekképviseletek, hanem mindazon bejegyzett és működő társadalmi szervezetek (egyesületek) is beletartoznak, amelyek alapszabályukban megfogalmazott céljuk szerint a munkavállalói érdekek előmozdítására jöttek létre és szervezik tagságukat. Annak – az érdekszervezetek alapszabályi rendelkezései alapján történő – megítélésére azonban, hogy az egyes érdekszervezetek, illetve szövetségeik közül melyek tekinthetők munkavállalói érdekképviseleteknek, az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel.

A munkanélküliek érdekvédelmének érvényesülését hiányoló indítványozói kifogással kapcsolatban az Alkotmánybíróság rámutat: az – alapszabályukban foglalt cél-

juk szerint – munkavállalói érdekképviseletre létrejött társadalmi szervezetek nem kizárólag a munkajogviszonyban (és az azzal egy tekintet alá eső jogviszonyokban) állókat tömörítik és szervezik, hanem valamennyi, a munkavállalói érdekek előmozdítására létrehozott szervezet céljaival azonosuló, e célok megvalósítása érdekében a társadalmi szervezettel (egyesülettel) tagsági jogviszonyt létesítő jogalanyt – függetlenül attól a körülménytől, hogy egy részük éppen nem áll munkajogviszonyban. Éppen ezért az utóbbi kör, azaz az álláskereső, éppen munka nélkül lévő munkavállalók a munkavállalói érdekképviseleti szervezetekből nem zárhatók ki munkaviszonyuk megszűnése, illetve a jogviszony hiánya alapján, a tagsági jogviszony fennállását a munkajogviszony fennállásához kötő alapszabályi rendelkezés ugyanis alkotmányellenes diszkriminációt valósítana meg.

Ezért az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésének sérelme az indítványozók által felhozott fenti indokok alapján nem állapítható meg.

4.3. A törvényhozó az Flt. 9. §-ában a foglalkoztatáspolitikai tárgyú, országos jelentőséggel bíró kérdések megvitatására, a Kormánnyal való konzultációra a munkavállalók (és a munkaadók) országos érdekképviseleti szervezeteit jogosítja fel, az OÉT különböző hatáskörei meghatározása során pedig a MAT munkavállalók képviseletét ellátó tagjainak kijelölésére és a képviselők visszahívására való javaslatételre jogosultként az OÉT „munkájában résztvevő” országos munkavállalói (és munkaadói) szövetségeket külön is nevesíti. A munkavállalók MAT-ban való képviseletéről, a munkavállalói oldalt alkotó tagok kiválasztásáról ezen túlmenően az Flt. 10/A. § (1) bekezdése külön is rendelkezik. Az itt alkalmazott terminológia szerint a MAT tagjai jelölésére a munkavállalók képviselői tekintetében „az OÉT-ben képviselettel rendelkező országos munkavállalói szövetségek” jogosultak. Ez utóbbival azonos megoldást alkalmaz a törvényhozó, amikor a munkaügyi tanácsok esetében az országos munkavállalói szövetségek megyei szervezetei jelölési jogához szintén azt a feltételt rendeli, hogy a koalíciók az OÉT-ben képviselettel rendelkezzenek.

Az indítványozók által hiányolt részvételi jogok gyakorlásához rendelt többletfeltételt, azaz az OÉT-ben képviselettel rendelkezést illetően a törvény további szabályokat nem tartalmaz. Nincsenek továbbá annak meghatározására alkalmas szabályok sem, melyek azok az országos érdekképviseleti konföderációk, amelyek az „OÉT munkájában résztvevőknek” tekinthetők. Az Alkotmánybíróság áttekintette az OÉT számára hatásköröket megállapító más törvényeket (a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény, a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény, az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagydon értékesítéséről 1995. évi XXXIX. törvény) is, az „OÉT munkájában résztvevő”, illetve az „OÉT-ben képviselettel rendelkező” érdekképviseletek „beazonosítására” alkalmas szabályokat e törvények sem tartalmaznak.

A részvételre írott feltételek teljesülése megítélésének alapjául szolgáló szempontoknak, kritériumoknak jogszabályi rendezése hiányában az indítványozók által hiányolt részvételi jogok gyakorlására jogosított, és – értelemszerűen – az abból kizárt jogalanyok (érdekképviseltek) csoportja sem határozható meg. Nem vizsgálható ennek következtében az sem, hogy a törvényhozó az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően járt-e el, azaz milyen szempontokat vett figyelembe (s ennek során helyesen mérlegelt-e) a foglalkoztatáspolitikai érdekegyeztetésben való részvételre jogosultak kiválasztásánál. Az OÉT munkájában résztvevők, az OÉT-ben képviselttel rendelkezők („tagság”) meghatározására alkalmas szabályok ismerete nélkül ezért nem lehet állást foglalni abban a kérdésben sem, hogy a jogalkotó alkalmazott-e alkotmányellenes különbségtételt az OÉT hatáskörei gyakorlásában, valamint a MAT és a munkaügyi tanácsok megalakításában való munkavállalói részvétel szabályozása során. A támadott szabályok az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésével összefüggésben, e vonatkozásban nem vizsgálhatók.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványokat ezen részeiben elutasította.

5. Alapítanok az Alkotmány 2. § (3) bekezdése és a 70. § (2), (5) és (6) bekezdései sérelmét állító kifogások is. Az Alkotmány 2. § (3) bekezdése a demokratikus jogállam védelme érdekében az alkotmányellenes, erőszakos hatalomátvitel, illetve hatalomgyakorlás alkotmányos tilalmát mondja ki. Az Flt.-nek a foglalkoztatási és munkaerőpiaci képzési érdekegyeztetés regionális szerveiben való részvételt és azok működését szabályozó rendelkezései az Alkotmány 2. § (3) bekezdésében foglalt, a hatalom erőszakos megszerzésére vagy gyakorlására vonatkozó tilalommal nem hozhatók alkotmányjogilag értékelhető kapcsolatba. E szabályok nem állnak alkotmányos szempontból értékelhető összefüggésben az Alkotmány választójogról – mint politikai alapjogról –, és a közhivatal viseléséről szóló rendelkezéseivel sem. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 201.; 698/B/1990. AB határozat, ABH 1991, 716–717.; 108/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 523–524.; 141/B/1993. AB határozat, ABH 1994, 584, 586.; 743/B/1993. AB határozat, ABH 1996, 417–418.; 720/B/1997. AB határozat, ABH 1998, 1005, 1007.; 575/B/1992. AB határozat, ABH 1999, 456–460. stb.], ezért az Alkotmánybíróság a kifogásolt szabályok megsemmisítésére irányuló indítványt ezekben a vonatkozásokban is elutasította.

6. Az indítványozó érdekképviseltek által hiányolt részvételi jogokkal kapcsolatban a támadott szabályok közül az Flt. 9. §-a, 10. § (1) és (2) bekezdése, 10/A. § (1) bekezdése és a 12. § (1) bekezdése, a munkaügyi tanácsokban résztvevők képviselőinek számáról pedig a 12. §

(3) bekezdése rendelkezik. Az indítványozók által megjelölt problémák az Flt. támadott további rendelkezéseivel nem hozhatók összefüggésbe, alkotmányosságuk ezért – figyelemmel arra is, hogy e szabályokkal kapcsolatban alkotmányossági problémára nem hivatkoztak – az indítványokban megjelölt szempontok alapján nem vizsgálható.

IV.

1. A jelen ügyben az egyik indítványozó – utólagos normakontrollra irányuló indítványában – a munkavállalói érdekképviselteknek az érdekegyeztetés szervezeteiben való részvételi jogai szabályozásával, a részvételi jogok gyakorlásából való kizárásával összefüggésben kifogásolta, hogy az Flt. alapján nem határozható meg, hogy mely szervezetek a „teljes jogú” tagok.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. § (1) bekezdése kimondja: „Ha az Alkotmánybíróság hivatalból, illetőleg bárki indítványára azt állapítja meg, hogy a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta és ezzel alkotmányellenességet idézett elő, a mulasztást elkövető szervet – határidő megjelölésével – felhívja feladatának teljesítésére.”

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Abtv. 49. § (1) bekezdésének alkalmazására akkor kerülhet sor, ha együttesen fennáll két feltétel: a jogalkotó mulasztása és az ennek folytán előidézett alkotmányellenes helyzet. [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.; 1395/E/1996. AB határozat, ABH 1998, 667, 669.; 35/1999. (XI. 26.) AB határozat, ABH 1999, 310, 317.; 49/2001. (XI. 22.) AB határozat, ABH 2002, 351, 355.]

Az Alkotmánybíróság nemcsak akkor állapít meg alkotmányellenes mulasztást, ha az adott tárgykörre vonatkozóan semmilyen jogszabály nincs, hanem akkor is, ha az adott kérdésben van ugyan szabályozás, de az Alkotmány által megkívánt jogszabályi rendelkezés hiányzik. Az Alkotmánybíróság számos határozatában hangsúlyozta, hogy abban az esetben is sor kerülhet alkotmányellenes mulasztás megállapítására, ha a jogalkotó az Alkotmányból, illetve egyéb jogszabályból származó jogalkotói feladatát teljesítette, ennek során azonban olyan szabályozási hiányosságok következtek be, amelyek alkotmányellenes helyzetet idéztek elő. [22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 113.; 29/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 122, 128.; 15/1998. (V. 8.) AB határozat, ABH 1998, 132, 138.; 22/1999. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1999, 176, 196, 201.; 49/2001. (XI. 22.) AB határozat, ABH 2001, 351, 355.]

2. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a foglalkoztatási érdekegyeztetés szervezeteiben való részvételre vonatkozó szabályozás esetleges hiányos-

ságai nem eredményeznek-e az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével és 4. §-ával ellentétes helyzetet.

2.1. Az Alkotmánybíróság megállapítja: demokratikus jogállamban a társadalom különböző csoportjai érdekeinek megjelenítése, azok hatékony képviselése, a társadalmi párbeszéd csatornái kiépítettsége különös jelentőségű. Ebből következően a társadalmi párbeszéd működése zavartalanságához akkor is fontos érdek fűződik, ha az erre létrehozott különböző formációkban, intézményekben való részvétel nem jelenti az Alkotmányból közvetlenül levezethető hatáskörök gyakorlását. A politikai közösséget alkotó egyes jogalanyok érdekazonossága mentén szerveződött csoportjainak, az érdekvédelmi célú szervezkedés szabadsága alapján létrehozott szervezeteknek a közhatalmat gyakorló szervek döntései meghozatalába való bevonása (a döntésekkel érintettek informálása, véleményének, javaslatainak kikérése és meghallgatása stb.) a széles körű egyeztetésen alapuló döntéshozatali mechanizmus megteremtésének alapja, amely kapcsolatban áll az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében írt demokratikus jogállamisággal, a demokrácia alkotmányos alapelvének érvényesülésével, valamint az Alkotmány 61. § (1) bekezdéséből származó, a közügyek informált megvitatásának követelményével is.

A demokratikus jogállam fogalmához „nem csupán a jogállami intézményrendszer formális kiépítése, hanem annak ‘normális’ működtetése (...) is hozzátartozik”. [28/1995. (V. 19.) AB határozat, ABH 138, 142.] A demokratikus jogállam intézményrendszere „normális” működésének pedig feltétele az is, hogy az állami döntéshozatal mechanizmusában jelentőséget kell tulajdonítani az érdekképviselők véleményformálásának.

A közhatalom letéteményesei (állami szervek, önkormányzatok), illetve a civil szféra közötti foglalkoztatáspolitikai érdekegyeztetés a közhatalmi döntésekkel érintetteknek a döntések előkészítésbe való bevonását valósítja meg. Ennek során a résztvevők konzultációja, tanácskozása, információcseréje révén sor kerülhet az eltérő érdekek, vélemények megismerésére, ütköztetésére és közös mérlegelésére, az érdekek különbözőségén alapuló konfliktusok feloldására, az eltérő érdekeket összeegyeztető, kölcsönösen elfogadható megoldások kialakítására. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a közhatalmi döntésekkel érintetteket tömörítő különböző társadalmi, érdekképviselői szervezeteknek a döntéshozatali folyamatba való bekapcsolására alkalmas, hatékonyan működő eszközrendszer megteremtése, közreműködői (javaslattételi, véleménynyilvánítási, egyetértési) jogosítványok biztosítása, intézményesített egyeztető mechanizmusok működtetése hozzátartozik és egyben biztosítéka is annak, hogy az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében írt „demokratikus” jelző tartalommal telítődjék.

2.2. Az Alkotmány 4. §-a szerint az érdekképviselők, köztük a szakszervezetek, „védik és képviselik a munkavállalók, a szövetkezeti tagok és a vállalkozók érdekeit”. Az Alkotmánybíróság – a jelen határozat indokolásának

III. részében ismertetett – számos határozatában hangsúlyozta, hogy az Alkotmány 4. §-a általánosságban fogalmazza meg az érdekképviselői szervezetek érdekvédő és -képviseelő funkcióját. Az Alkotmány ezen túl nem határozza meg az érdekképviselői tevékenység fórumait és az érdekképviselőket megillető konkrét jogosultságokat. Ezért nem Alkotmányból folyó követelmény, hogy a törvényhozás érdekegyeztetési „csúcsszerv” vagy más intézmények létrehozataláról rendelkezzen a társadalmi szervezetek és érdekképviselők közvetítő szerepének megjelenítésére a gazdasági és szociális, illetve a foglalkoztatáspolitikai kérdésekben.

Az Alkotmánybíróság ugyanakkor hangsúlyozza azt is, hogy az Alkotmány 4. §-ából következően a szakszervezetek és más érdekképviselők számára teret kell biztosítani arra, hogy az érdekkörükbe tartozó közügyekben – a szükséges közérdekű információk birtokában – javaslataikat, álláspontjukat megjeleníthessék. E tekintetben az Alkotmány 4. §-ával összefüggésben áll a 61. § (1) bekezdése, amely a közérdekű adatok megismeréséhez és a véleménynyilvánításhoz való jogot fogalmazza meg, továbbá a 36. §-a is, amely kimondja: „Feladatának ellátása során a Kormány együttműködik az érdekelt társadalmi szervezetekkel.” Mindemellett az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott demokratikus jogállamiság részét képezi, hogy a társadalomban jelen lévő különböző nézeteket és érdekeket képviselő érdekszervezetek javaslattétel, véleménynyilvánítás révén befolyásolják az állami döntéshozatalt. Ugyanakkor nem következik kényszerítően az Alkotmányból, hogy a gazdasági és szociális, illetve a foglalkoztatáspolitikai kérdésekben megfogalmazódó álláspontok kifejezésére és ütköztetésére a törvényhozó speciális fórumokat is létrehozzon a munkavállalói és más érdekképviselők számára. A törvényhozó tehát szabadon eldöntheti, hogy létrehoz-e erre a célra különleges intézményeket a mindenki számára nyitva álló, már meglévő intézményeken túl.

Az Alkotmányból következőkhöz képest konkrétabb követelmény fogalmazódik meg a kormányok és a munkaadói, valamint a munkavállalói érdekszervezetek képviselőinek hármására épülő Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) 122. számú konvenciójában, amely az állam és a szociális partnerek konzultációs kötelezettségét rögzíti. Magyarország a 2000. évi LXII. törvénnyel kihirdetett, a foglalkoztatáspolitikáról szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1964. évi 48. ülésén elfogadott 122. számú Egyezmény 3. cikkében konzultáció biztosítására vállalt nemzetközi kötelezettséget: az egyezmény végrehajtása során „(...) a foglalkoztatáspolitikával kapcsolatban tanácskozni kell a tervezett intézkedések által érintettek képviselőivel, különösen a munkaadók és a munkavállalók képviselőivel, azzal a céllal, hogy teljes mértékben figyelembe vegyék tapasztalatukat és véleményüket, biztosítsák teljes együttműködésüket az ilyen politika kidolgozásában és megnyerjék hozzá a támogatásukat”.

A javaslatételhez és a véleménynyilvánításhoz, azon belül az állami döntések előzetes és utólagos megvitatásához való jogon túlmenő jogosultságok biztosítása a szak-szervezetek és más érdekszervezetek számára nem következik az Alkotmány 4. §-ából. Ha azonban a törvényhozás ezen túlmenő, „speciális” jogosultságok, pl. a közhatalmi döntések meghozatalában való közvetlen részvétel jogával ruházza fel az érdekszervezeteket, akkor különleges jog-szabályi garanciákra van szükség annak érdekében, hogy ennek során érvényesüljenek a demokratikus jogállamiságnak az Alkotmány 2. § (1) és (2) bekezdéséből fakadó követelményei.

Alkotmányossági szempontból tehát meghatározó jelentősége van annak is, hogy a törvényhozó a foglalkoztatáspolitikával kapcsolatos közhatalmi döntéshozatalban milyen „természetű” részvételi jogot (pl. javaslatételi, véleményezési, együtdöntési jog, vétőjog) biztosított-e az érdekszervezeteknek. Továbbá jelentősége van annak, hogy az érdekegyeztetésben biztosított jogok a foglalkoztatáspolitikai vagy általában a gazdasági, szociális kérdésekre vonatkoznak-e, illetve, hogy a jogok gyakorlása kihatással van-e az érdekszervezetek által képviselt tagságon túlmenő alanyi körre is.

3. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdése kimondja azt az állam- és jogrendszer alapjaiban meghatározó elvet, hogy a Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam. A demokratikus jogállami rendszer alapelve az Alkotmány 2. § (2) bekezdése szerint az, hogy a Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában számos alkalommal hangsúlyozta: „A jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket.” [Először: 56/1991. (XI. 8.) AB határozat, ABH 1991, 454, 456.]

Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben meg kellett vizsgálnia azt, hogy az érdekegyeztetési fórumok, testületek gyakorolnak-e közhatalmat, és ha igen, annak biztosított-e a jog által meghatározott szervezeti kerete, s szabályozza-e a jog a szervezetek működési rendjét annak érdekében, hogy közhatalmi hatáskörök gyakorlására a jogalanyok számára megismerhető és kiszámítható szabályok alapján és korlátok között kerüljön sor.

3.1. A hatályos jogi szabályozás alapján az OÉT az érdekegyeztetés „csúcsszervének” minősül. Hatásköreiről az Flt.-n kívül – a jelen határozat III. 4.3. pontjában felsorolt – más törvények is rendelkeznek. Az OÉT az Flt. 9. §-a alapján véleményezi a foglalkoztatást közvetlenül érintő törvénytervezeteket, és felügyeleti kontrollt (beszámoltatás) gyakorol a MAT felett. Az OÉT hatáskörébe tartozóként szabályozza továbbá a törvényhozó a MAT munkavállalói képviselőinek kijelölését is. Az Flt. az OÉT szá-

mára további hatásköröket nem állapít meg, a MAT és a munkaügyi tanácsok munkavállalói oldala képviselői jelölésének jogát viszont attól teszi függővé, hogy az országos munkavállalói érdekképviselői koalíciók az OÉT-ben rendelkeznek-e képviselettel. Nyilvánvaló, hogy ez a körülmény felértékeli az OÉT szerepét és jelentőségét, amely önmagában is szükségessé teszi azt, hogy a jogállását, szervezeti és működési rendjét meghatározó jogi szabályozás kellően körültekintő és precíz legyen.

3.2. Az országos foglalkoztatáspolitikai érdekegyeztetés másik intézményeként szabályozott MAT feladata a Munkaerőpiaci Alappal kapcsolatos, az Flt.-ben meghatározott jogok gyakorlása, illetve kötelezettségek teljesítése.

A Munkaerőpiaci Alap célja a foglalkoztatáshoz, a munkanélküliséghez, a képzési rendszer fejlesztéséhez kapcsolódó pénzeszközök összevonásával, egységes kezelésével: a munkanélküliek ellátásának biztosítása, a munkaerő alkalmazkodásának, a munkanélküliek munkához jutásának és a képzési rendszer fejlesztésének támogatása, a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezetek munkavállalói szociális biztonságának, valamint a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának elősegítése, hozzájárulás a korengedményes nyugdíjak kifizetésének részbeni finanszírozásához, az egyes alaprészekből finanszírozott ellátások, támogatások működtetésével kapcsolatos kiadások fedezetének biztosítása, továbbá az Állami Foglalkoztatási Szolgálat és az Európai Foglalkoztatási Szolgálat működési és fejlesztési kiadásainak finanszírozásához történő hozzájárulás [Flt. 39. § (2) bekezdés].

Az Alap bevételi forrásai a munkavállalók, munkaadók és vállalkozók által fizetendő, adók módjára behajtható járulékokból (munkaadói, munkavállalói és vállalkozói járulékok), hozzájárulásokból (rehabilitációs és szakképzési hozzájárulás), továbbá központi költségvetési támogatásból, privatizációból származó és egyéb bevételekből (hatósági eljárás folytán befolyt bevétel, bírság, késedelmi pótlék stb.) származnak. Az Alap része (alrendszere) az államháztartásnak, működtetését, az alaprészek pénzeszközeinek felhasználását az Flt. és más jogszabályok [az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.), a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény, a Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény stb.] szabályozzák.

A MAT a Munkaerőpiaci Alappal kapcsolatban részben konzultatív (az Alap éves költségvetésére javaslatételi, pénzeszközei felhasználását illetően értékelési, a munkanélküli ellátásokra, foglalkoztatást elősegítő támogatásokra vonatkozó jogszabály-tervezeteket illetően véleményezési stb.), részben döntési hatásköröket gyakorol (Flt. 39/A. §, 39/B. §). A Munkaerőpiaci Alappal kapcsolatos rendelkezési jogot ugyanis a jogalkotó – taxatívan felsorolt esetekben – megosztotta a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter és a MAT között. A MAT és a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter együtdöntési joga – az Flt. szabályozásával összhangban – az Áht.-ben

is megjelenik: „Az elkülönített állami pénzalapként működő Munkaerőpiaci Alap tekintetében az illetékes miniszter rendelkezési jogát törvény által szabályozott keretek között megoszthatja a Munkaerőpiaci Alap Irányító Testületével” (Áht. 123/B. §).

A MAT és a miniszter együttdöntési joga érvényesül a Munkaerőpiaci Alap egyes alaprészei közötti átcsoportosításról, az érdekegyeztetés működési feltételeinek biztosításához történő hozzájárulásról, annak felhasználási módjáról, a rehabilitációs foglalkoztatást és az esélyegyenlőséget segítő programok, valamint a munkaerőpiaci intézményfejlesztési programok Munkaerőpiaci Alapból történő hazai finanszírozásáról, a projekteknek a Nemzeti Segélykoordinátorhoz történő benyújtását megelőzően a PHARE, majd az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával megvalósuló munkaerőpiaci programok Munkaerőpiaci Alapból történő hazai finanszírozásáról, a foglalkoztatási alaprésznek az iskolarendszeren kívüli felnőttképzési célra elkülönített pénzügyi keretén felüli részét illetően a központi és decentralizált keret arányáról, a decentralizálás elveiről, valamint az átcsoportosításokról, központi foglalkoztatási, képzési, a megváltozott munkaképességű munkanélküliek és a fogyatékos személyek képzését, az esélyegyenlőséget elősegítő képzési, valamint a munkaerőpiaci integrációs programok indításáról, és a programokhoz kapcsolódó költségekről, foglalkoztatási és képzési célú közalapítványok támogatásáról stb.

3.3. A munkaügyi tanácsok feladatát az Flt. a megyékben és a fővárosban a foglalkoztatási és munkaerő-képzési, a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatási rehabilitációját elősegítő támogatások nyújtásával kapcsolatos érdekegyeztetés ellátásában határozza meg. Ehhez a törvény egyrészt döntési jogkört (a Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási alaprészenek a megyében rendelkezésre álló eszközei felhasználásának elveiről és az egyes támogatások arányáról), másrészt konzultatív jogosítványokat (a Munkaerőpiaci Alap decentralizált pénzeszközei megyei szintű felhasználásának figyelemmel kísérése, a Munkaerőpiaci Alap rehabilitációs alaprészenek a megyében felhasználható pénzügyi keretéből nyújtható támogatásokra kiírt pályázatok tervezetének, és a megyei munkaerőpiaci szervezet működésének véleményezése, a megye foglalkoztatási helyzetével kapcsolatos rövid és hosszú távú programok kezdeményezése, véleményezése, végrehajtásuk figyelemmel kísérése, a munkaügyi központ vezetője kinevezésének, továbbá a fővárosban és a megyékben foglalkoztatható külföldiek legmagasabb száma meghatározásának előzetes véleményezése) biztosít [Flt. 13. §; 7. § (7) bekezdés].

3.4. A 16/1998. (V. 8.) AB határozatában az Alkotmánybíróság „közhatalmi jellegű közfeladatnak” minősítette a társadalombiztosítási alap bevételeinek felhasználásával kapcsolatos, az alap pénzeszközeinek meghatározott célra történő elkülönítésére, átcsoportosítására stb. biztosított döntési jogkört. [ABH 1998, 140, 145.]

A 10/1998. (IV. 8.) AB határozatában az Alkotmánybíróság megállapította: „Az állam feladatait az Alkotmány és a jogszabályok határozzák meg. Az állami feladatok végrehajtása során keletkező költségek biztosításáról pedig az Országgyűlés általában költségvetési törvényben gondoskodik. A közkiadások finanszírozásához szükséges pénzalap előteremtése (ennek keretében az adók meghatározása), miként annak elosztása is az Alkotmányból és más jogszabályokból fakadó közhatalmi jogosultság.” (ABH 1998, 107, 111.)

A fentiek alapján megállapítható: a foglalkoztatási érdekegyeztetés hatályos jogi szabályozásának rendszerében az érdekegyeztetés tartalmát adó jogok nemcsak klasszikus konzultatív (tárgyalási, javaslattevési, véleményezési stb.) jogosítványokat, hanem közhatalom-gyakorlást jelentő hatásköröket is takarnak. Az Flt. rendelkezéseiben meghatározott, közhatalmi jogosultság gyakorlását jelentő különböző rendelkezési-döntési jogokat a törvényhozó két, államigazgatási típusú szervre, a MAT-ra (a miniszterrel való együttdöntést előírva), és a munkaügyi tanácsokra telepítette. Az Flt. jelenlegi szabályozásában így a MAT és a munkaügyi tanácsok – az elkülönített állami pénzalap felhasználásának (stratégiai) kérdéseire vonatkozó döntési jogaik alapján – állami feladat ellátásában résztvevő, közhatalmi típusú, végrehajtó-rendekező tevékenység gyakorlásának jogával felruházott szervnek minősülnek. E „minőségükön” és az általuk gyakorolt jogosítványok közhatalmi jellege megítélésén az sem változtat, hogy rendelkezési-döntési jogaik gyakorlása, illetve kötelezettségeik teljesítése során (a Munkaerőpiaci Alap pénzeszközei felhasználásának részletes jogi szabályozása, illetve miniszter „felülbírálati” jogán keresztül) szoros állami kontroll érvényesül.

A közhatalmi jogosítványokkal rendelkező, államigazgatási típusú, illetőleg államigazgatási feladatot ellátó szerv beszámoltatása, azaz a szerv feletti felügyeleti kontroll gyakorlása közhatalmi hatáskört jelent. Ennélfogva az OÉT-nek a MAT beszámoltatására adott felhatalmazása is közhatalmi jogosítvány.

4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az országos foglalkoztatáspolitikai érdekegyeztetés közhatalmat gyakorló „szervezetét”, az OÉT-t a törvény nem hozta létre, s működésének alapvető szabályait sem határozta meg. Az OÉT – mint szervezet – létrejöttét, statuálásának módját (a megalkotására irányadó eljárás rendjét) tehát a törvényhozó nem szabályozta, és nem alkotott szabályokat a tagsági státusz „elnyerése” feltételeit, a taggá válás folyamatát illetően sem. Hiányoznak továbbá a „szervezet” működésére vonatkozó alapvető szabályok is. Az OÉT-re vonatkozó joganyag egységes abban, hogy a Tanács létezését, jogrendszerben elfoglalt helyét csupán hatáskörei jelzik, a hatáskörök gyakorlása során biztosított, az érdekegyeztetés tartalmát adó (véleményezési, beszámoltatási, jelölési stb.) jogok gyakorlásában való részvétel azonban a

„szervezet” jogképessége hiányában állami úton kikényszeríthetetlen.

Az OÉT jogi keretei minimális kritériumai rendezésének hiányában megállapítható, hogy a jogalkotó nem teremtetette meg az országos foglalkoztatáspolitikai érdekegyeztetésnek intézményi keretet adó fórum legitimitását, és nem tisztázható a „tagok” kiléte sem. Ezt a jogi státus nélküli, a jogi szabályozás alapján meg nem határozható tagságú „szervezetet” a törvényhozó ugyanakkor egy közhatalmi jogosítványokkal rendelkező, államigazgatási típusú szerv feletti felügyeleti jogkör gyakorlására (a MAT beszámoltatására), másrészt e szerv megalakításában való részvételre (a MAT érdekképviselői oldalát alkotó tagjai jelölésére) jogosította fel. Ez egyben azt is jelenti, hogy a MAT és a közhatalmi hatáskörökkel is felruházott munkaügyi tanácsok érdekképviselői oldalait alkotó tagok – az OÉT és „az OÉT-ben képviselővel rendelkező” érdekképviselők jelölési joga alapján – a minisztertől, illetve a munkaügyi központ vezetőjétől származó kinevezésüket, illetve megbízásukat egy statu álatlan, legitimitással nem rendelkező „szervezettől”, illetve a „szervezetben” – a jog által meg nem határozott szabályok szerinti – „tagsággal”, képviselővel rendelkező érdekképviselői koalíciók jelölése alapján kapják.

Az Alkotmánybíróság megállapítja: az OÉT-re vonatkozó törvényi szabályozás hiányosságai, azaz a megalakulás, tagság, működés alapvető szabályai törvényi rendezésének hiánya következtében sérül a jogállamiság alapvető követelménye, konkrétan az a követelmény, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtsek ki a tevékenységüket [56/1991. (XI. 8.) AB határozat, ABH 1991, 454, 456.]. Az OÉT-t, mint közhatalmat gyakorló, illetve közhatalmat gyakorló testületek (MAT, munkaügyi tanácsok) megalakításában, létrehozásában résztvevő szervezetet a jog (a törvényhozó) formálisan nem intézményesítette. E formálisan létre sem hozott, jogi legitimitációval nem rendelkező szervezet értelemszerűen nem legitimálhat összetételükben tőle függő, ugyancsak közhatalmat gyakorló további szervezeteket (MAT, munkaügyi tanácsok) sem. Az érdekegyeztetés országos fóruma szabályozásának fenti hiányosságai folytán nem kiszámítható a MAT és a munkaügyi tanácsok közhatalmi hatásköröket is gyakorló szervezeteinek a működése sem, mivel megalakulásuk a jog által kellően nem szabályozott, tisztázatlan jogállású, összetételű és működésű „szervezet”, illetve annak a jog által meg nem határozott „tagjai” döntésének függvénye.

A szabályozás elmaradásában megnyilvánuló mulasztás az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével ellentétes helyzetet eredményezett, mivel a közhatalmi jogosítványokkal rendelkező érdekegyeztető fórumok létének törvényi alapja hiányzik, és így nem biztosított a legitimitációjuk.

A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság határidő megjelölésével – az indítványokkal támadott rendelkezé-

sek alkotmányossági vizsgálata eredményeként – felhívta a törvényalkotót a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenes helyzet megszüntetésére.

Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a munkavállalói és munkaadói érdekképviselőknek a foglalkoztatással, a munkanélküliek ellátásának biztosításával, munkához jutásának támogatásával, szociális biztonságának elősegítésével kapcsolatos állami feladatok ellátásába való bevonása, ennek érdekében az állam és érdekszervezetek képviselőiből álló testületeknek a felállítása és a testületeknek egyes közhatalom gyakorlására jogosító hatáskörökkel való felruházása önmagában nem feltétlenül alkotmányellenes. Az állami feladatok ellátásának finanszírozására létrehozott elkülönített állami pénzalap működtetéséhez járulékok fizetésével hozzájáruló személyeknek az alap pénzeszközei felhasználásába való bevonása történhet az érdekképviselők közvetítésével, az állam és az érdekszervezetek képviselőiből álló testületek felállításával, de más módon, pl. az alap önkormányzati típusú igazgatásának megteremtésével is. A közhatalom-gyakorlást jelentő állami feladatok társadalmi, érdekképviselői szervezeteknek való átadása azonban csak az Alkotmány rendelkezéseinek megfelelő, azokkal összhangban álló keretek között történhet.

Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására tekintettel rendelte el.

Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmath Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 27/B/1997.

Dr. Harmath Attila alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet a határozat 1. pontjával, amelyben az Alkotmánybíróság hivatalból eljárva mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapít meg és felhívja az Országgyűlést, hogy alkossa meg az Országos Érdekegyeztető Tanács létrehozására és működésére vonatkozó szabályokat.

1. Az Alkotmány nem tartalmaz rendelkezést az érdekegyeztetésről. A preambulumnak az Alkotmány módosítá-

sáról szóló 1989. évi XXXI. törvénnyel meghatározott szövege utal a szociális piacgazdaságra.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek el látásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) rendelkezett az Országos Érdekegyeztető Tanács és a Megyei (fővárosi) Munkaügyi Tanács létrehozataláról és működéséről. Az Flt. törvényjavaslatának indokolása szerint „a szociális piacgazdaságban az előző berendezkedéshez képest teljesen megváltozik a gazdaság közvetlen résztvevői közötti szereposztás. Meg kell szűnjön a totális és paternalisztikus államfelfogás és át kell adja helyét egy, a szociális partnerségre törekvő szemléletnek”. Ennek érdekében szabályozta az Flt. a foglalkoztatási kérdésekben az érdekegyeztetési tevékenységet országos és megyei (fővárosi) szinten. Az érdekegyeztetés résztvevői a munkavállalók és a munkáltatók érdekképviselői szervezetei által kijelölt képviselők, valamint a Kormány és helyi szinten az önkormányzat képviselői.

Az Flt. nem tartalmaz meghatározást arról, hogy a munkavállalók és a munkáltatók milyen érdekképviselői szervezeteit kell az érdekegyeztetésnél számításba venni.

2. Az érdekképviselő kérdés az Alkotmánybíróság tevékenységének kezdete óta jelentkezik. A 8/1990. (IV. 23.) AB határozatban kifejtett és azóta is követett értelmezés szerint az Alkotmány 4. §-a az érdekvédelmi és képviselői jogot a szakszervezeteken kívül az érdekképviselői szerveknél is elismeri, de sem a 4. §, sem a 70/C. § (1) bekezdése nem tartalmaz előírást az érdekvédelmi és képviselői tevékenység tartalmáról (ABH 1990, 42, 44.). Az érdekvédelmi szerepet az Alkotmánybíróság gyakorlatában többnek tekinti, mint a magánérdekek védelmét, ezt a tevékenységet az Alkotmány preambulumban kimondott szociális piacgazdaság megvalósulásához tartozónak minősíti [24/1990. (XI. 8.) AB határozat, ABH 1990, 115, 118.].

Az Alkotmány preambulumban szereplő szociális piacgazdaság nem alapjog, hanem államcél [33/1993. (V. 28.) AB határozat, ABH 1993, 246, 248.]. Az érdekegyeztetési rendszer kialakítását az Alkotmány jelenlegi szövege nem írja elő, a preambulumban deklarált szociális piacgazdaság elvének az Alkotmány többszöri módosítása ellenére nincs konkretizálása. A jogalkotónak – az Alkotmány egyéb kérdésekre vonatkozó szabályainak a keretei között – nagy szabadsága van a rendszer kialakításánál.

3. Az érdekegyeztetés nem jelenti azt, hogy az érdekegyeztetést végző fórumok közhatalmi jogosítványokat kapnak. Nem teszi az állami döntési rendszer részévé az érdekegyeztetés szerveit a Torinóban 1961. október 18-án kelt Európai Szociális Karta sem (kihirdette az 1999. évi C. törvény), bár több cikkében rendelkezik az érdekegyeztetésről (így a II. rész 3, 4, 5, 6. és 33. cikk).

Az olyan jogszabályi rendezés, amely az érdekegyeztetési fórumokat közhatalmi jogosultságokkal ruházza fel,

megköveteli az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdése alapján a valamennyi érintett részére biztosított választójogot, vagy a közvetett választási rendszerben az érintettek visszavezethető választási láncolatot, a demokratikus legitimitációt [16/1998. (V. 8.) AB határozat, ABH 1998, 140, 43, 145–150.].

Az a szabályozás, amely az érdekegyeztető fórumoknak közhatalmi jogosultságokat biztosít, más szempontból is alkotmányossági aggályokat vethet fel. Tekintettel azonban arra, hogy az indítványok erre nem terjedtek ki, a jelen ügyben vizsgálatukra nem kerülhet sor. Megjegyzendő mégis, hogy az érdekegyeztetésben résztvevők jogszabály útján történő meghatározása akadálya lehet az érdekképviselői szervek jogalkotást követő szabad mozgásának, a figyelembe vett szervezetek képviselői szerepe változásának, új szervezetek megjelenésének és jelentős támogatottságának. Ez a körülmény az Alkotmány 70/C. §-ának (1) bekezdésével ellentétessé teheti a szabályozást [a 70/C. § (1) bekezdésén alapuló plurális érdekképviselői rendszerre vonatkozott az 52/1994. (XI. 4.) AB határozat, ABH 194, 286, 287, hasonló álláspontot fejt ki a 6/2001. (III. 14.) AB határozat, ABH 2001, 93, 103–104.]. Az érdekegyeztetésben résztvevők körének jogszabállyal történő rögzítése az ebbe a körbe nem tartozók figyelmen kívül hagyása miatt az Európai Emberi Jogi Egyezmény 11. cikkének megsértésével is járhat (National Union of Belgian Police v. Belgium, Appl. No. 4464/70, 39. pont, Swedish Engine Drivers' Union v. Sweden, Appl. No. 5614/72, 40, 45–47. pont).

Az elmondottak alapján nézetem szerint nem az alkotmányossági szempontból aggályos, de a jelen ügyben az eljárási feltételek hiányában nem vizsgálható jogi szabályozás kiegészítésére kötelezés lett volna a megoldás.

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István alkotmánybíró párhuzamos indokolása

Egyetértek azzal, hogy jelen ügyben az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapított meg. Az alkotmányellenes helyzetet a határozatban foglaltaktól részben eltérő okokkal magyarázom, és eltérően ítélem meg az alkotmányellenesség megszüntetésének módját is.

I.

Helyesnek tartom a határozat indokolásának azt a – rendelkező részben foglaltakat kiegészítő – megállapítását, hogy az országos foglalkoztatáspolitikai érdekegyeztetésben részt vevő, „közhatalmi jogosítványokkal rendelkező érdekegyeztető fórumok létének törvényi alapja hiányzik, és így nem biztosított legitimitásuk”. A közhatalmi döntéshozatalra vonatkozó legitimitáció hiánya sérti az Alkotmány 2. § (2) bekezdését és 4. §-át.

1. Az 1989–90-ben létrehozott magyar Alkotmány nem nevesíti a gazdasági és szociális érdekegyeztetés csúcsszervét, és nem írja elő meghatározott makroszintű érdekegyeztető intézményrendszer létrehozását. Az Alkotmány 4. §-a csupán általánosságban rendelkezik a szakszervezetek és más érdekképviselők érdekvédő és érdekképviselő funkciójáról. Ezzel ellentétes koncepciót tükröz például a francia alkotmány, amelyben szerepel a konzultatív jogkörrel rendelkező Gazdasági és Szociális Tanács. Egyetértek a határozat indokolásával, amely szerint nem következik az Alkotmány 4. §-ából, hogy a törvényhozás érdekegyeztetési csúcsszerv vagy más intézmények létrehozataláról rendelkezzen.

A határozat indokolásában megállapítja, hogy az intézményesített egyeztető mechanizmusok működtetése hozzátartozik és egyben biztosítéka is annak, hogy az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében írt ‘demokratikus’ jelző tartalommal telítődjék”. Kétségtelen, hogy a különböző érdekcsoportok informális csatornákon keresztül befolyásolják a kormányzatokat. Ezért kézenfekvő megoldásnak tűnik, hogy az érdekegyeztetési formák intézményesítése az Alkotmány szövegében vagy az Alkotmányból fakadó követelményként jelenjen meg, mert – a feltételezés szerint – így széles és nyilvános néprészvételre nyílna lehetőség a döntéshozatali folyamatokban. Ám „*A stato sindacalista e corporativoba vezető út a demokrácia jószándékával van kikövezeve.*” (Sólyom László: Pártok és érdekszervezetek az alkotmányban. Rejtjel, Budapest, 2004. 208–209. o.) A közhatalmi döntéshozatal nem lesz demokratikusabb attól, hogy a gazdasági, szociális és más érdekszervezetek számára speciális együttdöntési fórumokat hoznak létre. Az Alkotmánynak a közérdekű adatok megismeréséhez és a véleménynyilvánításhoz való jogot megfogalmazó 61. §-a tág teret biztosít arra, hogy a politikai közösség tagjai egyénileg vagy csoportosan, illetve szervezetek révén megfogalmazzák javaslataikat, véleményüket a közügyek eldöntésekor. Ennél többet az Alkotmány egyetlen rendelkezése sem követel meg.

2. Az elmúlt években kialakultak az országos szintű gazdasági és szociális érdekegyeztetés intézményei, melyek csúcsszerve az Országos Érdekegyeztető Tanács (a továbbiakban: OÉT). Az Országgyűlés nem csupán a hagyományos konzultációs jogosultságokat ismerte el, hanem az OÉT-et, valamint a Munkaerőpiaci Alap Irányító

Testületét és a munkaügyi tanácsokat – a határozat indokolásában ismertetett – közhatalmi jogosítványokkal is felruházta. Miközben tehát a foglalkoztatási érdekegyeztetés szervei beépültek az állami döntéshozatalba, a – határozat indokolásában szintén feltárt – szabályozási hiányosságok miatt az országos érdekegyeztető fórumnak nincs jogi alapja, és kérdéses az esetleges új tagok belépése. Míg az egyesülési jogi szabályok rendezik az egyes szakszervezetek és más érdekképviselők jogi státuszát, és megkövetelik a belső demokratizmust, az országos érdekegyeztető fórumok jogalanyisága tisztázatlan.

3. A közhatalom-gyakorlás alkotmányos feltételeit az Alkotmánybíróság az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében szereplő népszuverenitás elvét alapul véve határozta meg: „A közhatalom gyakorlásának (...) alkotmányos feltétele, hogy arra demokratikus legitimitáció alapján kerüljön sor.” [38/1993. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1993, 256, 262.; 16/1998. (V. 8.) AB határozat, ABH 1998, 140, 146.] „A demokratikus legitimitáció elsődlegesen valósul meg akkor, ha a közhatalmat gyakorló testületet a választópolgárok közvetlenül választják. Demokratikus a legitimitáció akkor is, ha a közvetlenül választott szervezet által választott vagy kinevezett szervek, személyek gyakorolnak közhatalmat. Amíg a választások, kinevezések láncolata a választópolgároktól a közhatalmat gyakorló szervig, személyig folyamatos, a demokratikus legitimitáció nem vitatható. Ezért tekinthető demokratikusan legitimálnak a Kormány és az államigazgatási szervezet is.” (ABH 1998, 140, 146.)

Az Alkotmánybíróság a társadalombiztosítási önkormányzatok közhatalom-gyakorlásának alkotmányossági vizsgálatakor általános érvénnyel állapította meg: „Választások általi legitimitáció esetén mellőzhetetlen feltétel, hogy az önkormányzat valamennyi választójoggal rendelkező alanya jogosult legyen részt venni a választásokon. Emellett a választásnak a konkrét önkormányzati szerv tagjainak konkrét alkalommal történő meghatározására kell irányulnia. Ellenkező esetben nem lehet a közhatalmi feladat ellátására adott felhatalmazásról beszélni. Nem megfelelő tehát a más célú, más feladatra való felhatalmazásra irányuló választás eredményeit alapul venni a személyi összetétel meghatározása szempontjából. (...)”

A demokratikus legitimitáció delegálási rendszerben is csak úgy jöhet létre, ha az önkormányzati alanyok többsége határozza meg az önkormányzati képviselők személyét. Ha társadalmi szervezetek vagy érdekképviselők jogosultak a delegálásra, szükséges, hogy az önkormányzati alanyok túlnyomó többsége tagja legyen ezeknek a szervezeteknek. A választott önkormányzatokkal szemben ugyanis, ahol minden önkormányzati alanynak választójoga van, a delegációs elven létrehozott önkormányzatok „választói” értelemszerűen azoknak a testületeknek a tagjaira korlátozódnak, amelyek jogosultak közvetlenül vagy közvetve képviselőket küldeni. Ha a szervezetek az alanyok túlnyomó többségét magukban foglalják, a legiti-

máció fennáll. A „túlnyomó többség” megkövetelésére azért van szükség, mert a delegálásra jogosult szervezetben tagsággal nem rendelkező önkormányzati alanyok ki vannak zárva az önkormányzati képviselők személyének meghatározásából, azaz nem ahhoz hasonlítható a helyzet, mintha nem élnének választójogukkal, hanem nincs választójoguk. Az pedig alkotmányosan nem várható el, hogy az önkormányzat alanyai az önkormányzati képviselők delegálásának befolyásolása céljából belépjenek az érdekképviseltek alapításának joga, illetve az egyesülési jog alapján létesült szervezetbe, amelynek csupán egyik feladata és részjogosítványa a delegálás.” [16/1998. (V. 8.) AB határozat, ABH 1998, 140, 148–149.]

Mindezeket figyelembe véve úgy ítélem meg, hogy a közhatalmi jogosítványokkal rendelkező érdekegyeztető fórumok legitimitációjának hiánya ellentétes az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében szereplő népszuverenitás elvével.

4. Mivel a vizsgált esetben szakszervezetek és más érdekképviseltek legitimitáció nélküli közhatalom-gyakorlásáról van szó, sérül az Alkotmány 4. §-a is. Ez a rendelkezés ugyanis a szakszervezetek és más érdekképviseltek érdekvédelmi és érdekképviselési jogát ismeri el, amelybe nem tartozik bele a közhatalom-gyakorlás. Az Alkotmány így világosan elválasztja a közhatalmat gyakorló alkotmányos intézményeket az ilyen hatalommal nem rendelkező szervezetektől. [Az Alkotmány 3. § (3) bekezdése az állam és a társadalom közötti közvetítésben számos alkotmányos jogosultsággal, kiváltsággal rendelkező pártoknak kifejezetten megtiltja, hogy közvetlenül közhatalmat gyakoroljanak.] Az érdekszervezetek konzultációs jogai összeférnek az Alkotmány 4. §-ával, ezen túlmenően csak akkor vehetnek részt a közhatalmi döntéshozatalban, illetve akkor láthatnak el átruházott állami feladatot, ha kellő legitimitációval rendelkeznek, és az állam felügyeli tevékenységüket.

II.

A határozat szerint a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetése érdekében az Országgyűlésnek a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényben (a továbbiakban: Flt.) rendelkeznie kell az OÉT szervezetének létrehozataláról és működéséről. Ez csupán az egyik lehetséges módja az alkotmányellenesség megszüntetésének.

1. Az Flt. nem tartozik az Alkotmányban nevesített törvények közé, és az Alkotmány nem követeli meg, hogy e szabályozási tárgykörben az Országgyűlés önálló törvényt fogadjon el. Ahogyan azt a határozat indokolása is megalapítja, az országos szintű foglalkoztatási érdekegyeztetés körébe tartozó jogokról az Flt.-n kívül számos más jogszabály is rendelkezik: a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, a szakképzésről szóló 1993. évi

LXXVI. törvény, a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény, valamint az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyont értékesítéséről 1995. évi XXXIX. törvény. Mindezek miatt az országos érdekegyeztetésben részt vevő fórumok létének törvényi megalapozása az Flt.-n kívül történhet már létező egyéb törvényben. Emellett, bár „jogszabályi kényszer nincs az egységes érdekvédelmi törvény meghozatalára”, az Országgyűlés új, önálló törvényt (akár átfogó érdekegyeztetési törvényt) is alkothat. (518/B/1996. AB határozat, ABH 1996, 624, 625.)

2. Az Alkotmányból nem következik, hogy meghatározott intézményrendszer keretei között valósuljon meg az országos foglalkoztatási érdekegyeztetés, és az sem, hogy ezek a fórumok közhatalmi jogosítványokkal is rendelkeznek. Ezért az Országgyűlés úgy is megszüntetheti az alkotmányellenes helyzetet, hogy a törvényekből kiiktatja a közhatalmi jogosítványokat, és minden érintett szervezet számára biztosítja, hogy az érdekkörébe tartozó közügyekben – a szükséges közérdekű információk birtokában – megjeleníthesse javaslatait, álláspontját. Ebben az esetben a törvényhozónak elsősorban az Alkotmánynak a közérdekű adatok megismeréséhez és a véleménynyilvánításhoz való jogot megfogalmazó 61. §-ára, valamint a Kormány és az érdekelt társadalmi szervezetek együttműködéséről rendelkező 36. §-ára kell tekintettel lennie.

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom:

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky Éva s. k.,
alkotmánybíró

VI. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

**A környezetvédelmi és vízügyi miniszter
8002/2005. (MK 138.) KvVM
t á j é k o z t a t ó j a
a nyílt karszt területek külterületi jegyzékéről**

1. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 19. § (3) bekezdése alapján mellékeltlen közzéteszem a nyílt karszt területek jegyzékét.

2. A jegyzék tájékoztató jellegű, nem érinti a Tvt. és más jogszabályok által biztosított védettségeket, illetve korlátozásokat.

3. A Tvt. 19. § (3) bekezdése alapján tilos a nyílt (fedetlen) karsztos kőzetből álló felszínen a karsztos kőzet, illetve a karsztvíz szennyezése vagy állapotának jogellenes megváltoztatása.

4. A tájékoztató mellékletét képező jegyzéket a Környezetvédelmi és Vízügyi Értesítő teszi közzé. A jegyzék a nyílt karszt területekkel érintett földrésztetek külterületi helyrajzi számaikat tartalmazza.

Dr. Persányi Miklós s. k.,
környezetvédelmi és vízügyi miniszter

**Az Állami Számvevőszék elnökének
p á l y á z a t i f e l h í v á s a
a Szülőföld Alap könyvvizsgálói feladatainak
ellátására**

Az Állami Számvevőszék (1052 Budapest, Apáczai Csere János u. 10.) elnöke – hivatkozással az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) negyedik fejezetében (54–60. §-ok), különösen az Áht. 57. §-ának (5) bekezdésében, valamint a Szülőföld Alapról szóló 2005. évi II. törvény és annak végrehajtásáról szóló 105/2005. (VI. 16.) Korm. rendelet 26. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra – a javaslatlételi jogának megalapozása céljából a közbeszerzési törvény hatálya alá nem tartozó

nyilvános pályázatot

hirdet a Szülőföld Alap könyvvizsgálói feladatának ellátására.

1. *A megbízás időtartama:* 2005. február 28-tól kezdődő első üzleti évtől a 2009. üzleti évvel bezárólag.

2. *A pályázó feladatai:*

a) a Szülőföld Alap számvetési törvény és az államháztartási törvény szerinti éves beszámolója valódiságának, jogszabályszerűségének vizsgálata, különös figyelemmel az államháztartásról szóló törvény IV. fejezetében foglaltakra;

b) a könyvvizsgálat keretében az alapot kezelő szerv elé terjesztett minden lényeges üzleti jelentés, előterjesztés vizsgálata abból a szempontból, hogy az abban szereplő adatok a valós adatokat tartalmazzák-e, illetve megfelelnek-e a jogszabályi feltételeknek;

c) folyamatos együttműködés az Állami Számvevőszékkel és folyamatos kapcsolattartás és együttműködés a Magyar Államkincstárral, az alap működtetési feladatai-

nak ellátásáért felelős Határon Túli Magyarok Hivatalával, valamint igény esetén a külügyminisztériummal és a Szülőföld Alap elvi irányító testületével, a Tanácssal; az együttműködés keretében a könyvvizsgálói jelentés egy-egy példányának megküldése az Állami Számvevőszék Stratégiai és összefoglaló osztályának, a Magyar Államkincstárnak, a Tanácsnak, illetőleg a Szülőföld Alappal rendelkezni jogosult külügyminiszternek;

d) a könyvvizsgálói feladatokhoz kapcsolódó szakmai tanácsadás;

e) egyéb jogszabályokban meghatározott feladatok.

3. *A pályázat benyújtásának ideje:* 2005. november 21., 12.00–14.00 óra között.

4. *A pályázat benyújtásának helye:* Állami Számvevőszék, 1052 Budapest, Apáczai Csere János u. 10., II. emelet 219. szoba.

5. *Résztvételi feltételek:*

a) A pályázaton belföldi természetes és jogi személyek vehetnek részt, akik rendelkeznek a magyar jogszabályok szerinti könyvvizsgálói jogosultsággal és igazolják a Magyar Könyvvizsgálói Kamarai tagságukat.

b) Ha a pályázó jogi személy, a pályázatnak tartalmaznia kell a pályázattevőnek a beadás idejéhez képest 30 napnál nem régebbi cégkivonatát, a természetes személy könyvvizsgálói megnevezését és adatait, valamint a természetes személy Magyar Könyvvizsgálói Kamarai tagságának számát.

c) Mind a természetes, mind a jogi személyek esetében csatolni kell a felelősségbiztosítási kötvényük másolatát. A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázó részletes, kötelező erejű nyilatkozatát az alábbiak szerint:

– a pályázó neve, székhelye, telefonszáma, telefax-száma, rövid bemutatása,

– a könyvvizsgálói díj mértékének és a fizetési feltételek meghatározása,

– a pályázat benyújtásának határidejétől számított minimum 90 nap pályázati kötöttség vállalása,

– szakmai referenciák megjelölése,

– a könyvvizsgálatra vonatkozó feladattervnek, munkaprogramjának ismertetése,

– az államháztartás alrendszerében szerzett tapasztalatok (ellenőrzési, illetve könyvvizsgálói tevékenység) ismertetése,

– a feladatok határidőn belüli végrehajtására vonatkozó nyilatkozat,

– a vállalási díjat (árpályázat, Ft/nap/fő+áfa),

– nyilatkozat, amelyben a pályázó – nyertessége esetére – hozzájárul pályázatának a Külügyminisztérium részére történő átadására,

– nyilatkozat, melyben kötelezően elismeri a Szülőföld Alap titokvédelmi és biztonsági előírásait.

6. Érvényességi feltételek:

- a) kamarai tagság és annak igazolása,
- b) felelősségbiztosítás meglétének igazolása,
- c) a részvételi feltételekben meghatározott pályázat-tétel hiánytalan teljesítése.

7. A pályázatok felbontása:

A pályázatok felbontására a pályázatok benyújtására nyitva álló határidő lejártát követően az Állami Számvevőszék hivatalos helyiségében kerül sor. A bontási eljárás során kizárólag a pályázat kiírójának képviselője és a közjegyző vesz részt.

A közjegyző a pályázatok leadásának és felbontásának körülményeiről a helyszínen okiratot állít ki. A bontásról közjegyző által hitelesített jegyzőkönyv készül.

8. A pályázatok értékelése:

a) A pályázatok felbontását követően a kiíró által létrehozott bizottság megvizsgálja a pályázatok részvételi feltételeinek megfelelő érvényességét, majd a kiírt szempontok szerint számba veszi azokat, és javaslatot tesz a pályázat nyertesére. A nyertes pályázóról az Állami Számvevőszék elnöke dönt.

b) Az érvényes pályázatok értékelése során

- a könyvvizsgálói munkaprogram,
- az árpályázat,
- a szakmai referenciák, különös tekintettel az államháztartás (elkülönített állami pénzalapok) területén szerzett szakmai tapasztalatok,
- a felelősségbiztosítás mértéke

kerülnek értékelésre.

c) A pályázatok értékelése során a kiíró által létrehozott bizottság az alábbi súllyal veszi figyelembe a pályázat egyes elemeit:

1. könyvvizsgálói munkaprogram, max.	30 pont
2. árpályázat (nagyság, mérték, időbeli ütemezés), max.	20 pont
3. szakmai referenciák, max.	10 pont
4. államháztartás területén szerzett szakmai tapasztalatok, max.	30 pont
5. felelősségbiztosítás mértéke, max.	10 pont

9. *Elbírálási határidő:* 2005. november 30-ig, majd eredményes pályázat esetén az Állami Számvevőszék elnöke megteszi javaslatát a külügyminiszternek.

10. Egyéb információk:

a) A pályázatokat a pályázati felhívásban megjelölt címre és időpontban, zárt, cégjelzés nélküli borítékban, 5 példányban, magyar nyelven kell benyújtani. A pályázatokat a pályázati felhívásban megadott határidőben és he-

lyen, személyesen vagy meghatalmazott útján kell az átvevő részére leadni. A meghatalmazott köteles igazolni képviseleti jogosultságát.

b) A borítékon fel kell tüntetni az alábbi szöveget: „Pályázat a Szülőföld Alap könyvvizsgálói feladatainak ellátására”

c) A pályázó köteles az eredeti példányt megjelölni „EREDETI” felírással. Ha a pályázó ezt elmulasztja, a kiíró választ egyet a beérkezett példányok közül, ami a továbbiakban az eredeti példány funkcióját tölti be. Ha a példányok között eltérés adódik, az így megjelölt példány az irányadó.

d) A pályázatok határidőn belüli beérkezését az átvevő által kiállított átvételi elismervény bizonyítja. A határidőn túl érkezett pályázatok nem kerülnek átvételre.

e) A pályázattal kapcsolatban felvilágosítást adni jogosult: dr. Zsolnay András számvevő a 484-9221-es telefonszámon.

Dr. Kovács Árpád s. k.,
az Állami Számvevőszék elnöke

A Belügyminisztérium Országos Bünmegelőzési Központjának p á l y á z a t i f e l h í v á s a

A Belügyminisztérium Országos Bünmegelőzési Központ (OBmK) az egyes közrendvédelmi bírságokból befolyó pénzüsszegek felhasználásának céljáról és eljárási szabályairól szóló 138/1999. (IX. 1.) Korm. rendelet 6. §-ának felhatalmazása alapján a belügyminiszter megbízásából

pályázatokat

ír ki az alábbi témákban:

I.

„Az önkormányzatok és a rendőrség együttműködésén alapuló bünmegelőzési programok megvalósításának támogatására” címmel a Társadalmi Bünmegelőzés Nemzeti Stratégiája céljainak végrehajtásából származó 2005-ben és 2006-ban megvalósítandó feladatokról szóló kormányhatározatban meghatározott feladatok közül a városi, kerületi önkormányzatok és a helyi rendőri szervek együttműködésén alapuló, már folyamatban lévő vagy most induló, a bünmegelőzés körébe tartozó programjai-

nak megvalósítását segítő, a lakosság élet- és vagyonvédelmének biztosítását magába foglaló programok támogatására.

II.

„A Határőrség bűnmegelőzési feladatai továbbfejlesztésének támogatására” címmel a Határőrség már folyamatban lévő, vagy most induló, a bűnmegelőzés körébe tartozó programjainak megvalósítását segítő, illetve a Társadalmi Bűnmegelőzés Nemzeti Stratégiája cselekvési programjában meghatározott célok közül a rendvédelmi szervek feladatkörébe tartozó tevékenység megvalósítását magába foglaló programok támogatására.

III.

„Az illegális migráció visszaszorítása és kezelése érdekében végzett tevékenység támogatására” címmel az illegális migráció visszaszorítása, kezelése érdekében végzett tevékenység, valamint az érintettek származási országukba való visszatérése elősegítéséhez kapcsolódó tevékenység megvalósítását magába foglaló projektek támogatására.

A részletes pályázati felhívások megtekinthetők a Belügyminisztérium honlapján (www.bm.hu „Pályázatok” cím alatt), és ugyaninnen a pályázati adatlapok letölthetők.

Belügyminisztérium

Helyesbítés: A Magyar Közlöny 2005. évi 121. számában kihirdetett, a hatósági közvetítőkről szóló 179/2005. (IX. 9.) Korm. rendelet 5. §-a (1) bekezdésének d) pontja helyesen:

„d) az 1. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek a nyilvántartásba való felvételkor nem felelt meg, vagy e feltételek utóbb megszűntek;”

(Kézirathiba)

A Magyar Közlöny 2005. évi 133. számában kihirdetett, az átvételi kötelezettség alá eső villamos energia átvételének szabályairól és árainak megállapításáról szóló 56/2002. (XII. 29.) GKM rendelet módosításáról szóló 78/2005. (X. 7.) GKM rendelet mellékletének 3. pontjával megállapított, az R. 4. számú mellékletében szereplő 1. táblázat 1–5. pontja helyesen:

[A 4. § (4) és (5), valamint a 4/A. § (3) bekezdés alapján vásárolt villamos energia előállítási módja]		Csúcsidőszakban		Völgyidőszakban		Mélyvölgy időszakban		Összesen	
		MWh	M Ft	MWh	M Ft	MWh	M Ft	MWh	M Ft]
1.	geotermikus energia [4/A. § (3) bekezdés e) pont]								
2.	napenergia [4/A. § (3) bekezdés a) pont]								
3.	szélenergia [4/A. § (3) bekezdés b) pont]								
4.	biogáz vagy biomassza [4/A. § (3) bekezdés d) pont]								
5.	vízerőmű [4/A. § (3) bekezdés c) pont]								

(Kézirathiba)

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kormányrendelet felhatalmazása alapján jelenteti meg a Miniszterelnöki Hivatal a Magyar Közlöny mellékleteként a **HIVATALOS ÉRTESÍTŐT**. A lap hetente, szerdánként, tematikus főrészekben hitelesen közli a legfőbb állami, önkormányzati, társadalmi, gazdasági szervek, illetve szervezetek személyi, szervezeti, igazgatási és képzési, valamint a hírközlési tevékenység (frekvenciagazdálkodás, távközlés, postaügy, informatika) közleményeit, továbbá az üzleti élet híreit. Térítési díj ellenében közzé tesszük a Kincstári Vagyon Igazgatóság vagyonértékesítési pályázatait, az állami, társadalmi, gazdasági szervezetek, parlamenti pártok, kamarák, helyi önkormányzatok, egyházak, különböző képviseletek közleményeit. Fizetett hirdetésként – akár színes oldalakon is – helyet kaphatnak az Értesítőben a gazdálkodó szervezetek, egyetemek, alapítványok, de magánszemélyek közérdeklődésre számot tartó közlései is.

Őszintén reméljük, hogy a hírek, információk, közlemények egy lapban történő pontos és rendszerezett formában való közreadásával sikerül hatékonyabbá és eredményesebbé tenni előfizetőink tájékozódását a hivatali és üzleti életben. Az érdeklődők számára egyéb hasznos információkat is nyújt a lap.

Az Európai Unió Hivatalos Lapja 2004. május 1-jétől az Európai Unió hivatalos nyelveként magyarul is megjelenik. A hivatalos lap L és C sorozatból áll.

Az L (Legislation) sorozatban kerülnek kiadásra az Európai Unió hatályos jogszabályai, az ún. elsődleges jogforrások (alapító szerződések, csatlakozási szerződések, társulási szerződések), továbbá az alábbi jogforrások: *rendeletek, irányelvek, határozatok*.

Az EU Hivatalos Lapjában történő közzétételt követően az évfolyam és a kötet számára, valamint a megjelenés dátumára hivatkozással, cím szerint, 2004. május 1-jétől folyamatosan tájékoztatást adunk a hivatalos lap L kiadásában megjelenő jogi aktusokról a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő **Hivatalos Értesítőben**.

A lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. címén, levélcím: 1394 Budapest 62., Pf. 357; faxszám: 318-6668.

2005. évi éves előfizetési díja: 13 248 Ft áfával.

A **HIVATALOS ÉRTESÍTŐ** egyes számai megvásárolhatók a kiadó közlőnyboltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. telefon/fax: 267-2780) vagy a Közlöny Centrumban (1072 Budapest, Rákóczi út 30., bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán, telefon: 321-5971, fax: 321-5275).

MEGRENDELŐ LAP

Megrendelem a **HIVATALOS ÉRTESÍTŐ** című lapot példányban, és kérem a következő címre kézbesíteni:

Megrendelő neve:

címe (város/község, irányítószám):

utca, házszám:

Ügyintéző (telefonszám):

2005. évi előfizetési díj fél évre 6624 Ft áfával ☐

egy évre 13 248 Ft áfával ☐

Számlát kérek a befizetéshez. ☐

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát.

Kelt.:

.....
cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény rendelkezik – többek között – a Magyar Köztársaság Kormánya hivatalos lapjának, a **Határozatok Tárá**nak megjelentetéséről.

A Határozatok Tárát szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal a Szerkesztőbizottság közreműködésével, évente mintegy 60 alkalommal jelenik meg.

A Határozatok Tára a Kormánynak azokat a határozatait (kétezeres) közli, amelyeknek közzétételét a Kormány elrendelte, továbbá tartalmazza a miniszterelnök határozatait, a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter határozatait, valamint a minisztériumok, az országos hatáskörű szervek, az önkormányzatok közleményeit, hirdetményeit, különféle tájékoztatóit, továbbá azokat a közleményeket stb., amelyeket a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter engedélyez.

A Határozatok Tára megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címen (Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6.; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357) vagy a 318-6668 faxszámán.

Éves előfizetési díja 2005. évre: 20 424 Ft áfával.

Példányonként megvásárolható a kiadó közlőnyboltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6., tel./fax: 267-2780) vagy a Közlöny Centrumban (1072 Budapest, Rákóczi út 30., bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán, tel.: 321-5971, fax: 321-5275).

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a

HATÁROZATOK TÁRA

című lapot példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

2005. évi előfizetési díj egy évre: 20 424 Ft áfával. ☐

fél évre: 10 212 Ft áfával. ☐

Csekket kérek a befizetéshez ☐

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát!

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A Miniszterelnöki Hivatal és a Belügyminisztérium közös szerkesztésében havonta megjelenő

ÖNKORMÁNYZATOK KÖZLÖNYE

az önkormányzatok számára működésük során hasznos és nélkülözhetetlen tájékoztatói forrás.

A kiadvány első három része az önkormányzatokat érintő, újonnan kihirdetett jogszabályokat (törvények, rendeletek – ideértve az önkormányzati rendeleteket is –, alkotmánybírósági és egyéb határozatok) közli. Negyedik főrésze közleményeket, pályázati felhívásokat és tájékoztatásokat (szakértői közleményei, az Állami Számvevőszék ajánlásai, az önkormányzatok által elnyerhető támogatások pályázati feltételei, az önkormányzatok éves pénzügyi beszámolóit, alapító okiratok stb.) tartalmaz.

Az **Önkormányzatok Közlönye** előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) címén (postacím: 1394 Budapest 62. Pf. 357) vagy a 318-6668 fax-számán.

2005. évi éves előfizetés díja: 4968 Ft áfával.

Példányonként megvásárolható a kiadó közlőnyboltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6., tel./fax: 267-2780) vagy a Közlöny Centrumban (1072 Budapest, Rákóczi út 30., bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán, tel.: 321-5971, fax: 321-5275).

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az **Önkormányzatok Közlönye** című lapot példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Az

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI KÖZLÖNY

– az egészségbiztosítási ágazat központi igazgatási szerve, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár hivatalos lapja – az előfizetői érdekeket szem előtt tartva, kedvező áron kívánja az egészségügyi ágazatban érdekeltek rendelkezésére bocsátani a jogszabályok szövegét, valamint a munkához szükséges aktuális OEP-közleményeket, -felhívásokat, -tájékoztatókat. Lapunk címzettjei elsősorban: az alapellátásban részt vevő háziorvosok; fekvőbeteg-ellátó és szakellátó intézmények; gyógyszer, gyógyászati segédeszközt gyártók, illetve forgalmazók; gyógyfürdők; oktatási intézmények; társadalombiztosítási kifizetőhelyek, foglalkoztatók; könyvelők; adótanácsadók stb.

Az Egészségbiztosítási Közlöny előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) címén (postacím: 1394 Budapest 62. Pf. 357) vagy a 318-6668 fax-számán.

2005. évi éves előfizetési díj: 19 044 Ft áfával.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az **Egészségbiztosítási Közlöny** című lapot példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

nagyon kerek:

Hivatalos Jogszabálytár

A Hivatalos CD Jogtár utódja jogszabályi felhatalmazás alapján, a Magyar Közlöny nyomdai tőpéldányáról készül.

A jogszabály-szolgáltatást a megszokott funkciókon, adatbázisokon kívül már a legfontosabb törvények magyarázatai is kiegészítik.

Előfizetőink ingyenesen letölthetik a hőközi jogszabályváltozásokat, vagy akár naponta frissíthetik a CD adatállományát.

EU Jogszabálytár

Az EU-jogszabályokat tartalmazó CD önállóan és a Hivatalos Jogszabálytárral együtt is használható.



Az EU Jogszabálytár előfizetési díjából a Hivatalos Jogszabálytár előfizetői most 50% kedvezményt kapnak.



próbálja ki ▼

Ha közelebbről szeretné megismerni CD-termékeink kezelését, tartalmát, látogasson el a Magyar Hivatalos Közlönykiadó új jogi szolgáltató központjába, a Közlöny Centrumba, ahol az ingyenes használat mellett szakértő segítséget is kaphat.

E hirdetés felmutatójaként a Közlöny Centrumban Ön egy kávéra is vendégünk lesz!

i www.mhk.hu
06 (80) 200-723

Közlöny Centrum

1072 Budapest, Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán)
telefon: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu

Akció:

a Hivatalos Jogszabálytár éves előfizetői – akár régi ügyfelek, akár e szelvényen fizetnek elő – **az EU Jogszabálytárat most 50% kedvezménnyel rendelhetik meg!**

- ☐ Előfizetem az **EU Jogszabálytár** önálló változatát egy évre példányban. 2006. évi előfizetési díj: **35 000 (70 000 Ft -50%)** + áfa, rendszerbe lépési díj nincs.
- ☐ A kedvezményt a már meglévő Hivatalos Jogszabálytár előfizetésem alapján veszem igénybe.
- ☐ Előfizetem a **Hivatalos Jogszabálytár** önálló változatát egy évre példányban. 2006. évi előfizetési díj: **72 000 Ft** + áfa, rendszerbe lépési díj nincs. Többfelhasználós hálózati verzióinkról kérjük, érdeklődjön zöldszámunkon!

Az előfizetés(ek) időtartama: 2006. január-december.

Név, cím:

Ügyintéző, telefon:

Kézbesítési cím és név:

Dátum: Cégszerű aláírás:

Ajánlatunk 2005. december 31-ig beérkezett előfizetésekre vonatkozik. Kérjük, hogy a szelvényt a Magyar Hivatalos Közlönykiadó **1394 Budapest 62, Pf. 361** postacímére, illetve a **266-8906**-os vagy a **266-5190**-es faxszámra küldje vissza. Megrendelését feladhatja a www.mhk.hu honlapon vagy a jogsabalytar@mhk.hu e-mail címen is.

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2006. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel). Az esetleges módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.), vagy a Közlöny Centrumban (1072 Budapest, Rákóczi út 30., bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) lehetséges. (Levélcím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2006. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	98 808 Ft/év	Közbeszerzési Értesítő	104 880 Ft/év
Hivatalos Értesítő	14 628 Ft/év	Közlekedési Értesítő	24 288 Ft/év
Határozatok Tára	22 632 Ft/év	Kulturális Közlöny	18 768 Ft/év
Önkormányzatok Közlönye	5 520 Ft/év	Külgazdasági Értesítő	19 872 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	18 768 Ft/év	Munkügyi Közlöny	15 180 Ft/év
Bányászati Közlöny	4 692 Ft/év	Oktatási Közlöny	21 804 Ft/év
Belügyi Közlöny	25 116 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	30 360 Ft/év
Egészségbiztosítási Közlöny	20 976 Ft/év	Statisztikai Közlöny	12 972 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	26 220 Ft/év	Szociális Közlöny	15 456 Ft/év
Ellenőrzési Figyelő	3 312 Ft/év	Turisztikai Értesítő	11 592 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	18 216 Ft/év	Ügyességi Közlöny	6 348 Ft/év
Gazdasági Közlöny	23 184 Ft/év	Magyar Közigazgatás	9 384 Ft/év
Hírközlési Értesítő	6 348 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevele	4 858 Ft/év
Sportértesítő	4 968 Ft/év	Élet és Tudomány	11 040 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	15 732 Ft/év	L'udové noviny	2 760 Ft/év
Informatikai és Hírközlési Közlöny	21 804 Ft/év	Neue Zeitung	4 416 Ft/év
Jogtanácsadó	6 348 Ft/év	Természet Világa	6 072 Ft/év
Környezetvédelmi és Vízügyi Értesítő	14 904 Ft/év	Valóság	7 176 Ft/év

Kibővített Cégek Közlöny CD

2005 januárjától – előfizetői jelzések alapján – az elektronikus Cégek Közlöny olyan területekkel bővült, amelyeket az üzleti környezetben működő felhasználóink jelentős hányada a naprakész információszolgáltatás alapvető részének tekint és igényel.

A továbbra is heti rendszerességgel megjelenő lemez a **Cégek Közlöny** hatályos és hiteles céginformációs adatbázisán kívül ezután a **Közbeszerzési Értesítő** és a **Versenyfelügyeleti Értesítő** című hivatalos lapok információit is tartalmazni fogja.

A kibővített CD 2006. évi éves előfizetési díja: 25%-os áfával 118 080 Ft, fél évre 59 040 Ft.

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR (CD) hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének

2006. évi éves előfizetési díjai:

(Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Önálló változat	72 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	200 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	130 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	280 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	160 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	500 000 Ft

Egyszeri belépési díj: 8000 Ft.

Az EU-JOGSZABÁLYTÁR (CD) Az Európai Unió Jogszabályai gyűjteményének 2006. évi éves előfizetési díja

(Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Önálló változat	70 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	187 500 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	120 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	300 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	150 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	450 000 Ft

Egyszeri belépési díj: 7000 Ft.

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2005-es évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

Hatályos jogszabályok online elérése: a naponta frissített adatbázis az interneten keresztül érhető el a www.mhk.hu címen. További információ kérhető a 06 (80) 200-723-as zöldszámon.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Pulay Gyula. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1–3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel.: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában vagy a

Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275),

illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2005. évi éves előfizetési díj: 89 148 Ft. Egy példány ára: 184 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána +8 oldalanként +161 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközlényben emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

05.2814 – Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert vezérigazgató-helyettes.

